

Program studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe

studia I stopnia
profil praktyczny

WYŻSZA SZKOŁA BIZNESU I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
w Ostrowcu Świętokrzyskim

@copyright by Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości

Spis treści

Opis kierunku studiów	3
Plan studiów	11
Efekty kształcenia	17
Przewodniki po przedmiotach.....	28
Moduł podstawowy.....	34
Moduł kierunkowy.....	165
Moduł specjalnościowy	484
Ochrona informacji niejawnych	484
Zarządzanie organizacjami proobronnymi	594

Opis kierunku studiów

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo Narodowe
Jednostka organizacyjna prowadząca studia	Wydział Nauk Społecznych i Technicznych
Jednostka naukowo-dydaktyczna właściwa merytorycznie dla studiów	Katedra Bezpieczeństwa Narodowego
Obszar/y kształcenia	Obszar Nauk Społecznych
Dyscyplina	Nauki o bezpieczeństwie Nauki o obronności Nauki o polityce
Forma	Studia stacjonarne Studia niestacjonarne
Profil	Praktyczny
Stopień	Pierwszy
Specjalności/Specializacje	Ochrona Informacji Niejawnych Zarządzanie Organizacjami Proobronnymi
Punkty ECTS (w tym 1. punkty ECTS do wyboru; 2. Punkty dotyczące zajęć praktycznych)	180 (79; 91)
Czas realizacji	3 lata (6 semestrów)

Uzyskiwany stopień zawodowy	licencjat
Warunki przyjęcia na studia	Przyjętym na studia może być kandydat legitymujący się świadectwem maturalnym, po spełnieniu wymogów formalnych zawartych w Regulaminie studiów WSBiP oraz stosownych uchwałach i zarządzeniach organów uczelni ws. rekrutacji na dany rok akademicki.
Założenia studiów i przyjęte rozwiązania organizacyjne	<p>Przemiany geopolityczne które dokonały się w Europie na przełomie lat 80. i 90. XX wieku, przekreśliły obowiązujący od zakończenia II wojny światowej system militarnych i politycznych sojuszy. Kres rywalizacji pomiędzy NATO a Układem Warszawskim nie oznaczał jednak ani zakończenia międzynarodowej rywalizacji, ani nie stworzył państwom kontynentu stałego, nienaruszalnego systemu bezpieczeństwa. Dotyczy to zarówno bezpieczeństwa państwa w skali globalnej, jak i spojrzenia na problem bezpieczeństwa w wymiarze wewnątrzpaństwowym.</p> <p>Przełom XX i XXI wieku przyniósł Europie i innym kontynentom nowe, globalne wyzwania. Zaliczają się do nich między innymi: międzynarodowy terroryzm motywowany przesłankami ideologicznymi czy religijnymi, polityczny ekstremizm, dezorganizujący życie publiczne w wielu częściach świata, związane z rozwojem nowych form komunikacji zagrożenia o charakterze cybernetycznym, czy coraz poważniejszy problem imigrantów i kwestia ich integracji w miejscach osiedlenia. Do tego dochodzą istotne wyzwania społeczne, które w przypadku nieskutecznego przeciwdziałania mogą przerodzić się w czynniki zagrażające normalnemu funkcjonowaniu państw i społeczeństw. Do tej kategorii zaliczyć można: rozprzestrzenianie się zaraźliwych chorób, grożące – wobec postępującej globalizacji – wybuchem pandemii, problem narkomanii i międzynarodowego handlu narkotykami, niekontrolowany wzrost bezrobocia, prowadzący do społecznego wykluczenia szerokich warstw ludności, wzrost przestępczości zorganizowanej, mającej często międzynarodowe powiązania.</p> <p>Powyżej naszkicowane problemy można zaliczyć do wyzwań cywilizacyjnych Europy i świata u progu XX wieku. Postępująca globalizacja, wciąż zyskujący na znaczeniu proces integracji europejskiej oraz stałe zmniejszanie dystansu między społeczeństwami zamieszkującymi różne państwa i kontynenty powodują, że większość z nich można odnieść także do Polski. To stawia przed władzami Rzeczypospolitej Polskiej i całym społeczeństwem istotne zadania w zakresie realizacji działań zmierzających do zapewnienia Polsce i Polakom bezpieczeństwa w wymiarach osobistym, państwowym i globalnym.</p> <p>Powyższe założenie nie jest tylko zwrotem retorycznym, lecz podstawą wypracowywanych w tym zakresie strategii państwa oraz realnym wymogiem kierowanym do instytucji państwowych, organów samorządu terytorialnego, organizacji społecznych. Bezpieczeństwo – tak istotne z punktu widzenia sprawnego funkcjonowania państwa – stało się przedmiotem zainteresowania instytucji badawczych, zaś uzyskane w toku badań wnioski pozwalają na efektywne udoskonalanie istniejących systemów bezpieczeństwa i skuteczniejszą analizę zjawisk i procesów bezpieczeństwa zagrażających. Takie podejście do problematyki przekłada się na coraz powszechniejsze traktowanie bezpieczeństwa jako odrębnej, dysponującej własną metodologią badań dyscypliny naukowej. Naturalną konsekwencją tego jest</p>

umieszczanie studiów z zakresu bezpieczeństwa w ofercie edukacyjnej polskich uczelni.

Wychodząc naprzeciw potrzebom edukacyjnym osób pragnących zgłębiać teoretyczną oraz praktyczną wiedzę na temat procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem państwa oraz systemu bezpieczeństwa narodowego, a także chcących zdobyć umiejętności niezbędne do podejmowania pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem, Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadzi studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Celem studiów jest dostarczenie studentom praktycznej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych dziedzin nauki, pozwalającej na rozumienie złożonych zagadnień, procesów i zjawisk związanych z funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa. Umiejętność wykorzystania ich w pracy zawodowej oraz działalności społecznej, a także ukazanie zakresu uprawnień administracji państwowej i samorządowej oraz różnego rodzaju instytucji i organizacji realizujących zadania w sferze bezpieczeństwa państwa.

Tematyka studiów obejmuje funkcjonowanie nowoczesnych systemów bezpieczeństwa w odniesieniu do poszczególnych obszarów funkcjonowania państwa. W ramach studiów analizie poddane zostają między innymi organizacja i system zarządzania kryzysowego na różnych szczeblach administracji, problematyka skutecznego i efektywnego zarządzania systemami bezpieczeństwa, rola organizacji pozarządowych, w tym organizacji proobronnych w systemie obronnym państwa, a także organizacja i specyfikacja działania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych. Studenci zdobywają wiedzę z zakresu odniesienia problematyki bezpieczeństwa do społeczności lokalnych, organizacji trzeciego sektora, jakości i audytu bezpieczeństwa, funkcjonowania poszczególnych elementów zarządzania kryzysowego, organizacji struktur bezpieczeństwa publicznego, działań na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego, prawnych uwarunkowań dotyczących ochrony informacji niejawnych i danych osobowych. Studenci kształcą się także w kierunku organizacji i prowadzenia organizacji proobronnych, będących coraz bardziej istotnym elementem systemu bezpieczeństwa państwa, witalnym zarówno w okresie pokoju, jak i w stanie zagrożenia wojennego.

Celem właściwej organizacji toku studiów przedmioty zostały podzielone na moduły: podstawowy, kierunkowy oraz moduły specjalnościowe (do wyboru). W ramach modułu kierunkowego studenci na III, IV i V semestrze mogą dokonywać wyboru poszczególnych przedmiotów, zgodnie z preferencjami i zainteresowaniami.

W celach uelastyczenia oraz indywidualizacji kształcenia program studiów przewiduje kształcenie w dystansie przestrzennym pomiędzy nauczycielem akademickim a studentami (słuchaczami), za pomocą metod i technik kształcenia na odległość oraz przy wykorzystaniu elektronicznych środków masowego przekazu (e-learning). Kształcenie na odległość odbywa się za pomocą dedykowanego oprogramowania komputerowego, stanowiącego własność Uczelni, bądź udostępnianego przez licencjonowanego usługodawcę, przy wykorzystaniu technologii webcast. Kształcenie na odległość odbywa się zgodnie z Regulaminem Kształcenia na Odległość WSBiP.

W celu optymalizacji efektów kształcenia program studiów przewiduje na kierunku Ekonomia przewiduje wykorzystanie licencjonowanych programów finansowo-księgowych.

<p>Sylwetka absolwenta</p>	<p>Absolwent studiów na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, studia I stopnia, profil praktyczny, ze specjalnościami zawodowymi: Ochrona Informacji Niejawnych, Zarządzanie Organizacjami Proobronnymi posiada kwalifikacje obejmujące wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne w zakresie nauk społecznych.</p> <p>Absolwent dysponuje poszerzoną wiedzą o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami, zna definicje z zakresu nauk o bezpieczeństwie i nauk pokrewnych oraz terminologię używaną w tych naukach. Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą ogólnej metodologii badań naukowych, zna wybrane metody i narzędzia opisu właściwe dla nauk o bezpieczeństwie, a także metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa. Absolwent ma podstawową wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obronnym państwa. Ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej. Absolwent ma wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego. Legitymuje się podstawową wiedzą na temat nowoczesnych technologii wykorzystywanych w systemie bezpieczeństwa narodowego. Absolwent dysponuje wiedzą na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego. Absolwent ma elementarną wiedzę w zakresie problematyki ochrony własności przemysłowej i zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz w zakresie wielopłaszczyznowych związków między ochroną własności a poczuciem bezpieczeństwa społecznego. Ma uporządkowaną wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego, jak też zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie. Absolwent ma podstawową wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym, umiając je analizować na wybranych przykładach oraz dysponuje wiedzą w temacie społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa. Jego wiedza obejmuje zagadnienia składające się na problematykę funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa, a także systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO. Wiedza absolwenta obejmuje mechanizmy działania oraz zakres kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych. Wie o szczególnym znaczeniu aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa. W zależności od uzyskanej specjalności absolwent ma poszerzoną wiedzę na temat skutecznej ochrony informacji niejawnej i danych osobowych lub sprawnego funkcjonowania logistyki służb mundurowych, a także profilu i prowadzeniu działalności organizacji proobronnych. Absolwent w zakresie posiadanej wiedzy jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia.</p>

Absolwent ma umiejętności precyzyjnego określania czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach. Potrafi samodzielnie zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz wykorzystywać te dane do syntezy określonej problematyki. Potrafi przy wykorzystaniu uzyskanej wiedzy teoretycznej analizować przyczyny i przebieg oraz prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych. Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa, jak też wykazuje się umiejętnością zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, geografii, ekonomii, socjologii, psychologii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do interdyscyplinarnej, wykorzystującej różne metody badawcze analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym. Wśród umiejętności, jakimi się wykazuje absolwent, znajduje się prawidłowa, wykorzystująca posiadaną wiedzę teoretyczną, interpretacja zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu państwa. Potrafi w sposób kompetentny, poparty właściwą argumentacją ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa. Absolwent potrafi sprawnie posługiwać się normami i regułami prawnymi, zwłaszcza poprzez stosowanie konkretnych rozwiązań do wybranych zagadnień związanych z bezpieczeństwem. Potrafi też ocenić i przekonująco uzasadnić znaczenie norm i reguł etycznych na różnych szczeblach procesów decyzyjnych i działań służących bezpieczeństwu narodowemu. Absolwent potrafi w sposób efektywny i kompleksowy zastosować zdobytą wiedzę do rozstrzygania kwestii problemowych związanych z bezpieczeństwem narodowym. Jego umiejętności obejmują analizowanie i porównanie stosowanych rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa. Potrafi aktywnie brać udział w dyskursie dotyczącym problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym, wykorzystując zdobytą wiedzę i umiejętności. Absolwent ma umiejętność wykorzystania zróżnicowanych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym oraz potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych. Wykazuje się umiejętnościami przygotowania analitycznej i syntetycznej pracy pisemnej oraz spójnej, logicznej, skonstruowanej poprawnie pod kątem stylistycznym i merytorycznym wypowiedzi ustnej, dotyczących zagadnień związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień. Absolwent ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Absolwent, w zakresie posiadanych kompetencji, jest specjalistą dostrzegającym potrzebę kształcenia ustawicznego i ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji oraz stałego pogłębiania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego. Jego profesjonalizm objawia się w postaci umiejętności pracy zespołowej, organizowania oraz inspirowania prac zespołu przez przyjmowanie różnych ról w grupie i postępowanie adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą, a także rozumienie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania. Absolwent potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę oraz ma świadomość potrzeby profesjonalnego i odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa. Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, a przy tym rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków

	<p>służbowych. Przy analizie wybranych faktów i zjawisk potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami, potrafi przy tym w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk. Absolwent ma świadomość, że zdobyta przez niego wiedza teoretyczna ma praktyczne zastosowanie.</p>
Języki obce na studiach	<p>Preferowanym językiem obcym, którego opanowanie w stopniu przewidzianym w programie studiów pozwoli na realizację zakładanych efektów kształcenia, jest język angielski. Jest to związane z potrzebą przyswojenia sobie przez studentów anglojęzycznej, powszechnie używanej na płaszczyźnie międzynarodowej, ale też krajowej, terminologii sekuritologicznej.</p>
Zajęcia ogólnouczelniane lub niezwiązane z kierunkiem studiów, w których student zobowiązany jest uczestniczyć	<p>Brak</p>
Praktyki studenckie	<p>Praktyki studenckie (2 x 6 tygodni) realizowane są zgodnie z regulaminem praktyk studenckich WSBiP. Nad prawidłowym przebiegiem praktyk czuwa kierunkowy opiekun praktyk, który oprócz nadzoru merytorycznego służy studentom pomocą w podejmowaniu praktyk w instytucjach zajmujących się problematyką bezpieczeństwa.</p>
Oficjalni partnerzy studiów	<ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie ObronaNarodowa.pl – Ruch na Rzecz Obrony Terytorialnej • Polskie Towarzystwo Geopolityczne • Związek Strzelecki „Strzelec” Organizacja Społeczno-Wychowawcza • Związek Strzelecki • Polskie Towarzystwo Polityki Zagranicznej • Fundacja Na Rzecz Rozwoju Wywiadu Gospodarczego VIS MAGNA
Dodatkowe certyfikaty i uprawnienia	<p>W ramach programu studiów uwzględnione zostały treści programowe wymagane do realizacji następujących kursów i szkoleń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kurs „Wychowawca wycieczki dla dzieci i młodzieży” (na podstawie Rozporządzenia MEN z 15.01.2015) • Kurs na kierownika ds. imprez masowych (Rozporządzenie Rady Ministrów z 30 sierpnia 2011) <p>Powyższe treści programowe otwierają możliwość uzyskania w ramach studiów dodatkowych certyfikatów i uprawnień.</p>
Kontynuacja nauki	<p>Ukończone studia umożliwiają kontynuowanie nauki na studiach drugiego stopnia na kierunku Bezpieczeństwo</p>

Plan studiów

Sem .	Przedmiot	Liczba godzin w sem.	Wykłady	Ćwiczenia, warsztaty, projekty	Punkty ECTS	Zajęcia o charakterze praktycznym
I	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x
	PODSTAWY SOCJOLOGII	15 ZO	15	-	2	-
	WSTĘP DO NAUKI O POLITYCE	15 E	15	-	2	-
	BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY	15 ZO	5	10	1	x
	NAUKA O PAŃSTWIE	30 E	15	15	4	-
	PODSTAWY FILOZOFII	15 ZO	5	10	2	-
	PODSTAWY EKONOMII	30 E	15	15	4	x
	WSTĘP DO PRAWOZNAWSTWA	15 ZO	15	-	2	x
	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	30 E	15	15	4	-
	ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE	30 E	15	15	4	x
	HISTORIA NAJNOWSZA	30 E	15	15	4	-

	RAZEM	255	130	125	30	
II	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x
	TECHNOLOGIA INFORMACYJNA	30 ZO	-	30	3	x
	Selected Problems in Security Studies	15 ZO	-	15	2	x
	GEOGRAFIA POLITYCZNA	15ZO	5	10	2	-
	Historia wojskowości	30 E	15	15	4	-
	Współczesne systemy polityczne	15 ZO	15	-	2	-
	Międzynarodowe konflikty polityczne	30 ZO	30	-	4	-
	Teoria bezpieczeństwa	30 E	30	-	5	-
	Bezpieczeństwo ekonomiczne	30 E	15	15	5	-
	WYCHOWANIE FIZYCZNE	25 Z	-	25	-	x
	Praktyka zawodowa 6 tygodni	Z			2	x
	RAZEM	250	110	140	30	
III	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x
	Prawne podstawy bezpieczeństwa	30 E	15	15	5	-
	Kulturowe i religijne uwarunkowania konfliktów międzynarodowych	15 ZO	5	10	2	-
	Struktury i zadania formacji MSW – bezpieczeństwo wewnętrzne	30 ZO	15	15	4	-
	Konflikty asymetryczne i wojny hybrydowe w XXI w.	30 E	15	15	4	-
	Strategia bezpieczeństwa	30 E	15	15	4	-
	Siły zbrojne	15 ZO	15	-	2	-
	Wychowanie fizyczne	25Z	-	25	-	x
	Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata	30 E	15	15	4	-
	<i>Zarządzanie zasobami ludzkimi lub Gry wojenne</i>	15 ZO	-	15	2	x

	<i>Integracja europejska lub Międzynarodowe prawo humanitarne</i>	15 ZO	15	-	2	-
		265	110	155	30	
IV	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x
	Ochrona własności intelektualnej	15 ZO	5	10	2	x
	System bezpieczeństwa narodowego	30 E	15	15	4	-
	Ochrona zdrowia w sytuacjach kryzysowych	15 ZO	5	10	2	x
	Zarządzanie kryzysowe	15 ZO	5	10	2	x
	Obrona terytorialna	30 ZO	15	15	3	x
	Bezpieczeństwo imprez masowych	50 ZO	25	25	4	x
	Metodologia nauk o bezpieczeństwie	15 ZO	-	15	2	x
	Strzelectwo	15 ZO		15	1	x
	<i>Geopolityka lub Współczesne zagrożenia cywilizacyjne</i>	30 E	15	15	5	-
	<i>Społeczeństwo Polski i świata w XXI wieku lub Psychologia konfliktu i sztuka negocjacji</i>	15 ZO	-	15	2	x
	Praktyka zawodowa 6 tygodni	Z			2	x
		260	85	175	30	

SPECJALNOŚĆ: OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH

V	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	5	-
	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x
	<i>Podstawy kryminalistyki lub Patologie społeczne</i>	15 ZO	15	-	2	x

	Profilowanie i poligraf – systemy weryfikacji bezpieczeństwa osobowego	30 ZO	15	15	5	x
	Terroryzm i antyterroryzm	30 E	15	15	6	x
	Ochrona informacji niejawnych w przedsiębiorstwach	15 ZO	15	-	3	x
	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	15 ZO	15	-	3	x
	Wywiad i kontrwywiad wojskowy	30 E	15	15	5	x
	RAZEM V semestr	195	90	105	30	
VI	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	7	-
	Technologia informacyjna a ochrona informacji niejawnych	15 ZO	-	15	1	x
	Nowoczesne technologie w służbach bezpieczeństwa i obronności	30 ZO	10	20	4	x
	Infrastruktura krytyczna	30 E	15	15	5	x
	Wywiad i kontrwywiad gospodarczy	30 ZO	15	15	4	x
	Bezpieczeństwo osobowe i przemysłowe	15 ZO	15	-	2	x
	Bezpieczeństwo teleinformatyczne	15 ZO	-	15	2	x
	Zarządzanie ryzykiem	30 ZO	15	15	3	x
	RAZEM VI semestr	195	70	125	30	
	OGÓLEM	1420	595	825	180	

SPECJALNOŚĆ: ZARZĄDZANIE ORGANIZACJAMI PROOBRONNYMI

V	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	5	-
	JĘZYK OBCY	30 ZO	-	30	1	x
	<i>Podstawy kryminalistyki lub Patologie społeczne</i>	15 ZO	15	-	2	x
	Organizacje pozarządowe	30 E	15	15	6	x

	Elementy prawa w działalności organizacji proobronnych	15 ZO	15	-	2	x
	Rachunkowość stowarzyszeń	15 E	5	10	4	x
	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	15 ZO	15	-	3	x
	Współpraca organizacji proobronnych z samorządem	15 ZO	15	-	2	x
	Komunikacja medialna i PR	15 ZO	5	10	3	x
	Zarządzanie i przywództwo	15 ZO	5	10	2	x
	RAZEM V semestr	195	90	105	30	
VI	Seminarium dyplomowe	30 Z	-	30	7	-
	Podstawy wychowania obywatelskiego i wojskowego	30 ZO	15	15	4	x
	Łączność i Terenoznawstwo	15 ZO	5	10	2	x
	Logistyka i BHP organizacji proobronnych	30 ZO	15	15	4	x
	Działania bojowe i rozpoznawcze	20 ZO	5	15	3	x
	Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży	40 E	20	20	6	x
	Metodyka pracy z młodzieżą	30 ZO	15	15	4	x
	Razem VI semestr	195	75	120	30	
	OGÓLEM	1420	600	820	180	

Legenda:

WIELKIE LITERY – przedmioty modułu podstawowego

Wyróżnienie – przedmioty modułów specjalnościowych

Kursywa – przedmioty do wyboru

Efekty kształcenia

Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów: Wydział Nauk Społecznych i Technicznych							
Nazwa kierunku studiów: Bezpieczeństwo Narodowe							
Poziom kształcenia: studia licencjackie							
Poziom kwalifikacji (PRK): 6							
Profil kształcenia: praktyczny							
Obszar (obszary) kształcenia: <u>Obszar nauk społecznych</u> ,							
Dziedzina (dziedziny): <u>Dziedzina nauk społecznych</u> , dziedzina nauk prawnych, dziedzina nauk humanistycznych							
Dyscyplina (dyscypliny): <u>nauki o bezpieczeństwie</u> , <u>nauki o obronności</u> , nauki o polityce, nauki o administracji, prawo,							
Lp	Symbol Kierunkowych Efektów w Kształc	Opis efektów kształcenia dla kierunku Absolwent po ukończeniu kierunku studiów zna i rozumie (W) potrafi (U) jest gotów do (K):	Odniesienie do ogólnych charakterystyk efektów uczenia się				
			Uniwersalna charakterystyka pierwszego stopnia	Charakterystyki drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (S):			
				Charakterystyka ogólna dla wszystkich	Charakterystyka dla obszaru	Charakterystyka dla obszaru	Charakterystyka dla kwalifikacji

	enia (KEK)		(U) symbol	obszarów kształcenia	kształcenia w zakresie nauk społecznych (Sp)	kształcenia w zakresie nauk humanistyczny ch (H)	obejmujących kompetencje inżynierskie. Symbol...
WIEDZA (W)							
1.	W_01	Ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami	P6 U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
2.	W_02	Zna podstawowe definicje z zakresu nauk o bezpieczeństwie	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
3.	W_03	Zna ogólną metodologię badań naukowych	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
4.	W_04	Zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
5.	W_05	Ma podstawową wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obronnym państwa	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
6.	W_06	Ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych, geograficznych, ekonomicznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	P6U_W	P6S_WK	P6S_WG(Sp)	P6S_WG(H)	-
7.	W_07	Ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
8.	W_08	Ma podstawową wiedzę na temat nowoczesnych technologii wykorzystywanych w systemie bezpieczeństwa narodowego	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
9.	W_09	Ma podstawową wiedzę na temat związków	P6U_W	P6S_WK	P6S_WK(Sp)	-	-

		między występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a funkcjonowaniem systemu bezpieczeństwa narodowego					
10.	W_10	Ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	P6U_W	P6S_WK	P6S_WK(Sp)	-	-
11.	W_11	Ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	P6U_W	P6S_WK	P6S_WK(Sp)	-	-
12.	W_12	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie	P6U_W	P6S_WK	P6S_WK(Sp)	-	-
13.	W_13	Ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
14.	W_14	Ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
15.	W_15	Ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
16.	W_16	Ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
17.	W_17	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-

		funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa					
18.	W_18	Ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	P6U_W	P6S_WG	P6S_WG(Sp)	-	-
UMIEJĘTNOŚCI (U)							
19.	U_01	Potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w określonych sytuacjach	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
20.	U_02	Potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
21.	U_03	Potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
22.	U_04	Potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
23.	U_05	Potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemów bezpieczeństwa	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
24.	U_06	Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
25.	U_07	Potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
26.	U_08	Ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, geografii, ekonomii, socjologii, psychologii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	P6S_UW(H)	-

		narodowym					
27.	U_09	Ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
28.	U_10	Potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych	P6U_U	P6S_UU	-	-	-
29.	U_11	Potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
30.	U_12	Potrafi pracować zespołowo, przyjmując różne role w grupie i postępując adekwatnie do wymagań związanych z pełnioną rolą	P6U_U	P6S_UO	-	-	-
31.	U_13	Potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U	P6S_UK	-	-	-
32.	U_14	Potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa	P6U_U	P6S_UW	P6S_UW(Sp)	-	-
33.	U_15	Potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P6U_U	P6S_UK	-	-	-
34.	U_16	Ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	P6U_U	P6S_UK	-	-	-
35.	U_17	Ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	P6U_U	P6S_UK	-	-	-
36.	U_18	Ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U	P6S_UK	-	-	-
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K)							

37.	K_01	Jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	P6U_K	P6S_KR	-	-	-
38.	K_02	Jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P6U_K	P6S_KO	-	-	-
39.	K_03	Potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	P6U_K	P6S_KR	-	-	-
40.	K_04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K	P6S_KK	-	-	-
41.	K_05	Potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K	P6S_KK	-	-	-
42.	K_06	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K	P6S_KR	-	-	-
43.	K_07	Rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P6U_K	P6S_KR	-	-	-
44.	K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K	P6S_KK	-	-	-
45.	K_09	Potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K	P6S_KK	-	-	-
46.	K_10	Potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K	P6S_KK	-	-	-
47.	K_11	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K	P6S_KK	-	-	-
48.	K_12	Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6U_K	P6S_KO	-	-	-

Legenda:

W_01 Kierunkowy Efekt Kształcenia nr 1 z zakresu Wiedzy

- U_01 Kierunkowy Efekt Kształcenia nr 1 z zakresu Wiedzy
 K_01 Kierunkowy Efekt Kształcenia nr 1 z zakresu Kompetencji Społecznych
 P...U_W poziom (...), charakterystyka uniwersalna w zakresie Wiedzy
 P...U_U poziom (...), charakterystyka uniwersalna w zakresie Umiejętności
 P...U_K poziom (...), charakterystyka uniwersalna w zakresie Kompetencji Społecznych
 P...S_WG poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Wiedzy (Głębina)
 P...S_WK poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Wiedzy (Kontekst)
 P...S_UW poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Umiejętności (Wykorzystanie wiedzy)
 P...S_UK poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Umiejętności (Komunikowanie się)
 P...S_UO poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Umiejętności (Organizacja pracy)
 P...S_UU poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Umiejętności (Uczenie się)
 P...S_KK poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Kompetencji Społecznych (Krytyczne podejście)
 P...S_KO poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Kompetencji Społecznych (Odpowiedzialność)
 P...S_KR poziom (...) typowy dla szkolnictwa wyższego, charakterystyka w zakresie Kompetencji Społecznych (Rola zawodowa)

MACIERZ

	WIEDZA																		UMIĘTNOŚCI																		KOMPETENCJE SPOŁECZNE													
	W_01	W_02	W_03	W_04	W_05	W_06	W_07	W_08	W_09	W_10	W_11	W_12	W_13	W_14	W_15	W_16	W_17	W_18	U_01	U_02	U_03	U_04	U_05	U_06	U_07	U_08	U_09	U_10	U_11	U_12	U_13	U_14	U_15	U_16	U_17	U_18	K_01	K_02	K_03	K_04	K_05	K_06	K_07	K_08	K_09	K_10	K_11	K_12		
Język obcy	■	■	■																																															
Podstawy socjologii	■		■				■								■														■																	■				
Wstęp do nauki o polityce	■	■		■																■							■								■										■					

PRZEWODNIKI PO PRZEDMIOTACH

MODUŁ PODSTAWOWY

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Administracja publiczna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami organizacji administracji publicznej w Polsce oraz nabycie przez studentów umiejętności analizy kompetencji i zadań administracji rządowej i samorządowej.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa a w szczególności funkcjonowania administracji publicznej	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności pracy administracji publicznej	P6U_W
W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych	P6U_W

Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa realizowanych przez organy administracji publicznej	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej	P6U_U
U_16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką administracji publicznej i jej znaczenia dla kwestii bezpieczeństwa narodowego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy administracji publicznej	P6U_K
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot, treść i zakres nauki o administracji publicznej; 2. Modele administracji publicznej; 3. Prawno – organizacyjne aspekty funkcjonowania polskiej administracji publicznej; 4. Założenia i realizacja kompleksowej reformy administracji publicznej w Polsce po 1989 roku; 5. Naczelne organy administracji rządowej w Polsce; 6. Administracja publiczna Rzeczypospolitej i jej straże, służby i inspekcje; 7. Centralna administracja rządowa i jej agencje w Polsce; <p>Suma godzin - 15</p>	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samorząd lokalny jako wykonawca zadań zleconych przez centralne instytucje administracji publicznej; 2. Terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespólonej) w Polsce; 3. Polskie województwo samorządowe i jego struktura organizacyjna; 4. Struktura organizacyjna powiatu oraz gminy; 	

	<p>5. Zasady współdziałania administracji rządowej z samorządem terytorialnym wszystkich szczebli;</p> <p>6. Akty prawa miejscowego samorządu terytorialnego;</p> <p>7. Zadania administracji publicznej w dziedzinie bezpieczeństwa.</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć; P – egzamin pisemny (test)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Hausner J., <i>Administracja publiczna</i>, Warszawa 2012 • Ura E., <i>Prawo administracyjne</i>, Warszawa 2010 • Zimmermann J., <i>Prawo administracyjne</i>, Warszawa 2014
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Administracja publiczna. Wyzwania w dobie integracji europejskiej</i>, red. J. Czeputowicz, Warszawa 2014 • <i>Internacjonalizacja administracji publicznej</i>, red. nauk. Z. Czarnik, J. Posłuszny, L. Żukowski, Warszawa 2015 • Janicka D. <i>Ustrój administracyjny w nowożytnej Europie: zaarys wykładu z historii administracji</i>, Toruń 2010 • Władek Z., <i>Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej</i>, Warszawa 2013

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z
przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa, a w szczególności funkcjonowania administracji publicznej	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa, a w szczególności funkcjonowania administracji publicznej		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności pracy administracji publicznej	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności pracy administracji publicznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa realizowanych przez organy administracji publicznej	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa realizowanych przez organy administracji publicznej
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma wystarczających umiejętności przygotowania pracy pisemnej, dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką administracji publicznej i jej znaczenia dla kwestii bezpieczeństwa narodowego	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką administracji publicznej i jej znaczenia dla kwestii bezpieczeństwa narodowego
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy administracji publicznej	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy administracji publicznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo i higiena pracy	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studentów zarówno teoretyczne jak i praktyczne w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; zapoznanie z podstawami ergonomii oraz bezpieczeństwem i higieną pracy w różnych formach aktywności (m.in. pracy przy komputerze); przedstawienie podstawowych praw i obowiązków pracownika, w tym obowiązków pracodawcy w zakresie BHP.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Edukacja dla Bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy	P6U_W
W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat zróżnicowanych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa i higieny pracy	P6U_W
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu pracy	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa pracy	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa i higieny pracy	P6U_K
K_02	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i zadania BHP; 2. Niebezpieczne i szkodliwe czynniki dla zdrowia i życia związane z procesem oraz warunkami pracy; 3. Pracownicy na wózkach widłowych – ogólne zasady bezpieczeństwa; 4. Praca przy komputerze, bezpieczne stanowisko komputerowe; 5. Szkolenie, środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze 	

	Suma godzin - 5
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fizjologia pracy człowieka, 2. Profilaktyczna ochrona zdrowia, choroby zawodowe; 3. Znaki stosowane w ramach BHP; 4. Dokumentacja z zakresu bhp prowadzona w zakładzie pracy przez Inspektora BHP; 5. Ochrona p. pożarowa – podstawowy sprzęt gaśniczy, zasady postępowania w razie pożaru oraz w przypadku innych zagrożeń; 6. Zmiany chorobowe wywołane promieniami jonizującymi, skutki zdrowotne narażenia na pole elektromagnetyczne, zagrożenie radiacyjne. <p>Suma godzin - 10</p>
Metody dydaktyczne	wykład (problemowy, konwersatoryjny, z prezentacją multimedialną) , dyskusja, pokaz, ćwiczenia
Narzędzia dydaktyczne	tablica, prezentacje multimedialne, tablica interaktywna , komputer, rzutnik multimedialny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć; P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bukała W., <i>BHP w szkole</i>, ODDK Sp. z.o.o Gdańsk 2008; • Ciborski P., <i>Vademecum BHP w pytaniach i odpowiedziach</i>, wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. Z.O.O., Gdańsk 2000;
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>BHP w praktyce [podręcznik dla pracowników służb BHP, pracodawców, inspektorów pracy, społecznych inspektorów pracy, projektantów, wykładowców, rzeczoznawców]</i>, Gdańsk 2003. • Krause M., <i>Analiza stanu BHP i analiza wypadków w przedsiębiorstwie: ćwiczenia</i>, Gliwice 2014 • Szlązak J., Szlązak N., <i>Bezpieczeństwo i higiena pracy</i>, Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne AGH, Kraków, 2005; • Wieczorek S., <i>Bezpieczeństwo człowieka w świetle zagrożeń dnia codziennego</i> [w:] (red.) A. Olak, I. Oleksiewicz, <i>Bezpieczeństwo i zagrożenia współczesnego świata</i>, Rzeszów 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	5
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat zróżnicowanych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa i higieny pracy	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat zróżnicowanych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa i higieny pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	zajęć	zajęć	zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w określonych sytuacjach		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu pracy	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa pracy	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa pracy		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa i higieny pracy	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa i higieny pracy		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Geografia polityczna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami wzajemnego oddziaływania przestrzeni geograficznych i procesów politycznych oraz oddziaływaniem zjawisk politycznych w kontekście przestrzennym. Ukończenie przedmiotu pozwoli studentom zdobyć wiedzę i umiejętności stanowiących podstawę do studiowania przedmiotu: Geopolityka.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotów: Geografia oraz Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

studiów;/		
Wiedza		
W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat politycznych, geograficznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	P6U_W
W_02	Student zna podstawową terminologię wykorzystywaną przy analizowaniu problemów z zakresu geografii politycznej	P6U_W
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat struktury współczesnej Polski w aspekcie administracyjnym, narodowościowym, politycznym oraz wpływu tych czynników na kwestię bezpieczeństwa narodowego	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki geopolityczne wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, politologii, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
U5	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii multimedialnych do analizy zjawisk w zakresie geografii politycznej	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Państwo jako przedmiot geografii politycznej (1h) 2. Terytorium państwa (2h) 3. Granice państwa (2h) <p>Suma godzin - 5</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktury społeczne współczesnego świata (2h) 2. Mapa polityczna Europy Środkowo-Wschodniej (2h) 3. Podział terytorialny państwa na przykładzie Polski (2h) 4. Granice państwowe III RP (2h) 5. Struktura narodowościowa i etniczna Polski (2h) <p>Suma godzin -10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, mapa, komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności studentów podczas zajęć P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Otok S., <i>Geografia polityczna</i>, Warszawa 2009 • Rykiel Z., <i>Podstawy geografii politycznej</i>, Warszawa 2006
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Bartosiewicz P., <i>Geografia polityczna i geopolityka</i>, Warszawa 2008 • Blacksell M, <i>Geografia polityczna</i>, Warszawa 2008 • Moczulski L, <i>Geopolityka, Potęga w czasie i przestrzeni</i>, Warszawa 1999
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	10
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat politycznych, geograficznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat politycznych, geograficznych i administracyjnych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		

	narodowego w skali krajowej i międzynarodowej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowej terminologii wykorzystywanej przy analizowaniu problemów z zakresu geografii politycznej	Student zna podstawową terminologię wykorzystywaną przy analizowaniu problemów z zakresu geografii politycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat struktury współczesnej Polski w aspekcie administracyjnym, narodowościowym, politycznym oraz wpływu tych czynników na kwestię bezpieczeństwa narodowego	Student ma podstawową wiedzę na temat struktury współczesnej Polski w aspekcie administracyjnym, narodowościowym, politycznym oraz wpływu tych czynników na kwestię bezpieczeństwa narodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników geopolitycznych wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi określać czynniki geopolityczne wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, politologii, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, politologii, stosunków międzynarodowych, do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii multimedialnych do analizy zjawisk w zakresie geografii politycznej	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii multimedialnych do analizy zjawisk w zakresie geografii politycznej		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Historia najnowsza
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu wybranych zagadnień z historii najnowszej Polski i powszechnej; nabycie przez studentów umiejętności oceny wybranych zagadnień w kontekście historycznym, politycznym, geopolitycznym oraz kulturowym, w tym przez pryzmat wieloaspektowych czynników składających się na historyczne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa i społeczeństwa.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Historia

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	P6U_W
W_13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących w przeszłości powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	P6U_W
W_05	Student ma podstawową wiedzę na temat wykorzystania w minionych konfliktach zbrojnych i politycznych potencjału świadomych swojej roli i zadań obywateli	P6U_W
Umiejętności		
U_14	Student potrafi analizować i porównać historyczne przykłady problematyki zagrożenia bezpieczeństwa	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
U_03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych mających miejsce w przeszłości	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła historyczne (rodzaje źródeł historycznych, język źródeł historycznych, metody historycznoliterackie, krytyka źródeł historycznych) 3h 2. Czas i przestrzeń w historii (pojęcie geografii historycznej, konstrukcja mapy historycznej, geohistoria, podstawy chronologii) 1,5h 3. Symbol w historii najnowszej (podstawy weksylologii i falerystyki, podstawy heraldyki, historia symboliki) 1,5h 4. Historia lokalna jako element historii najnowszej (podstawy etnografii i antropologii kulturowej, fenomen „małej ojczyzny”) 1,5h 5. Mitologia a historia (mit jako element konstytutywny świadomości zbiorowej, mity historyczne i polityczne, interpretacja mitów, dekonstrukcja mitu) 1,5h 6. Historia a kultura popularna (popkultura jako nośnik narracji historycznej, adaptacja dyskursu historycznego, historia-kontrhistoria-historia alternatywna) 1,5h 7. Antropologia historyczna (mentalność i świadomość zbiorowa, doświadczenie historyczne) 1,5h 8. Interpretacja historyczna (metody historyczne, spory w historii) 1,5h 9. Historia a nauki o bezpieczeństwie i obronności (przekształcenia struktur i idei w kontekście historycznym) 1,5h. <p>Suma godzin - 15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Źródła historyczne (studium przypadku: analiza źródeł historycznych - zdjęcie, list, tekst prasowy, dokument) 3 h 2. Czas i przestrzeń w historii (studium przypadku: Galicja, Krym, obwód kalingradzki) 1,5h 3. Symbol w historii najnowszej (studium przypadku: symbole faszyzmu, nazizmu, komunizmu) 1,5h 4. Historia lokalna jako element historii najnowszej (podstawy etnografii i antropologii kulturowej, studium przypadku: historia małych ojczyzn studentów) 1,5h 5. Mitologia a historia (studium przypadku: mit Kresów, mit AK, mit powstania warszawskiego, mit żydokomuny) 1,5h 6. Historia a kultura popularna (studium przypadku: wojna ukazana w wybranych filmach fabularnych) 1,5h 7. Antropologia historyczna (studium przypadku: antysemityzm i pogrom kielecki) 1,5h 8. Interpretacja historyczna (studium przypadku: żołnierze wyklęci i geneza PRL) 1,5h 9. Historia a nauki o bezpieczeństwie i obronności (studium przypadku: ewolucja strategii bezpieczeństwa narodowego RP) 1,5h.

	Suma godzin – 15
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny W ramach ćwiczeń: wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, mapy dot. historii Polski i powszechnej (w formacie JPG., na komputerze), filmy dokumentalne (na komputerze)
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin ustny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Roberts J. M., <i>Ilustrowana historia świata</i>, t. 3. <i>Wieki pary i atomu</i>, Łódź 1991 • Szymański J., <i>Nauki pomocnicze historii</i>, Warszawa 2004;
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Roszkowski W., <i>Półwiecze. Historia polityczna świata po 1945 roku</i>, Warszawa 2002 • Sowa A. L., <i>Historia polityczna Polski 1944-1991</i>, Kraków 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat wykorzystania w minionych konfliktach zbrojnych i politycznych potencjału świadomych swojej roli i zadań	Student ma podstawową wiedzę na temat wykorzystania w minionych konfliktach zbrojnych i politycznych potencjału świadomych swojej roli i zadań		

	obywateli			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących w przeszłości powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących w przeszłości powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze politycznym, społecznym i militarnym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować i porównać historycznych przykładów i zagrożenia bezpieczeństwa	Student potrafi analizować i porównać historyczne przykłady zagrożenia bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokoju społecznych, konfliktów politycznych i militarnych mających miejsce w przeszłości	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokoju społecznych, konfliktów politycznych i militarnych mających miejsce w przeszłości		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Język obcy
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1,2,3 Semestr studiów: I, II, III, IV, V
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1 (łącznie 5)
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest: doskonalenie języka angielskiego w zakresie czterech sprawności językowych: mówienia, słuchania, czytania, pisania - przygotowanie do swobodnej komunikacji; rozszerzanie zakresu słownictwa dotyczącego życia codziennego, jak również słownictwa zawodowego z zakresu języka biznesu umożliwiające rozumienie wypowiedzi ustnych w sytuacjach życia codziennego i działalności zawodowej lub podczas dalszych studiów za granicą; płynne formułowanie jednoznacznych wypowiedzi ustnych i porozumiewanie się w sprawach zawodowych i naukowych; w zakresie sprawności czytania samodzielne czytanie z pomocą słownika bilingwalnego i monolingwalnego tekstów, które leżą w zakresie zainteresowań studentów lub są przydatne w pracy zawodowej i studiach, oraz prasy i preferowanej literatury; w zakresie umiejętności pisania opanowanie sprawności pisania tekstów w postaci korespondencji formalnej, opisów, notatek, sprawozdań itd.; wprowadzenie kluczowych struktur gramatycznych oraz wzbudzenie i rozbudowywanie świadomości językowej; osiągnięcie lepszego zrozumienia sposobu życia, mentalności i dziedzictwa kulturowego innych narodowości; przygotowanie do radzenia sobie w różnych sytuacjach życia codziennego w obcym kraju oraz pomagania cudzoziemcom w tego typu sytuacjach we

	własnym kraju; przygotowanie do samodzielnych form doskonalenie znajomości języka; przygotowanie do międzynarodowego egzaminu językowego TOEIC Listening and Reading	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają znajomość i właściwie operują środkami językowymi, rozumią słuchane oraz samodzielnie czytane tekstów na poziomie A1/A2 w skali CEF	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01 W_02	Po zakończeniu cyklu student posiadający kwalifikacje I stopnia posiada wiedzę gramatyczną na poziomie B2, którą potrafi zastosować praktycznie. Posiada wiedzę leksykalną na poziomie B2, którą potrafi zastosować praktycznie. Zna funkcje językowe umożliwiające komunikację w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach zawodowych.	P6U_W
W_03	Student zna metody i narzędzia ciągłego podtrzymywania oraz pogłębiania posiadanej wiedzy językowej.	P6U_W
Umiejętności		
U_18	W zakresie umiejętności mówienia student potrafi czynnie zastosować zróżnicowane środki językowe adekwatne do sytuacji komunikacyjnej (sytuacje relacjonowania, negocjowania, argumentowania). Poprawnie dobiera struktury morfosyntaktyczne i jednostki leksykalne adekwatne do sytuacji komunikacyjnej, intencji autora i celu wypowiedzi. Poprawnie dobiera i stosuje formy i styl wypowiedzi adekwatne do sytuacji komunikacyjnej. W zakresie umiejętności słuchania student jest w stanie poprawnie zrozumieć komunikat dzięki odniesieniu zrozumianej leksyki do i/lub sytuacji komunikacyjnej. Potrafi wyodrębnić żądane informacje. Wskazuje różnice informacyjne między wersjami wysłuchanego komunikatu, komunikatem wysłuchanym a jego ilustracją, bądź komunikatem wysłuchanym a przeczytanym tekstem Rozróżnia i określa formy wypowiedzi ustnych. W	P6U_U

	zakresie umiejętności czytania student potrafi przewidywać i określić przedmiot i treść wypowiedzi, wyodrębni myśl przewodnią całego komunikatu, wyodrębni żądaną informację, ustala logiczną ciągłość komunikatu. W zakresie umiejętności pisania student tworzy zróżnicowane pod względem formy komunikaty pisemne (na zadany temat, zawierające określone informacje, adresowane do określonych odbiorców, wyrażające określone intencje) oraz stosuje środki językowe adekwatne do określonej formy wypowiedzi, celu komunikatu i intencji autora, jak również poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji.	
U_10	Potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji językowych niezbędnych w efektywnym wykonywaniu zadań zawodowych związanych z bezpieczeństwem międzynarodowym	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Części zdania, części mowy. Alfabet. Transkrypcja fonetyczna. Zasady spellingu. Zasady ortografii. Przedimek. Fraza rzeczownikowa. Powitania i pożegnania, przedstawianie się. 2. Czasownik „to be” w czasie teraźniejszym. Proste konstrukcje zdaniowe.. Liczebniki 1-100. Nazwy dni tygodnia i miesięcy. Zaimki osobowe. Nazwy narodowości. Ćwiczenia w słuchaniu. 3. Ćwiczenia w mówieniu – udzielanie i uzyskiwanie informacji. Przymiotniki dzierżawcze. Liczba mnoga rzeczownika. Zaimki wskazujące. 	

4. Czas Present Simple – wprowadzenie struktur gramatycznych; ćwiczenia w słuchaniu, czytaniu, mówieniu i pisaniu. Poszerzanie słownictwa.
5. Przymiotnik. Opis wyglądu – ćwiczenia w mówieniu i słuchaniu. Forma dzierżawcza rzeczownika.
6. Czasownik modalny „can” – określanie umiejętności. Ćwiczenia w mówieniu, słuchaniu i czytaniu.
7. Wyrażanie upodobań. Ćwiczenia w mówieniu i słuchaniu. Poszerzanie słownictwa.
8. Czas Present Continuous – wprowadzenie struktur gramatycznych; ćwiczenia w słuchaniu, czytaniu, mówieniu i pisaniu. Poszerzanie słownictwa.
9. Czas Past Simple - Simple – wprowadzenie struktur gramatycznych; ćwiczenia w słuchaniu, czytaniu, mówieniu i pisaniu. Poszerzanie słownictwa.
10. Konstrukcja „there is/ there are” – opis położenia. Opis domu. Ćwiczenia w mówieniu.
11. Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne.
12. Wyrażanie przyszłości. Ćwiczenia gramatyczne, słownikowe, rozumienia ze słuchu, w czytaniu i mówieniu.
13. W restauracji, hotelu, taksówce – symulacje.
14. Stopniowanie przymiotników.
15. Konstrukcja „would like to”.
16. Przysłówek.
17. Czas Present Perfect – wprowadzenie struktury gramatycznej.
18. Ćwiczenia w pisaniu – CV i list aplikacyjny, list nieformalny, zaproszenie, e-mail.
19. Formy bezokolicznika i forma gerundialna czasownika.
20. Czasowniki modalne.
21. Ćwiczenia w pisaniu listów: personal business letters; letters of introduction; letters seeking for information; letters supplying information; acknowledgements; letters ordering goods; letters asking for credit; sales letters; letters
22. Ćwiczenia w pisaniu sprawozdań (styl, układ, elementy wizualne)
23. Zasady planowania i przygotowania wypowiedzi na podane tematy
24. Ćwiczenia w mówieniu – giving a talk, telephone conversations etc.
25. Ćwiczenia w mówieniu w oparciu o teksty, reklamy, fragmenty artykułów, przedstawione sytuacje itp.
26. Zintegrowane ćwiczenia rozwijające wszystkie sprawności językowe w oparciu o stymulowane sytuacje z życia businessu: a contract with a distributor; subsidiary strategy; negotiating terms; upgrading computers system for a company; conducting a marketing survey; expansion project for new markets; presentation of sales results; financing an increase in production capacity

	<p>27. Ćwiczenia leksykalne obejmujące następującą tematykę: company structure, away on business, business arrangements, dealing with problems (making decisions, thinking ahead, complaining, apologising etc.), responsibilities and regulations, checking and correcting information, recruitment processes, applying for a job, staff profiles, changing carriers, work environment</p> <p>28. Śledzenie aktualności z życia gospodarczego Polski i świata wg dostępnej prasy w języku angielskim – ćwiczenia translacyjne i dyskusyjne</p> <p>Suma godzin: 150</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Metoda ćwiczeniowo-praktyczna (ćwiczenia rozwijające zintegrowane sprawności językowe w pracy grupowej i parami), metoda projektu, metoda eksponująca (prezentacja, wdrażanie i utrwalanie materiału gramatyczno-leksykalnego), metoda dramy, metoda symulująca (konsolidacja poznanych treści programowych w formie dyskusji, pokazu, speechu, itp.), metoda komunikacyjna – <i>Communicative Language Teaching</i>, metoda audiowizualna, metoda elicytacji oraz metoda odkrywczą – <i>Discovery Teaching</i></p>
<p>Narzędzia dydaktyczne</p>	<p>Wzrokowe: tablica, filmy, fotografie, obrazki, wykresy, rysunki, ilustracje z czasopism, folderów, prezentacje multimedialne, tablica interaktywna</p> <p>Słuchowe: nagrania</p> <p>Wzrokowo-słuchowe: audycje radiowe, programy telewizyjne, komputerowe programy multimedialne, nagrania video</p> <p>Automatyzujące: odtwarzacz CD, odtwarzacz DVD, komputer, rzutnik multimedialny, tablica interaktywna</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1. Ocena zadań gramatyczno-leksykalnych przygotowanych samodzielnie F2. Ocena indywidualnych zadań pisemnych (rozprawka, opracowanie, list, raport, sprawozdanie, streszczenie itp.) F3. Ocena aktywności podczas ćwiczeń (udział w dialogach, dyskusji itp.) F4. Ocena prezentacji przygotowanych wypowiedzi ustnych na podane tematy F5. Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach P1. Wynik testu pisemnego obejmującego poznany materiał językowy P2. Ocena wypowiedzi pisemnej na podany temat P3. Ocena wypowiedzi ustnej przedstawionej w oparciu o materiał stymulujący oraz pytania egzaminatora</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Antonina C., Wilson J.J., <i>Speakout</i>, Longman, 2011 • Ashley A., <i>A Handbook of Commercial Correspondence</i>. Oxford University Press 2000. • McCarthy M., <i>Grammar for Business</i>. Oxford University Press 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Multimedialny Kurs Języków Obcych, Biblioteka Gazety Wyborczej, Edgard, Językiobce.pl • Jasińska B., Jaślan J., Woytowicz-Neyman M., <i>Język angielski Repetytorium Gramatyki z Ćwiczeniami</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa: 1992 (i nowsze) • McCarthy M., O'Dell F., <i>English Vocabulary In Use</i>, Cambridge University Press, 2000. • Marcellin J., Garner C., <i>Structures and Situations, Angielski na co dzień</i>, Rea, Warszawa 2002. • Greet J., <i>Timesaver – Elementary Listening</i>, Scholastic, 1998. • Heyer S., <i>True Stories in the News – A Beginner Reader</i>, Longman, 1996 (I nowsze) • Mawer J., <i>Business Games; A Recourse Book of Problems, Issues and Ethics</i>, Hove Language Teaching Publications
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	150
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	5
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-

Udział w egzaminie	5
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	170
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% -	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% -	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-

	maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Po zakończeniu cyklu student posiadający kwalifikacje I stopnia nie posiada wiedzy gramatycznej oraz wiedzy leksykalnej na poziomie B2. Nie zna funkcji językowych umożliwiających komunikację w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach zawodowych.	Po zakończeniu cyklu student posiadający kwalifikacje I stopnia posiada wiedzę gramatyczną na poziomie B2, którą potrafi zastosować praktycznie. Posiada wiedzę leksykalną na poziomie B2, którą potrafi zastosować praktycznie. Zna funkcje językowe umożliwiające komunikację w sytuacjach życia codziennego oraz w prostych sytuacjach zawodowych.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna metod i narzędzi ciągłego podtrzymywania oraz pogłębiania posiadanej wiedzy językowej.	Student zna metody i narzędzia ciągłego podtrzymywania oraz pogłębiania posiadanej wiedzy językowej.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo

	<p>poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć</p>	<p>wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć</p>	<p>wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć</p>	<p>dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć</p>
<p>Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1</p>	<p>W zakresie umiejętności mówienia student nie potrafi czynnie zastosować zróżnicowanych środków językowych adekwatnych do sytuacji komunikacyjnej. Niepoprawnie dobiera struktury morfosyntaktyczne i jednostki leksykalne adekwatne do sytuacji komunikacyjnej, intencji autora i celu wypowiedzi. Niepoprawnie dobiera i stosuje formy i styl wypowiedzi adekwatne do sytuacji komunikacyjnej. W zakresie umiejętności słuchania student nie jest w stanie poprawnie</p>	<p>W zakresie umiejętności mówienia student potrafi czynnie zastosować zróżnicowane środki językowe adekwatne do sytuacji komunikacyjnej (sytuacje relacjonowania, negocjowania, argumentowania). Poprawnie dobiera struktury morfosyntaktyczne i jednostki leksykalne adekwatne do sytuacji komunikacyjnej, intencji autora i celu wypowiedzi. Poprawnie dobiera i stosuje formy i styl wypowiedzi adekwatne do sytuacji komunikacyjnej. W zakresie umiejętności słuchania student jest w stanie poprawnie zrozumieć komunikat dzięki odniesieniu zrozumianej leksyki do i/lub sytuacji komunikacyjnej. Potrafi wyodrębnić żądane informacje. Wskazuje różnice informacyjne między wersjami wysłuchanego komunikatu, komunikatem wysłuchanym a jego ilustracją, bądź komunikatem wysłuchanym a przeczytanym tekstem. Rozróżnia i określa formy wypowiedzi ustnych. W zakresie umiejętności czytania student potrafi przewidywać i określić przedmiot i treść wypowiedzi, wyodrębni myśl przewodnią całego komunikatu, wyodrębni żądaną informację, ustala logiczną ciągłość komunikatu. W zakresie umiejętności pisania student tworzy zróżnicowane pod względem formy komunikaty pisemne (na zadany temat, zawierające określone informacje, adresowane do określonych odbiorców, wyrażające określone intencje) oraz stosuje środki językowe adekwatne do określonej formy wypowiedzi, celu komunikatu i intencji autora, jak również poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji.</p>		

	<p>zrozumieć komunikatu dzięki odniesieniu zrozumianej leksyki do i/lub sytuacji komunikacyjnej. Nie potrafi wyodrębnić żądanych informacji. W zakresie umiejętności czytania student nie potrafi przewidywać i określić przedmiotu i treści wypowiedzi, wyodrębnić myśli przewodniej całego komunikatu, wyodrębnić żądanej informacji, ustalić logicznej ciągłości komunikatu. W zakresie umiejętności pisania student nie potrafi tworzyć zróżnicowanych pod względem formy komunikatów pisemnych oraz stosować środków językowych adekwatnych do określonej formy wypowiedzi, celu komunikatu i intencji autora, jak również poprawnie stosować zasad ortografii i interpunkcji.</p>	
--	---	--

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych kompetencji językowych niezbędnych w efektywnym wykonywaniu zadań zawodowych związanych z bezpieczeństwem międzynarodowym	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji językowych niezbędnych w efektywnym wykonywaniu zadań zawodowych związanych z bezpieczeństwem międzynarodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej
---	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/	Nauka o państwie

modułu		
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z funkcjonowaniem państwa i polityki. Słuchacze poznają podstawowe definicje państwa, jego genezę, funkcje, typy oraz formy, a także organy funkcjonujące w ramach społeczności państwowej. Udział w zajęciach umożliwi studentowi zaznajomienie się z rozwojem nauki o polityce oraz nauczy opisywania, analizowania i uogólniania zjawisk politycznych. Słuchacz będzie potrafił wykorzystać teorie polityczne w działalności badawczej i praktycznej oraz dokonywać porównywania instytucji i procesów politycznych	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki politologicznej	P6U_W
W_02	Student zna podstawowe definicje z zakresu wiedzy o społeczeństwie	P6U_W

W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących nauk politycznych	P6U_W
Umiejętności		
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z konstytucją	P6U_U
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z nauką o państwie przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P6U_U
U_17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauk o państwie i pokrewnych zagadnień	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka o państwie jako nauka społeczna; Pojęcie polityki; Status teoretyczny i metodologiczny nauki o polityce; Funkcje nauki o polityce; Rozwój nauki o polityce w świecie; Spory wokół definicji i genezy państwa; – 4 h 2. Społeczeństwo, naród i państwo - relacje wzajemne, Koncepcje państwa we współczesnej myśli politycznej; Państwo narodowe i jego przemiany; Państwo a obywatel, jego stosunek do państwa; - 4h 3. Funkcje państwa; Typ i forma państwa; Geneza typów państwa, Pojęcie typu państwa, Klasyfikacja typów państwa: niewolnicze, feudalne, kapitalistyczne, socjalistyczne. – 4 h 4. Geneza form państwa. Pojęcie formy państwa, Klasyfikacja form państwa: monarchia, republika, państwo federalne, unitarne; Forma rządów (parlamentarno gabinetowa, prezydencka, konwent) – 3 h <p>Suma godzin - 15 h</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formy organizowania się obywateli – kościoły, związki wyznaniowe, organizacje społeczne; Pojęcie i koncepcje władzy; Legitymizacja władzy państwowej; - 4 h 2. Idea i instytucje demokracji współczesnej; Kultura polityczna; Opinia publiczna i działania państwa; Środki społecznej komunikacji a współczesne państwo – 4 h 3. Reżim polityczny – rodzaje: autorytaryzm i totalitaryzm, demokracja polityczna, społeczna i gospodarcza; Ustrój państwa (analiza na przykładzie Polski); -4h 4. Partie polityczne i grupy nacisku w mechanizmie funkcjonowania państwa; – 3 h <p>Suma godzin – 15 h</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa, praca w grupach, debata oksfordzka, mapa myśli</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Tablica, komputer, rzutnik, mapy (w formacie JPG., na komputerze),</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F - obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin ustny</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce</i>, B. Szmulik, M. Żmigrodzki (red.), Lublin 2002; • Dubel L., Korybski A., Makwart Z., <i>Wprowadzenia do nauki o państwie i polityce</i>, Kraków 2002; • Zieliński E., <i>Nauka o państwie i polityce</i>, Warszawa 2007

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Roskin M. G. i inni, <i>Wprowadzenie do nauk politycznych</i>, Poznań 2001. • Kuciński J., <i>Nauka o państwie</i>, Warszawa 2012. • Winczorek P., <i>Wstęp do nauki o państwie</i>, Warszawa 1995
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	112
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki politologicznej	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki politologicznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu wiedzy o społeczeństwie	Student zna podstawowe definicje z zakresu wiedzy o społeczeństwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących nauk	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących nauk politycznych		

	politycznych			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z konstytucją		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z nauką o państwie	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z nauką o państwie przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauk o państwie i pokrewnych zagadnień		

	ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauk o państwie i pokrewnych zagadnień			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań, wyznaczając priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacja i zarządzanie
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I
Studia:	

pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami funkcjonowania organizacji; nauczenie umiejętności analizowania i interpretowania problemów organizacji i procesów (technik) zarządzania.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Podstawy przedsiębiorczości	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w procesie skutecznego zarządzania	P6U_W
W_13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w organizacji i znaczenia tychże dla procesu skutecznego zarządzania	P6U_W
W_12	Student zna ogólne zasady planowania i podejmowania decyzji oraz wie o potrzebie rozwoju indywidualnych cech i kompetencji kierownika zespołu, będąc świadomym ich znaczenia przy właściwej organizacji struktur bezpieczeństwa	P6U_W
Umiejętności		
U_10	Student potrafi docenić znaczenie pracy zespołowej dla właściwej dla efektywności organizacji i zarządzania zespołem ludzkim	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy o zarządzaniu do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U

U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mające negatywny wpływ na proces właściwej organizacji i prawidłowego zarządzania	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, na rzecz efektywnego zarządzania	P6U_K
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania przy pełnieniu funkcji kierowniczej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorie zarządzania i ich ewolucja; 2. Proces zarządzania; 3. Organizacja i jej otoczenie; 4. Funkcja organizowania. Struktury organizacyjne - ich pojęcie, budowa oraz rodzaje; 5. Kształtowanie struktur organizacyjnych – zasady projektowania organizacyjnego; <p>Suma godzin - 15</p>	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie decyzji. Planowanie jego istota i znaczenie. Metody podejmowania decyzji. Proces decyzyjny i jego analiza. Opracowanie i wybór wariantów działania. Planowanie sieciowe. Bariery efektywności decyzji; 2. Zmiany organizacyjne i ich zasady; 3. Zadania, czynności, kompetencje oraz praca własna kierowników zespołów zadaniowych. Funkcja motywacyjna kierownika; 4. Techniki zarządzania; Techniki organizacyjne; 5. Kształtowanie zespołów w organizacji; <p>Suma godzin - 15</p>	

Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy prezentacje przygotowane przez studentów, dyskusja, praca w grupach, projekty grupowe
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, tablica,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 – ocena aktywności studentów podczas zajęć F2 – ocena prezentacji przygotowanych przez studentów P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Griffin R. W., <i>Podstawy zarządzania organizacjami</i>, Warszawa 2013 • <i>Zarządzanie. Teoria i praktyka</i>, red. A. Koźmiński, K. Piotrowski, Warszawa 2010 • Dołhosz M., Fudaliński J., Kosała M., Smutek H., <i>Podstawy zarządzania. Koncepcje – strategie – zastosowania</i>, Warszawa 2009
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Metody organizacji i zarządzania</i>, red. W. Błaszczyk, Warszawa 2008 • Karbowski K., Wyrzykowska W., <i>Podstawy teorii Podstawy teorii organizacji i zarządzania</i>, Warszawa 2008
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20

Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w procesie skutecznego zarządzania	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych w procesie skutecznego zarządzania		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w organizacji	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w organizacji i znaczenia tychże dla procesu skutecznego zarządzania		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych zasad planowania i podejmowania decyzji oraz nie wie o potrzebie rozwoju indywidualnych cech i kompetencji kierownika zespołu	Student zna ogólne zasady planowania i podejmowania decyzji oraz wie o potrzebie rozwoju indywidualnych cech i kompetencji kierownika zespołu, będąc świadomym ich znaczenia przy właściwej organizacji struktur bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi docenić znaczenia pracy zespołowej dla właściwej dla efektywności organizacji i zarządzania zespołem ludzkim	Student potrafi docenić znaczenie pracy zespołowej dla właściwej dla efektywności organizacji i zarządzania zespołem ludzkim		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie zastosować zdobytej wiedzy o zarządzaniu do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy o zarządzaniu do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mających negatywny	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mające negatywny wpływ na proces właściwej organizacji i prawidłowego zarządzania		

	wpływ na proces właściwej organizacji i prawidłowego zarządzania			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, na rzecz efektywnego zarządzania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania przy pełnieniu funkcji kierowniczej	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania przy pełnieniu funkcji kierowniczej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy ekonomii
Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr studiów: 1
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie elementarnej wiedzy o ekonomii, gospodarce rynkowej, polityce ekonomicznej państwa (w tym polityce fiskalnej i monetarnej), znaczeniu pieniądza, rynkach kapitałowych, powiązaniach i zależnościach ekonomicznych, związkach przyczynowo-skutkowych w gospodarce zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotów: Podstawy Przedsiębiorczości, Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06	Student ma wiedzę o podstawowych pojęciach i procesach ekonomicznych oraz o mechanizmach funkcjonowania gospodarki rynkowej	P6U_W
W_09	Student zna związki przyczynowo-skutkowe i wzajemne zależności wpływające na procesy ekonomiczne w skali krajowej i międzynarodowej	P6U_W
W_12	Student zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie	P6U_W
Umiejętności		
U_08	Student potrafi samodzielnie interpretować znaczenie i konsekwencje rozmaitych zdarzeń politycznych, społecznych i ekonomicznych dla gospodarki Polski, Europy i świata oraz dla jego własnego gospodarstwa domowego.	P6U_U
U_06	Student potrafi ocenić politykę gospodarczą państw i monetarną banków centralnych, potrafi wyciągnąć wnioski ekonomiczne istotne dla gospodarowania jego własnymi finansami.	P6U_U
U_10	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych	P6U_U

Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia ekonomii i podstawowe kategorie gospodarki rynkowej. Główne problemy ekonomii. Rynek, popyt, podaż, elastyczność cenowa popytu i podaży, konkurencja rynkowa, monopole i oligopole, równowaga rynkowa, gospodarka rynkowa, produkt krajowy brutto i dochód narodowy. – 2 h 2. Główne szkoły i nurty w teorii ekonomii (ekonomia klasyczna i neoklasyczna, leseferyzm, fizjokratyzm, etatyzm, keynesizm i neokeynesizm, neoliberalizm, monetaryzm, austriacka szkoła ekonomii, ekonomiczna teoria polityki, instytucjonalizm, marksizm). – 1 h 3. Inflacja i bezrobocie (pojęcie i pomiar inflacji, rodzaje inflacji, przyczyny i skutki inflacji, polityka przeciwdziałania inflacji, rynek pracy, rodzaje bezrobocia) – 2 h 4. System pieniężno-kredytowy. Emisja pieniądza, system bankowy, bankowość centralna, instrumenty polityki monetarnej. – 2 h 5. Wzrost gospodarczy i cykl koniunkturalny, czynniki wzrostu gospodarczego, kryzysy gospodarcze. – 2 h 6. Międzynarodowy rynek finansowy, rynki walutowe, kursy walutowe, wojny walutowe, rezerwy dewizowe. – 2 h 7. Unie gospodarcze i walutowe, strefa euro, kryzys strefy euro. – 2 h 8. Międzynarodowa współpraca gospodarcza, Bank Światowy, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Światowa Organizacja Handlu, strefy wolnego handlu. – 2 h <p>Suma godzin - 15</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rynek finansowy (rynk kapitałowe, walutowe, pieniężne, instrumentów pochodnych, giełdy papierów wartościowych i towarowe, akcje, obligacje, weksle, instrumenty pochodne, korporacje, banki inwestycyjne, agencje ratingowe, dywidendy). – 3 h 2. Pieniądz i jego funkcje, historia monetarna świata i Polski, znaczenie złota i srebra w gospodarce. – 1 h 3. Społeczno-ekonomiczne funkcje współczesnego państwa, świadczenia społeczne, budżet państwa, system podatkowy i polityka fiskalna państwa. – 2 h 4. Gospodarka światowa, globalizacja w sferze ekonomicznej, handel zagraniczny, korporacje transnarodowe, alterglobalizm i etyczne aspekty globalizacji. – 3 h 5. Podstawy ekonometrii finansowej, analiza fundamentalna, techniczna i portfelowa. – 2 h 6. Ekonomiczne problemy bezpieczeństwa, gospodarcze podstawy bezpieczeństwa narodowego, polityka bezpieczeństwa ekonomicznego. Międzynarodowy rynek handlu uzbrojeniem i sprzętem wojskowym, globalny rynek surowców energetycznych. – 2 h 7. Programowanie gospodarczo-obronne państwa. – 2 h <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, prezentacje multimedialne, studium przypadku
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik multimedialny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – egzamin pisemny
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Krugman P.R., Obstfeld M, <i>Ekonomia międzynarodowa. Teoria i polityka</i>, t. 1 i 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008; • Marciniak S. (red.), <i>Makro i mikro ekonomia. Podstawowe problemy</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001; • Milewski R. (red.), <i>Elementarne zagadnienia ekonomii</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Cameron R., <i>Historia gospodarcza świata. Od paleolitu do czasów najnowszych</i>, Wydawnictwo „Książka i Wiedza”, Warszawa 1999; • Dębski W., <i>Rynek finansowy i jego mechanizmy</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002; • Grzywacz W. <i>Ekonomia międzynarodowa</i>, Wyższa Szkoła Ekonomii, Turystyki i Nauk Społecznych w Kielcach, Kielce 2009; • Marecki K. (red.) <i>Podstawy finansów</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008; • Nojszewska E., <i>Podstawy ekonomii</i>, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1995; • Płaczek J. (red.), <i>Zarys ekonomiki bezpieczeństwa</i>, Akademia Obrony Narodowej, Warszawa 2009; • Sułek M., <i>Programowanie gospodarczo-obronne</i>, Bellona, Warszawa 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	jnej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma wiedzy o podstawowych pojęciach i procesach ekonomicznych oraz o mechanizmach funkcjonowania gospodarki rynkowej.	Student ma wiedzę o podstawowych pojęciach i procesach ekonomicznych oraz o mechanizmach funkcjonowania gospodarki rynkowej.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna związków przyczynowo-skutkowych i wzajemnych zależności wpływających na procesy ekonomiczne w skali krajowej i międzynarodowej.	Student zna związki przyczynowo-skutkowe i wzajemne zależności wpływające na procesy ekonomiczne w skali krajowej i międzynarodowej.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości	Student zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem wiedzy z zakresu nauk o bezpieczeństwie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi samodzielnie interpretować znaczenia i konsekwencji rozmaitych zdarzeń politycznych, społecznych i ekonomicznych dla gospodarki Polski, Europy i świata oraz dla jego własnego gospodarstwa domowego.	Student potrafi samodzielnie interpretować znaczenie i konsekwencje rozmaitych zdarzeń politycznych, społecznych i ekonomicznych dla gospodarki Polski, Europy i świata oraz dla jego własnego gospodarstwa domowego.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić polityki gospodarczej państw i monetarnej banków centralnych	Student potrafi ocenić politykę gospodarczą państw i monetarną banków centralnych, potrafi wyciągnąć wnioski ekonomiczne istotne dla gospodarowania jego własnymi finansami.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych kompetencji zawodowych	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy filozofii	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom podstaw wiedzy o prądach i kierunkach filozoficznych występujących na przestrzeni epok, nauczenie interpretowania i rozumienia tekstów filozoficznych oraz poszukiwania odpowiedzi na pojawiające się pytania badawcze, a także przekazanie umiejętności prowadzenia dyskusji z używaniem argumentacji zaczerpniętej z nauk filozoficznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o kulturze (lub Filozofia)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne	P6U_W
W_02	Student zna podstawowe definicje z zakresu filozofii	P6U_W
W_13	Student ma wiedzę na temat filozoficznych aspektów identyfikacji i ograniczania konfliktu	P6U_W
Umiejętności		
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu filozofii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
U_17	Student potrafi przygotować wypowiedź ustną z wykorzystaniem wiedzy oraz aparatu pojęciowego z zakresu filozofii	P6U_U
U_10	Student potrafi planować własny rozwój w zakresie systematycznych i krytycznych rozważań na temat podstawowych problemów i ide	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jońscy filozofowie przyrody i ich koncepcje filozoficzne (Demokryt, Sokrates, Platon, Arystoteles, Epikur); 2. Filozofia chrześcijańska (św. Augstyn, św. Tomasz); 3. Filozofia I. Kanta 4. System idealistyczny G. W. Hegla 5. F. Nietzsche i jego koncepcja człowieka 	

	Suma godzin - 5
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota filozofii, filozofia jako dziedzina nauki, 2. znaczenie filozofii w historii myśli ludzkiej 3. Filozofia próbą zracjonalizowania rzeczywistości 4. Filozofia a ideologia i światopogląd 5. Filozofia a religia <p>Suma godzin - 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład interaktywny, prezentacje przygotowane przez studentów, dyskusja, praca w grupach,
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, teksty
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 –ocena na podstawie uczestnictwa i aktywności na zajęciach, F2 - prezentacja wyników przygotowania wybranego tematu P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Podsiad A., <i>Słownik terminów i pojęć filozoficznych</i>, Warszawa 2000 • Tatarkiewicz W., <i>Historia filozofii</i>, T. 1., 2., 3., Warszawa 2002; • Trybulski W., Wachowiak A., Wiśniewski R., <i>Historia filozofii i etyki do współczesności. Źródła i komentarze</i>, Warszawa 2002.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Honchericha T., <i>Encyklopedia filozofii</i>, Warszawa 2002; • Popkin R. H., <i>Filozofia</i>, Warszawa 2003.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu filozofii	Student zna podstawowe definicje z zakresu filozofii		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma wiedzy na temat filozoficznych aspektów identyfikacji i ograniczania konfliktu	Student ma wiedzę na temat filozoficznych aspektów identyfikacji i ograniczania konfliktu		

UMIEJĘTNOŚCI

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu filozofii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu filozofii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi przygotować wypowiedzi ustnej z wykorzystaniem wiedzy oraz aparatu pojęciowego z zakresu filozofii	Student potrafi przygotować wypowiedź ustną z wykorzystaniem wiedzy oraz aparatu pojęciowego z zakresu filozofii		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi planować własnego rozwoju w zakresie systematycznych i krytycznych rozważań na temat podstawowych problemów i idei	Student potrafi planować własny rozwój w zakresie systematycznych i krytycznych rozważań na temat podstawowych problemów i idei		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy socjologii	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów do naukowego myślenia o życiu społecznym poprzez poznanie podstawowych terminów i pojęć socjologicznych, najważniejszych teorii socjologicznych oraz zjawisk i procesów zachodzących w różnych wymiarach rzeczywistości społecznej.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
WO2	Student zna elementarną terminologię socjologiczną	P6U_W
WO9	Student posiada wiedzę o psychospołecznych uwarunkowaniach zachowań człowieka jako podmiotu konstytuującego struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania	P6U_W

WO14	Student posiada elementarną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i prawidłowościach, którym podlegają oraz o zjawiskach i procesach charakterystycznych dla różnych rodzajów grup społecznych	P6U_W
Umiejętności		
U_10	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji społecznych	P6U_U
U_15	Student potrafi wykorzystywać poznane teorie, koncepcje do analizy konkretnych zjawisk, struktur i procesów społecznych oraz umie krytycznie ocenić ich przydatność w analizach różnych wymiarów rzeczywistości społecznej	P6U_U
U_16	Student posiada zdolność uważnej obserwacji otaczającej rzeczywistości społecznej, pogłębiania i aktualizowania wiedzy oraz udokumentowanego argumentowania	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_03	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	P6U_K
K_11	Student dostrzega korzyści i wykazuje motywację do bycia aktywnym aktorem rzeczywistości w skali lokalnej i globalnej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie socjologii jako nauki. Socjologia jako nauka społeczna. Socjologia a inne nauki społeczne. Osobliwości nauk społecznych. Przedmiot zainteresowania socjologii i metody gromadzenia wiedzy socjologicznej. Funkcje socjologii jako nauki. 2. Socjologiczne rozumienie jednostki ludzkiej. Relacje między jednostką a społeczeństwem. Socjogenne komponenty osobowości. Socjalizacja a wychowanie. 3. Przyrodnicze i ekonomiczne podstawy życia społecznego. Społeczeństwo jako organizm, jako system, jako struktura oraz jako symboliczna interakcja. 4. Podstawowe podejścia i orientacje w socjologii. Naturalizm i antynaturalizm. Pozytywizm i antypozytywizm. Socjologia ewolucjonistyczna. Socjologia Augusta Comte'a i Herberta Spencera. Psychologizm i socjologizm. Psychologiczne podłoże działań zbiorowych. Koncepcje Gustawa LeBona i Gabriela Tarde'a. Koncepcje faktu 	

	<p>społecznego i więzi społecznej Emila Durkheima.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Teoria istoty gatunkowej człowieka, teoria alienacji. Konflikt i walka klas. Koncepcja formacji społeczno-ekonomicznej. Konfliktowy model społeczeństwa. Ekonomiczny, polityczny i strukturalny wymiar konfliktu społecznego w ujęciu Ralfa Dahrendorfa Strukturalno-funkcjonalna wizja społeczeństwa. Funkcje i dysfunkcje w życiu społecznym. Konsensus i wymogi równowagi funkcjonalnej a mechanizm samoregulacji społecznej. 6. Społeczeństwo jako system działań. Klasycy i współcześni mistrzowie działania społecznego. Zachowanie, działanie, działanie społeczne. Główne elementy działania społecznego. Interakcje i stosunki społeczne. Społeczeństwo jako symboliczna interakcja – teorie interakcji. Zachowania społeczne jako wymiana dóbr. Problem nagród i kar. 7. Elementy składowe i etapy kształtowania się więzi społecznej. Czynniki obiektywne i subiektywne w procesie tworzenia więzi społecznej. Rodzaje więzi społecznych i ich współczesne przemiany. 8. Formy życia społecznego : zbiorowości społeczne, kategorie społeczne, zbiorowości (kręgi społeczne, wspólnoty i stowarzyszenia, zbiorowości oparte na podobieństwie zachowań, środowiska społeczne i grupy społeczne). Rodzaje grup społecznych. Grupy odniesienia. Przywództwo w grupach. Konflikt a zmiana społeczna 9. Instytucje organizacje społeczne. Proces instytucjonalizacji. Organizacja jako grupa celowa. Rola społeczna i funkcja społeczna jako elementy organizacji. Biurokracja, typ idealny biurokracji według Maxa Webera. Funkcje i dysfunkcje biurokracji. Polityka i biurokracja państwowa. Żelazne prawo oligarchii. Organizacje totalne. 10. Kultura. Pojęcie kultury. Rozumienie kultury w socjologii i antropologii społecznej. Relatywizm kulturowy. Korelaty kultury. Kultura symboliczna. Tożsamość kulturowa. Globalizacja a problem kultur narodowych. <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd
Metody dydaktyczne	Wykład interaktywny,
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, teksty

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F - na podstawie uczestnictwa i aktywności na zajęciach, P - wykonanie pracy zaliczeniowej i jej prezentacja, egzamin pisemny z pytaniami otwartymi
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Sztompka P., <i>Socjologia. Analiza społeczeństwa</i>, Kraków 2002. • Giddens, <i>Socjologia</i>, Warszawa 2004. • Babbie E., <i>Istota socjologii</i>, Warszawa 2007.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Goffman E., <i>Człowiek w teatrze życia codziennego</i>, Warszawa 2000. • Luhmann N., <i>Systemy społeczne. Zarys ogólnej teorii</i>, Kraków 2007. • Szacki J., <i>Historia myśli socjologicznej</i>, Warszawa 2002. • Sztompka P., Bogunia-Borowska M. (red.), <i>Socjologia codzienności</i>, Kraków 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna elementarnej terminologii socjologicznej	Student zna elementarną terminologię socjologiczną		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada wiedzy o psychospołecznych uwarunkowaniach zachowań człowieka	Student posiada wiedzę o psychospołecznych uwarunkowaniach zachowań człowieka jako podmiotu konstytuującego struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada elementarnej wiedzy o rodzajach więzi społecznych i prawidłowościach, którym podlegają oraz o zjawiskach i procesach charakterystycznych dla	Student posiada elementarną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i prawidłowościach, którym podlegają oraz o zjawiskach i procesach charakterystycznych dla różnych rodzajów grup społecznych		

	różnych rodzajów grup społecznych			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie posiada umiejętności analizowania i rozumienia zjawisk społecznych w kategoriach socjologicznych z uwzględnieniem szerszego kontekstu kulturowego, politycznego i ekonomicznego	Student posiada umiejętność analizowania i rozumienia zjawisk społecznych w kategoriach socjologicznych z uwzględnieniem szerszego kontekstu kulturowego, politycznego i ekonomicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi wykorzystywać poznanych	Student potrafi wykorzystywać poznane teorie, koncepcje do analizy konkretnych zjawisk, struktur i procesów społecznych oraz umie krytycznie ocenić ich przydatność		

	teorii, koncepcji do analizy konkretnych zjawisk, struktur i procesów społecznych oraz nie umie krytycznie ocenić ich przydatności w analizach różnych wymiarów rzeczywistości społecznej	w analizach różnych wymiarów rzeczywistości społecznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie posiada zdolności uważnej obserwacji otaczającej rzeczywistości społecznej, pogłębiania i aktualizowania wiedzy oraz udokumentowanego argumentowania	Student posiada zdolność uważnej obserwacji otaczającej rzeczywistości społecznej, pogłębiania i aktualizowania wiedzy oraz udokumentowanego argumentowania		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie dostrzega korzyści i nie wykazuje motywacji do bycia aktywnym aktorem rzeczywistości w skali lokalnej i globalnej	Student dostrzega korzyści i wykazuje motywację do bycia aktywnym aktorem rzeczywistości w skali lokalnej i globalnej

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Technologia informacyjna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu technologii informacyjnej; zapoznanie z informatyką (włącznie ze sprzętem komputerowym oraz oprogramowaniem używanym do tworzenia, przesyłania, prezentowania i zabezpieczania informacji), telekomunikacją, narzędziami i technologiami związanymi z informacją; dostarczenie studentowi wiedzy na temat narzędzi za pomocą, których może on pozyskiwać informacje, selekcjonować je, analizować, przetwarzać, zarządzać i przekazywać innym ludziom; uświadomienie potrzeby posługiwania się komputerem w społeczeństwie informacyjnym; wykształcenie umiejętności praktycznego wykorzystania wybranego oprogramowania komputerowego; wykształcenie umiejętności integracji TI w procesie uczenia się i wykorzystania jej do swoich potrzeb; przygotowanie do aktywnego funkcjonowania w tworzącym się społeczeństwie informacyjnym.; zapoznanie z zastosowaniem oprogramowania biurowego (MS Office), pozyskiwania informacji z sieci Internet, czy poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Technologia informacyjna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

studiów;/		
Wiedza		
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych na potrzeby działań związanych ze sferą bezpieczeństwa	P6U_W
W_01	Student ma elementarną wiedzę o znaczeniu technologii informacyjnych dla realizacji zadań związanych z problematyką bezpieczeństwa	P6U_W
W_03	Student zna podstawy metodologii informatyki	P6U_W
Umiejętności		
U_02 U_03	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać za pomocą technologii informacyjnej dane mogące mieć znaczenie dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli	P6U_U
U_11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu technologii informacyjnych	P6U_K
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	

**Forma zajęć :
ćwiczenie**

1. Podstawy pracy w Windows. Organizacja pracy w systemach operacyjnych;
2. Wykorzystywanie możliwości sieciowych komputera. Metody wyszukiwania informacji w Internecie;
3. Edytor tekstu MS Word:
 - a. Zapoznanie z interfejsem edytora Word;
 - b. Podstawowe zasady edycji tekstu: wprowadzenie i formatowanie zadanego tekstu, zmiana czcionki, ustawień akapitu, efekty specjalne, praca z Word Art., wyszukiwanie wyrazów i fraz, poprawianie wyrazów;
 - c. Tworzenie list numerowanych i nienumerowanych: tworzenie dokumentów zawierających punktory i listy, punktacja wielopoziomowa;
 - d. Wykorzystanie nagłówka i stopki: formatowanie nagłówka, wstawianie rysunków, numerów stron, czasu i daty;
 - e. Tworzenie tabel w MS Word: rysowanie tabeli, wstawianie i usuwanie kolumny i wiersza, formatowanie komórki, wiersza i kolumny, cieniowanie pól;
 - f. Wstawianie i edycja wykresów: wstawianie do dokumentu wykresu wykonanego na podstawie tabeli;
 - g. Edytor równań MS Equation: edycja wzorów matematycznych i ekonomicznych;
 - h. Edytor rysunków: rysowanie zadanych rysunków, schematów blokowych, algorytmów, diagramów;
 - i. Automatyzacja prac w edytorze tekstów: generowanie spisu treści.
4. Arkusz kalkulacyjny Excel:
 - a. Zapoznanie z interfejsem programu Excel;
 - b. Sposoby adresowania komórek: względne, bezwzględne, mieszane;
 - c. Formatowanie komórek: tło, obramowanie;
 - d. Wykorzystanie Kreatora Funkcji: suma, iloczyn, jeżeli, suma.jeżeli, licz.jeżeli, średnia, pozycja, max, min, max.k, min.k, występująca.najczęściej, i, lub, albo, obliczenia procentowe, zapis walutowy.
 - e. Tworzenie i edycja wykresów: rodzaje wykresów 2D, 3D, wykresy kołowe, słupkowe, formatowanie osi X, Y, legenda, tytuł wykresu, linia trendu. Wykorzystanie Kreatora Wykresów;
 - f. Projekt arkusza kalkulacyjnego – faktura VAT.
5. Wykorzystanie arkusza w analizach statystycznych danych liczbowych. Bazy danych.
 - a. Wydruk seryjny w MS Word – pobieranie danych z arkusza kalkulacyjnego, kreator korespondencji seryjnej, funkcje kwerend.
 - b. Funkcje bazodanowe arkusza kalkulacyjnego: sortowanie, filtrowanie rekordów.

	<p>6. Grafika menedżerska i prezentacyjna (podstawowe pojęcia; grafika rastrowa; grafika wektorowa; animacje komputerowe).</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Zapoznanie z interfejsem programu PowerPoint. b. Zasady tworzenia przejść slajdów i animacji obiektów: tworzenie animacji tekstu: cały obiekt, wyrazami, literami, animowanie klipartów. c. Zmiana parametrów animacji i przejść slajdów: ustalanie parametrów czasowych animacji i przejść slajdów, rodzaje animacji i przejść slajdów. d. Tworzenie animacji wykresów: cały obiekt, seriami danych, kategoriami danych. e. Wstawianie hiperłączy do slajdów, plików, stron www i skrzynek pocztowych. f. Wstawianie zdjęć i animacji .avi. do prezentacji. g. Zapisywanie prezentacji w formacie .ppt i .pps. <p>7. Usługi w sieciach informatycznych</p> <p>Suma godzin - 30</p>
Metody dydaktyczne	Metoda ćwiczeniowo-praktyczna (w pracy grupowej i parami), metoda projektu, metoda eksponująca (prezentacja).
Narzędzia dydaktyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrokowe: tablica, prezentacje multimedialne, rzutnik multimedialny. 2. Automatyzujące: komputer, rzutnik multimedialny.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1. Ocena zadań przygotowywanych indywidualnie podczas pracy z komputerem.</p> <p>F2. Ocena aktywności podczas ćwiczeń.</p> <p>F4. Ocena prezentacji multimedialnych.</p> <p>F5. Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach.</p> <p>P. Wynik testu oceniającego umiejętności pozyskane w trakcie całego kursu.</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Masłowski, K., <i>Excel 2013 PL Ćwiczenia praktyczne</i>. Helion 2013 . • Jaronicki A., <i>ABC MS Office 2013</i>, Helion 2013 • Rzędowska A, J. Rzędowski, <i>Mistrzowskie prezentacje - slajdowy poradnik mówcy doskonałego</i>, Helion, 2010. • Zimek, R., <i>PowerPoint 2010 PL. Pierwsza pomoc</i>, Helion, 2011 • Kaleta, Z, <i>Zestawy ćwiczeniowe (mps)</i>
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Smogur, Z., <i>Excel w zastosowaniach inżynierskich</i>, Helion 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	30
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	5
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych na potrzeby działań związanych ze sferą bezpieczeństwa	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych na potrzeby działań związanych ze sferą bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o znaczeniu technologii informacyjnych dla realizacji zadań związanych z problematyką bezpieczeństwa	Student ma elementarną wiedzę o znaczeniu technologii informacyjnych dla realizacji zadań związanych z problematyką bezpieczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawy metodologii informatyki	Student zna podstawy metodologii informatyki		
UMIĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać za pomocą technologii informacyjnej danych mogących mieć znaczenie dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać za pomocą technologii informacyjnej dane mogące mieć znaczenie dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		

	nowoczesnych technologii informacyjnych			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu technologii informacyjnych	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej z zakresu technologii informacyjnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wstęp do nauki o polityce
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I

Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wprowadzenie studentów w zagadnienia nauki o polityce poprzez ukazanie rozwoju jej problematyki, metod badawczych, obecnego stanu dyscypliny, subdyscyplin, stanowisk i koncepcji teoretycznych. Przygotowanie studentów do samodzielnego analizowania zjawisk i procesów politycznych, poprzez zapoznanie z podstawowymi kategoriami oraz metodami badawczymi.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01	Student dysponuje podstawową wiedzą dotyczącą specyfiki, genezy, rozwoju nauki polityce, a także jej subdyscyplin oraz powiązaniach politologii z innymi dyscyplinami naukowymi, w tym relacji z naukami o bezpieczeństwie	P6U_W
W_02	Student ma orientację w podstawowych kategoriach pojęciowych oraz zna podstawowe definicje z zakresu nauk o polityce	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe metody badawcze stosowane w politologii	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student identyfikuje prawne, moralne, ekonomiczne i kulturowe determinanty wybranych aspektów życia politycznego	P6U_U

U_08	Student umie wykazać powiązania między polityką a problematyki związaną z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
U_15	Student potrafi osadzić dyskurs sekuritologiczny we właściwym kontekście politycznym	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student samodzielnie pogłębia zdobytą na zajęciach wiedzę z zakresu politologii i ma świadomość konieczności ustawicznego uczenia się	P6U_K
K_09	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje wybrane kwestie polityczne	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka o polityce: <ol style="list-style-type: none"> a. Politologia jako wiedza i dyscyplina naukowa; Politologia - istota i funkcje; Główne wątki myśli politologicznej od starożytności do czasów współczesnych; Politologia we współczesnym świecie; Rozwój politologii w Polsce. b. Politologia - status teoretyczno-metodologiczny. Politologia a inne dyscypliny naukowe (historia, socjologia, prawo, filozofia, ekonomia); Przedmiot i zakres badań politologii; Działy nauki o polityce; c. Metody badawcze współczesnej politologii – pluralizm czy monizm metodologiczny; Metoda analizy systemowej; metoda behawioralna; metoda analizy porównawczej; metoda instytucjonalno-prawna; Metoda statystyczna, Metoda symulacyjna 2. Polityka: <ol style="list-style-type: none"> a. Definicje i konteksty znaczeniowe. Grecki źródłosłów. „Państwo” Platona i „Polityka” Arystotelesa, koncepcja Politem; Średniowieczny i nowożytny etap dyskursu wokół terminu „Polityka”: św. Tomasz z Akwinu, Thomas More, Niccolo Machiavelli, Karol Ludwik Montesquieu, Jan Jakub Rousseau; Termin polityka w językach narodowych; Tradycje polskie: od XVI do XIX wieku. b. Koncepcje polityki. Klasyczna koncepcja polityki. Koercyjna koncepcja polityki. (coercitio – powstrzymanie). Konsensualna koncepcja polityki. Konfliktowa koncepcja polityki. Koncepcja „polityki bez ideologii”. 	

	<ul style="list-style-type: none"> c. Współczesne kierunki ujmowania polityki: Normatywizm – behawioryzm – biopolityka – postmodernizm. <p>3. Wybrane determinanty polityki:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Polityka a ideologia (ideologie, doktryny, programy polityczne); b. Polityka a ekonomika; c. Polityka a prawo; d. Polityka a moralność. <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	
Metody dydaktyczne	<p>Wykład : Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji w PowerPoincie</p> <p>Ćwiczenia: Zajęcia z wykorzystaniem różnych form dyskusji, analiza porównawcza wybranych koncepcji polityki, dyskusja nad tekstami z literatury przedmiotu, metoda stawiania i rozwiązywania problemów</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Materiały publikowane – w tym teksty konstytucji i literatura przedmiotu</p> <p>Rzutnik multimedialny, prezentacje PowerPoint</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obecność na zajęciach, ocena indywidualnej aktywności i zaangażowania w pracy zespołowej</p> <p>P – egzamin pisemny (test)</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Chmaj M., Żmigrodzki M., <i>Wprowadzenie do teorii polityki</i>, Lublin 1996, • Chodubski A., <i>Wstęp do badań politologicznych</i>, Gdańsk 1998. • van Dyke V., <i>Wprowadzenie do polityki</i>, Poznań 2000. • <i>Wybrane problemy teorii polityki</i>, red. A. Wojtaszak, D. Wybranowski, Szczecin 2002. • Zieliński E., <i>Nauka o państwie i polityce</i>, Warszawa 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Leksykon politologii</i>, red. A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław 2000. • <i>Nauka o państwie i polityce</i>, red. A. Tymanowski, Łódź 2003. • Ryszka F., <i>Nauka o polityce. Rozważania metodologiczne</i>, Warszawa 1984 • Ryszka F., <i>O pojęciu polityki</i>, Warszawa 1992 • <i>Studia z teorii polityki. Tom III</i>, red. A. Czajowski, L. Sobkowiak, Wrocław 2000. • <i>Studia z teorii polityki. Tom I</i>, red. A. W. Jabłoński, L. Sobkowiak, Wrocław 1996. • <i>Studia z teorii polityki. Tom II</i>, red. A. W. Jabłoński, L. Sobkowiak, Wrocław 1998.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie dysponuje podstawową wiedzą dotyczącą specyfiki, genezy, rozwoju nauki polityce, a także jej subdyscyplin	Student dysponuje podstawową wiedzą dotyczącą specyfiki, genezy, rozwoju nauki polityce, a także jej subdyscyplin oraz powiązaniach politologii z innymi dyscyplinami naukowymi, w tym relacji z naukami o bezpieczeństwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma orientacji w podstawowych kategoriach pojęciowych oraz nie zna podstawowych definicje z zakresu nauk o polityce	Student ma orientację w podstawowych kategoriach pojęciowych oraz zna podstawowe definicje z zakresu nauk o polityce		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod badawcze stosowane w	Student zna podstawowe metody badawcze stosowane w politologii		

	politologii			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie identyfikuje prawnych, moralnych, ekonomicznych i kulturowych determinantów wybranych aspektów życia politycznego	Student identyfikuje prawne, moralne, ekonomiczne i kulturowe determinanty wybranych aspektów życia politycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie wykazać powiązania między polityką a problematyką związaną z	Student umie wykazać powiązania między polityką a problematyki związaną z bezpieczeństwem narodowym		

	bezpieczeństwem narodowym			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi osadzić dyskursu sekuritologicznego we właściwym kontekście politycznym	Student potrafi osadzić dyskurs sekuritologiczny we właściwym kontekście politycznym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest w stanie samodzielnie pogłębiać zdobytej na zajęciach wiedzy z zakresu politologii	Student samodzielnie pogłębia zdobytą na zajęciach wiedzę z zakresu politologii i ma świadomość konieczności ustawicznego uczenia się		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizować wybranych kwestii	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje wybrane kwestie polityczne		

	politycznych	
--	--------------	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wstęp do prawoznawstwa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: I	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest aznajomienie studenta z podstawową terminologią prawną i prawniczą, przekazanie studentowi wiedzy na temat podstawowych źródeł prawa w Rzeczypospolitej Polskiej, przekazanie studentowi wiedzy na temat prawa jako elementu życia społecznego, ściśle związanego z procesami społecznymi i politycznymi, w tym z zagadnieniami z zakresu bezpieczeństwa narodowego	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają wiedzę na poziomie szkoły średniej z przedmiotu: Wiedza o Społeczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

studiów;/		
Wiedza		
W_01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o o prawie oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie	P6U_W
W_02	Student zna podstawowe definicje z zakresu nauk o prawie	P6U_W
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł prawnych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur z zakresu prawa do realizacji wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
U_17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauki o prawie	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania, mającego oparcie w obowiązującym prawie, w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej, w tym wiedzy z zakresu prawa, w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe definicje i pojęcia prawa 2. Źródła prawa w Polsce i UE – system prawny RP 3. Tworzenie, obowiązywanie i stosowanie prawa 	

	<p>4. Państwo prawa i wymiar sprawiedliwości</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wykładnia prawa oraz jej rodzaje 2. Technika prawodawcza – budowa tekstu prawnego 3. Sytuacje prawne 4. Prawo a inne regulatory zachowań – normy moralne i obyczajowe <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny,
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć; P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Chauvin T., Stawecki T., Winczorek P., <i>Wstęp do prawoznawstwa</i>, Warszawa 2013 • Morawski L., <i>Wstęp do prawoznawstwa</i>, Toruń 2013

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Radbruch G., <i>Filozofia prawa</i>, Warszawa 2009 • Bator A., Gromski W., Kozak A., Kaźmierczyk S., Pulka Z., <i>Wprowadzenie do nauk prawnych. Leksykon tematyczny</i>, Warszawa 2008
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauki o prawie oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauki o prawie oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie		

	a nauką o prawie			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu nauk o prawie	Student zna podstawowe definicje z zakresu nauk o prawie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł prawnych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł prawnych organizujących relacje międzyludzkie oraz porządkujących życie społeczne w wymiarze niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa społecznego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	zajęć	zajęć	zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur z zakresu prawa do realizacji wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur z zakresu prawa do realizacji wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie przygotować wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauki o prawie	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką nauki o prawie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania, mającego oparcie w obowiązującym prawie, w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania, mającego oparcie w obowiązującym prawie, w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej, w tym wiedzy z zakresu prawa, w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej, w tym wiedzy z zakresu prawa, w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Wychowanie fizyczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1,2 Semestr studiów: II, III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	-	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest kształtowanie nawyków aktywnego spędzania wolnego czasu oraz organizowania zajęć ruchowych; wykształcenie w studentach świadomości konieczności dbałości o kondycję fizyczną oraz propagowania zdrowego stylu życia; zapoznanie uczestników z różnymi formami organizacyjnymi w ramach kultury fizycznej; przekazywanie wiadomości dotyczących wpływu ćwiczeń fizycznych na harmonijny rozwój i zdrowy styl życia dorosłego człowieka w różnym wieku.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	brak	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki

kształcenia dla kierunku studiów;/		pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01	Student ma elementarną wiedzę teoretyczną z zakresu wychowania fizycznego	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student zna reguły i zasady rządzące poszczególnymi dyscyplinami sportu	P6U_U
U_10	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych umiejętności sportowych	P6U_U
U_12	Student potrafi współdziałać w zespole podczas zajęć sportowych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_12	Student potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i nastawiony na efektywność	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekkoatletyka. Ćwiczenia ogólnorozwojowe. 2. Piłka koszykowa. 3. Piłka siatkowa. 4. Rehabilitacja: dla studentów mających zwolnienia lekarskie, zestawy ćwiczeń wg. zaleceń lekarza. 5. Zajęcia ruchowe przy muzyce (do wyboru): aerobik, step reebok, callanetics, zajęcia z przyborami, stretching. 6. Zajęcia na pływalni. 7. Zajęcia na siłowni 	

	Suma godzin – 50
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia
Narzędzia dydaktyczne	sala sportowa, sprzęt sportowy
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1 - Aktywny udział w ćwiczeniach. P1 - Uzyskanie minimum sprawnościowych. P2 - sprawdzenie minimum umiejętności i wiadomości z dyscyplin sportowych realizowanych na zajęciach z WF-u.
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Rygula I. <i>Elementy teorii, metodyki, diagnostyki i optymalizacji treningu sportowego</i>, Katowice 2000 • Jennifer W., Gudrum S., <i>Fitness z fantazją</i>, Warszawa 2004.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Grządziel G., Lajach W. J., <i>Piłka siatkowa. Podstawy treningu, zasób ćwiczeń</i>, Warszawa 2000. • Klimontowicz W., <i>Koszykówka. Podstawy treningu, zasób ćwiczeń</i>, Warszawa 1999.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	50
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy teoretycznej z zakresu wychowania fizycznego	Student ma elementarną wiedzę teoretyczną z zakresu wychowania fizycznego		

UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie zna reguł i zasad rządzących poszczególnymi dyscyplinami sportu	Student zna reguły i zasady rządzące poszczególnymi dyscyplinami sportu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych umiejętności sportowych	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych umiejętności sportowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi współdziałać w zespole podczas zajęć sportowych	Student potrafi współdziałać w zespole podczas zajęć sportowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i nastawiony na efektywność	Student potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i nastawiony na efektywność		

MODUŁ KIERUNKOWY

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo imprez masowych
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z szeroko pojętą problematyką imprez masowych, głównie z: zasadami postępowania koniecznymi do zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych; warunkami bezpieczeństwa imprez masowych; zasadami i trybem wydawania zezwoleń na przeprowadzenie imprez masowych; zasadami gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych; zasadami odpowiedzialności organizatorów za szkody wyrządzone w związku ze zorganizowaniem imprez masowych; odpowiedzialnością karną uczestników imprez masowych, naruszających ich normy i zasady bezpieczeństwa, a także praktyczne nauczanie studentów wykonywania dokumentów organizacyjnych i prawnych niezbędnych do uzyskania zezwolenia (pozytywnej decyzji administracyjnej) na przeprowadzenie imprezy masowej.
Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotu: Struktury i zadania formacji MSW – bezpieczeństwo wewnętrzne

w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji		
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa imprez masowych	P6U_W
W_18	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa w kontekście imprez masowych	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności systemu bezpieczeństwa imprez masowych	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa imprez masowych w określonych sytuacjach	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa imprez masowych	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem imprez masowych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności.	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.	P6U_K
Treści programowe		

<p>Forma zajęć : wykład</p>	<p>I. Bezpieczeństwo imprez masowych, zasady ogólne - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczenie imprezy masowej. 2. Przepisy dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych. 3. Rola i obowiązki organizatora imprezy masowej. 4. Rodzaje zagrożeń. 5. Odpowiedzialność organizatora imprezy masowej. 6. Odpowiedzialność członka służby informacyjnej oraz członka służby porządkowej. <p>II. Misja służb organizatora imprezy masowej - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Misja członków służby porządkowej. 2. Misja członków służby informacyjnej. 3. Obsługa uczestników imprezy masowej. 4. Reakcja na potrzeby osób uczestniczących w imprezie masowej. 5. Opieka nad niepełnosprawnym uczestnikiem imprezy masowej. 6. Ubiór i wyposażenie. <p>III. Zabezpieczenia imprez masowych: część I - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady organizacji, struktura oraz realizacja zabezpieczenia imprezy masowej. 2. Zasady dokonywania analizy zagrożeń. 3. Zasady współpracy z osobami uczestniczącymi w imprezie masowej i spikerem zawodów sportowych. 5. Przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym. 5. Monitoring imprezy masowej; <p>IV. Zagadnienia prawne - część I - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja przestępstwa i wykroczenia. 2. Ogólna charakterystyka okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną. 3. Instytucja obrony koniecznej i stanu wyższej konieczności.
--	--

4. Przepisy karne dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych.
 5. Przepisy karne dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych.
 6. Wykroczenia przeciwko mieniu i porządkowi publicznemu.
 7. Przepisy karne dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych.
- V. Zasady wykonywania zadań członka służby porządkowej - 1 godzina
1. Zasady organizacji i działania służb porządkowych podczas imprez masowych.
 2. Uprawnienia członków służby porządkowej.
 3. Obowiązki członków służby porządkowej.
- VI. Zasady wykonywania zadań członka służby informacyjnej - 1 godzina
1. Zasady organizacji i działania służby informacyjnej podczas imprezy masowej.
 2. Uprawnienia członków służby informacyjnej.
 3. Obowiązki członków służby informacyjnej.
- VII. Wybrane aspekty prawa budowlanego - 2 godziny
1. Wybrane aspekty prawa budowlanego.
 2. Warunki techniczne obiektów budowlanych.
 3. Zasady użytkowania obiektów budowlanych w czasie imprezy masowej.
- VIII. Wybrane elementy z zakresu psychologii i socjologii - część 1 - 2 godziny
1. Podstawowe pojęcia z zakresu psychologii i socjologii.
 2. Wybrane zagadnienia z teorii i praktyki zachowań agresywnych.
 3. Analiza społeczeństwa:
 - a) pojęcie i struktura grupy społecznej,
 - b) klasyfikacja grupy społecznej,
 - c) pojęcie tłumu i innych zbiorowości, oparte na podobieństwie zachowań,

- d) subkultury kibiców sportowych oraz chuliganów stadionowych.
4. Analiza ważniejszych procesów społecznych:
- a) współpraca służby porządkowej i służby informacyjnej z uczestnikami imprezy masowej,
 - b) konflikt interesów pomiędzy służbami organizatora imprezy masowej a uczestnikami imprezy masowej,
 - c) zasady podejmowania decyzji w sytuacjach konfliktowych.
- IX. Wybrane zagadnienia z zakresu kryminologii i kryminalistyki: część I - 1 godzina
1. Ogólna charakterystyka współczesnej przestępczości związanej z imprezami masowymi.
 2. Profilaktyka kryminologiczna.
- X. Wybrane zagadnienia z zakresu kryminologii i kryminalistyki: - 2 godziny
1. Ogólna charakterystyka współczesnej przestępczości związanej z imprezami masowymi.
 2. Profilaktyka kryminologiczna.
 3. Ślady kryminalistyczne oraz metody wykrywania i identyfikacji człowieka i rzeczy.
 4. Postępowanie po uzyskaniu informacji o przestępstwie lub wykroczeniu, do czasu przybycia Policji.
- XI. Wybrane zagadnienia z zakresu prawa karnego procesowego - 2 godziny
1. Prawa i obowiązki świadka.
 2. Uprawnienia pokrzywdzonego.
 3. Ujęcie osoby.
 4. Czynności procesowe i środki dowodowe.
 5. Społeczny i prawny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie ściganym z urzędu.
- XII. Wybrane zagadnienia z zakresu prawa administracyjnego: - 2 godziny
1. Rola państwa i samorządów.
 2. Uczestnicy postępowania administracyjnego, ich prawa i obowiązki.
 3. Tryb postępowania administracyjnego.
 4. Rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym.

	<p>5. Decyzja administracyjna.</p> <p>XIII. Wybrane zagadnienia z zakresu prawa cywilnego - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych. 2. Pojęcie osoby fizycznej i osoby prawnej. 3. Własność i posiadanie oraz ich ochrona prawna. 4. Czyny niedozwolone. <p>XIV. Techniczne środki zabezpieczenia imprezy masowej - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Techniczne urządzenia zabezpieczające. 2. Przeznaczenie i zakres stosowania technicznych urządzeń zabezpieczających w systemie bezpieczeństwa imprezy masowej. <p>Suma godzin: 25h</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<p>I. Zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje imprez masowych. 2. Zasady uzyskiwania zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej. 3. Dokumentacja niezbędna do wydania zezwolenia. 4. Tryb opiniowania wniosku o wydanie zezwolenia. 5. Wymagania kwalifikacyjne służb porządkowych i informacyjnych. <p>II. Zasady sporządzania dokumentacji na potrzeby zezwolenia - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza zagrożeń. 2. Wpływ charakteru imprezy masowej na sposób jej zabezpieczenia oraz na działanie służb. 3. Określenie punktów kluczowych dla planowanego zabezpieczenia imprezy masowej.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Zasady sporządzania planów graficznych. 5. Liczebności i rozmieszczenie służb porządkowych i służb informacyjnych. 6. Zasady opracowywania regulaminu imprezy masowej i regulaminu obiektu (terenu). 7. Zajęcia praktyczne z zakresu sporządzania dokumentacji na potrzeby wydania zezwolenia <p>III. Wybrane zagadnienia z zakresu organizacji i zarządzania - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólne zasady i style kierowania zespołem ludzi. 2. Organizowanie stanowisk pracy: <ol style="list-style-type: none"> a) określenie zadań, b) określenie uprawnień, c) określenie odpowiedzialności. 3. Podejmowanie decyzji. 4. System motywacji i kontroli. 5. Ćwiczenia praktyczne z zakresu kierowania zespołem ludzi. <p>IV. Zabezpieczenia imprez masowych: część II - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kalkulacja i sposób dyslokacji sił i środków. 2. Dobór członków służb organizatora do zabezpieczenia imprezy masowej. 3. Określenie niezbędnego wyposażenia służb organizatora oraz ich rozmieszczenie w zależności od rodzaju imprezy masowej i charakteru zagrożeń. 4. Warunki łączności pomiędzy podmiotami biorącymi udział w zabezpieczeniu. <p>V. Zagadnienia prawne - część II - 2 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólne zasady zabezpieczania materiału dowodowego na potrzeby postępowania procesowego 2. Rozpoznawanie symboli zabronionych, które w szczególności nawołują do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na płeć. <p>VI. Zadania służb organizatora imprezy masowej - 2 godziny</p>
--	--

1. Cel zabezpieczenia imprezy masowej.
 2. Zasady realizacji zadań członka służby porządkowej i służby informacyjnej w związku z:
 - a) kontrolą osób uczestniczących w imprezie masowej,
 - b) kontrolą przestrzegania regulaminu imprezy masowej i regulaminu obiektu (terenu),
 - c) kontrolą przestrzegania przepisów przeciwpożarowych na terenie, na którym odbywa się impreza masowa,
 - d) ujęciem sprawcy przestępstwa lub wykroczenia,
 - e) legitymowaniem, przeglądaniem zawartości bagażu lub odzieży osób uczestniczących w imprezie masowej,
 - f) usunięciem osoby uczestniczącej w imprezie masowej z miejsca przeprowadzania imprezy masowej,
 - g) dokumentowaniem podejmowanych czynności.
 3. Współpraca z Policją oraz innymi uprawnionymi podmiotami w trakcie działań służących zapewnieniu porządku podczas imprezy masowej.
- VII. Zasady współpracy z Policją, Państwową Strażą Pożarną oraz innymi służbami biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy masowej - 2 godziny
1. Płaszczyzny współpracy.
 2. Konflikt interesów.
 3. Wzajemna wymiana informacji.
 4. Prawne obowiązki współpracy.
 5. Podporządkowanie służb organizatora dowódcy zabezpieczenia policyjnego.
 6. Ćwiczenia praktyczne dotyczące współpracy kierownika do spraw bezpieczeństwa ze służbami biorącymi udział w zabezpieczeniu imprezy.
- VIII. Zabezpieczenie medyczne i sanitarne - 2 godziny
1. Zabezpieczenie medyczne imprezy masowej.
 2. Zabezpieczenie higieniczno-sanitarne imprezy masowej.
 3. Ćwiczenia praktyczne z zakresu zabezpieczenia medycznego.
- IX. Ochrona przeciwpożarowa imprez masowych - 2 godziny
1. Ochrona przeciwpożarowa imprez masowych.

2. Postępowanie w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia:
 - a) rodzaje pożarów,
 - b) rodzaje sprzętu gaśniczego,
 - c) rodzaje urządzeń służących ochronie przeciwpożarowej,
 - d) obsługa sprzętu i urządzeń służących ochronie przeciwpożarowej,
 - e) systemy i urządzenia przeciwpożarowe w obiektach,
 - f) zasady ewakuacji uczestników imprez masowych z obiektów (stadionów, hal sportowych i innych obiektów umożliwiających przeprowadzenie imprezy masowej).
 3. Zakres instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w miejscu i czasie imprezy masowej.
- X. Ewakuacja osób uczestniczących w imprezie masowej - 2 godziny
1. Plan działania w sytuacjach zagrożeń i plan ewakuacji:
 - a) znaczenie planów,
 - b) system znaków informacyjnych i ewakuacyjnych,
 - c) zasady i sposoby bezpiecznej ewakuacji z obiektów (stadionów, hal sportowych i widowiskowych),
 - d) drogi ewakuacyjne,
 - e) zachowanie tłumu w sytuacji kryzysowej,
 - f) drogi dostępu,
 - g) kontrola przepływu tłumu.
 2. Ćwiczenia praktyczne z zakresu ewakuacji osób.
- XI. Wybrane elementy z zakresu psychologii i socjologii : część 2 - 1 godzina
1. Techniki komunikacyjne.
 2. Psychologia tłumu.
 3. Przeciwdziałania zachowaniom agresywnym.
 4. Metody reagowania na konflikt.
 5. Zajęcia praktyczne z zakresu zastosowania technik komunikacyjnych w sytuacjach typowych dla imprezy masowej.

	<p>XII. Ćwiczenia praktyczne - 4 godziny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elementy wyposażenia obiektu w zakresie bezpieczeństwa. 2. Odprawa (instruktaż) przed imprezą. 3. Specyfika zapewnienia porządku podczas masowej imprezy sportowej, w tym meczu piłki nożnej. 4. Specyfika zapewniania porządku podczas imprezy masowej artystyczno-rozrywkowej. 5. Ćwiczenia praktyczne w czasie imprezy masowej. 6. Odprawa (instruktaż) po imprezie. <p>Suma godzin: 25h</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wykłady informacyjne (konwencjonalne, - Wykłady konwersatoryjne z prezentacjami multimedialnymi, - Metody nauczania praktycznego: ćwiczenia grupowe z wykorzystaniem złożonych do ćwiczeń-zestawów zadań do samodzielnego wykonania , metody sytuacyjne, - Ćwiczenia praktyczne poprzez uczestniczenie w zabezpieczeniu imprezy masowej.
<p>Narzędzia dydaktyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrokowe: tablice, prezentacje multimedialne, wzory dokumentów, pism i decyzji, elementy uzbrojenia i wyposażenia służb informacyjnych i porządkowych zabezpieczających imprezę masową, sprzęt medyczny i ppoż. - Automatyzujące: rzutnik multimedialny, środki łączności bezprzewodowej, środki i elementy monitoringu audio- wizualnego obiektów i terenów imprez masowych.

<p>Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)</p>	<p>F – Ocena aktywności podczas ćwiczeń. P – Zaliczenie przedmiotu : zaliczenie na ocenę - forma testowa z pytaniami otwartymi</p> <p>Komisyjny Egzamin Wewnętrzny na uprawnienia „Kierownika ds. bezpieczeństwa”- zgodny z wymogami §3 ust.3,4,5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 2011 r.w sprawie wymogów jakie powinni spełniać kierownik ds. bezpieczeństwa, służby porządkowe i służby informacyjne (Dz. U. 2011r. poz.1087 z póź. zm).</p>
<p>Literatura</p>	
<p>podstawowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z 2009-03-20 o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U.2015.2139 -j.t.); • Rozporządzenie RM z 2010-03-02 , w sprawie przekazywania informacji dotyczących bezpieczeństwa imprez masowych (Dz.U.2010.329) • Rozporządzenie RM z 2011-01-10, w sprawie sposobu utrwalania przebiegu imprezy masowej (Dz.U.2011.173 • Rozporządzenie RM z 2012-02-06, w sprawie minimalnych wymagań dotyczących zabezpieczenia pod względem medycznym imprezy masowej.(Dz.U.2012.181) • Rozporządzenie RM z 2010-03-11, w sprawie obowiązkowego ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej organizatorów imprez masowych.(Dz.U.2010.54.323) • Rozporządzenie RM z 2009-07-31, w sprawie szczegółowego trybu ustalania szkód powstałych w związku z działaniami w miejscu i czasie trwania imprezy masowej oraz tryb występowania o wypłatę odszkodowań.(Dz.U.2009.1006) • Rozporządzenie RM z 2009-08-13, w sprawie zakresu instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w miejscu i w czasie imprezy masowej (Dz.U.2009.135.1113). • Rozporządzenie RM z 2010-06-10, w sprawie warunków bezpieczeństwa, jakie powinny spełniać stadiony, na których mogą odbywać się mecze piłki nożnej (Dz.U.2010.121.820). • Rozporządzenie RM z 2011-08-30, w sprawie wymogów, jakie powinni spełniać kierownik do spraw bezpieczeństwa, służby porządkowe i służby informacyjn (Dz.U.2011.1087)

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Kotowski W., Kurzępa B., <i>Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz do ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych</i>, Warszawa 2011 • Kąkol C., <i>Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz</i>, Warszawa 2012 • <i>Przeciwdziałanie zagrożeniom terrorystycznym podczas imprez masowych w aspekcie EURO 2012</i>, Kraków-Rzeszów-Zamość 2012
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	25
Udział w ćwiczeniach	25
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	117
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa imprez	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa imprez masowych		

	masowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa w kontekście imprez masowych	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa w kontekście imprez masowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności systemu bezpieczeństwa imprez masowych	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności systemu bezpieczeństwa imprez masowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziomu bezpieczeństwa imprez masowych w określonych sytuacjach.	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa imprez masowych w określonych sytuacjach.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa imprez masowych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa imprez masowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem imprez masowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem imprez masowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności.	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności.		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej.		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Kulturowe i religijne uwarunkowania konfliktów międzynarodowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom wiedzy z zakresu kulturowych i religijnych uwarunkowań konfliktów międzynarodowych we współczesnym świecie	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy filozofii oraz Wstęp do nauki o polityce	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_01	Student ma elementarną wiedzę o relacji pomiędzy naukami o bezpieczeństwie a podstawami kulturoznawstwa i religioznawstwa	P6U_W
W_13	Student jest świadomy znaczenia i wpływu ideologii, religii i różnic kulturowych na powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów politycznych, społeczno-gospodarczych i militarnych.	P6U_W
W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej związanych z ideologiami, religiami i różnicami kulturowymi	P6U_W
Umiejętności		
U_17	Student w sposób uargumentowany wypowiada się na temat wybranych zagadnień dotyczących wpływu ideologii, religii i różnic kulturowych na poziom bezpieczeństwa	P6U_U
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy z zakresu różnic religijno-kulturowych we współczesnym świecie	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu różnic religijno-kulturowych we współczesnym świecie do analizy zjawisk w obszarze bezpieczeństwa narodowego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_09	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje i porównuje wybrane koncepcje ideowe	P6U_K
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. rola kultury i religii w kształtowaniu współczesnych tożsamości narodowych 2. religia a ideologia 3. kultura i religia jako narzędzia manipulacji 	

	Suma godzin - 5
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. mapa kulturowo-religijna współczesnego świata; 2. multietniczność współczesnych społeczeństw w kontekście bezpieczeństwa narodowego 3. problem fundamentalizmu islamskiego jako czynnika destabilizującego ład międzynarodowy 4. Europejska polityka multi-kulti – sukcesy i porażki <p>Suma godzin - 10</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji w Power Poincie</p> <p>W ramach ćwiczeń: zajęcia z wykorzystaniem różnych form dyskusji, analiza porównawcza wybranych założeń ideowych – praca zespołowa, dyskusja nad tekstem z literatury przedmiotu, metoda stawiania i rozwiązywania problemów - zadania związane z analizą treści wybranych koncepcji doktrynalnych.</p>
Narzędzia dydaktyczne	Materiały publikowane – wybór tekstów źródłowych, rzutnik multimedialny, prezentacje PowerPoint
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obecność na zajęciach, ocena indywidualnej aktywności i zaangażowania w pracy zespołowej</p> <p>P – zaliczenie na ocenę</p>
Literatura	
podstawowa	<p>- Religia w konfliktach etnicznych we współczesnym świecie, t. 1-2, red. A. Szabaciuk, D. Wybranowski, R. Zenderowski, Lublin 2016</p> <p>- El Ghamari M., Cool jihad, Warszawa 2018</p>

uzupełniająca	- Dylematy wielokulturowości, red. W. Kalaga, Kraków 2004 - Studia nad wielokulturowością, red. D. Pietrzyk-Reeves, M. Kułakowska, Kraków 2010
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-

Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	57
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacji pomiędzy naukami o bezpieczeństwie a podstawami kulturoznawstwa i religioznawstwa	Student ma elementarną wiedzę o relacji pomiędzy naukami o bezpieczeństwie a podstawami kulturoznawstwa i religioznawstwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie jest świadomy znaczenia i wpływu ideologii, religii i różnic kulturowych na powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów politycznych, społeczno-gospodarczych i militarnych.	Student jest świadomy znaczenia i wpływu ideologii, religii i różnic kulturowych na powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów politycznych, społeczno-gospodarczych i militarnych.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej związanych z ideologiami, religiami i różnicami kulturowymi		

	międzynarodowej związanych z ideologiami, religiami i różnicami kulturowymi			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie umie wypowiedzieć się na temat wybranych zagadnień dotyczących wpływu ideologii, religii i różnic kulturowych na poziom bezpieczeństwa	Student w sposób uargumentowany wypowiada się na temat wybranych zagadnień dotyczących wpływu ideologii, religii i różnic kulturowych na poziom bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy z zakresu różnic religijno-kulturowych we współczesnym świecie		

	związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy z zakresu różnic religijno-kulturowych we współczesnym świecie			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu różnic religijno-kulturowych we współczesnym świecie do analizy zjawisk w obszarze bezpieczeństwa narodowego	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu różnic religijno-kulturowych we współczesnym świecie do analizy zjawisk w obszarze bezpieczeństwa narodowego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest w stanie w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizować i porównywać wybranych koncepcji ideowych	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje i porównuje wybrane koncepcje ideowe
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo ekonomiczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu wybranych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa ekonomicznego we współczesnym świecie; nabycie przez studentów umiejętności oceny wybranych zagadnień ekonomicznych przez pryzmat ci wpływu na poziom bezpieczeństwa w skali krajowej i międzynarodowej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy ekonomii	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa ekonomicznego	P6U_W
W_13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników wpływających na poziom bezpieczeństwa ekonomicznego	P6U_W
W_01	Student ma podstawową wiedzę o związkach między ekonomią a nauką o bezpieczeństwie	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi prognozować skutki ekonomicznych zagrożeń bezpieczeństwa	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa ekonomicznego w określonych sytuacjach	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie bezpieczeństwa ekonomicznego 2. Uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego 3. Zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego 4. Wojny ekonomiczne we współczesnym świecie 5. Bezpieczeństwo ekonomiczne Polski – case study 	

	Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczeństwo energetyczne i surowcowe państwa 2. Bezpieczeństwo demograficzne państwa 3. Bezpieczeństwo żywnościowe państwa 4. Bezpieczeństwo finansowe państwa 5. Bezpieczeństwo komunikacyjne państwa <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny</p> <p>W ramach ćwiczeń: praca w grupach</p>
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, mapy
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F - obserwacja podczas zajęć/aktywność</p> <p>P – egzamin pisemny lub ustny</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Książopolski K. , <i>Ekonomiczne zagrożenia bezpieczeństwa państw. Metody i środki przeciwdziałania</i>, Warszawa 2004 • Stachowiak Z., <i>Teoria i praktyka mechanizmu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa: ujęcie instytucjonalne</i>, Warszawa 2012

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Raczkowski K. (red.), <i>Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wyzwania dla zarządzania państwem</i>, Warszawa 2012 • Kłosiński K. A., <i>Wprowadzenie do międzynarodowych stosunków gospodarczych</i>, Lublin 2006 • Płaczek J. (red), <i>Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie</i>, Warszawa 2014
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	127
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa ekonomicznego	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat międzynarodowych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa ekonomicznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników wpływających na poziom bezpieczeństwa ekonomicznego	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników wpływających na poziom bezpieczeństwa ekonomicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy o związkach między ekonomią a nauką o bezpieczeństwie	Student ma podstawową wiedzę o związkach między ekonomią a nauką o bezpieczeństwie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków ekonomicznych zagrożeń bezpieczeństwa	Student potrafi prognozować skutki ekonomicznych zagrożeń bezpieczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa ekonomicznego w określonych sytuacjach	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa ekonomicznego w określonych sytuacjach		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest w stanie w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizować i porównywać wybranych	Student w sposób bezstronny, obiektywny i zdystansowany analizuje i porównuje wybrane koncepcje ideowe		

	koncepcji ideowych	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Rozumie nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Geopolityka	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami historycznych i współczesnych koncepcji geopolitycznych oraz analiza wybranych współczesnych procesów geopolitycznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Historia najnowsza oraz Geografia polityczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_03	Student zna ogólną metodologię badań stosowanych w naukach społecznych	P6U_W
W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat geopolitycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej	P6U_W
W_13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze międzynarodowym	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki geopolityczne wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego	P6U_U
U_03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym	P6U_U
U_04	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu pogłębionej analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do teorii geopolityki. 2. Geneza geopolityki i teoria państwa organicznego. 3. Teoria potęgi lądowej. 4. Teoria potęgi morskiej. 5. Teoria potęgi półwyspowej. 6. Teoria potęgi powietrznej. 7. Potęga i jej pomiar w geopolityce i nauce o stosunkach międzynarodowych. 	

	<p>8. Narodowe szkoły geopolityki.</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studium przypadku: Kryzys krymski i konflikt na wschodzie Ukrainy. 2. Studium przypadku: Geopolityka USA przed 1898 r. 3. Analiza porównawcza: Rosyjskie i amerykańskie koncepcje geopolityczne po 1991 r. 4. Prezentacja multimedialna i dyskusja: Koncepcja <i>Heartlandu</i> i <i>Rimlandu</i> wspólnie i ich wpływ na bezpieczeństwo międzynarodowe. 5. Dyskusja: Koncepcja Międzymorza w II i III RP – szanse i zagrożenia. 6. Dyskusja: Polityka prometejska i Partnerstwo Wschodnie a stosunki polsko-rosyjskie. 7. Dyskusja: Polska polityka zagraniczna w II i III RP – analiza geopolityczna. 8. Prezentacje multimedialne przygotowywane przez studentów na zadane tematy. <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, gra decyzyjna, pokaz multimedialny (zdjęcia, mapy, filmy), burza mózgów.
Narzędzia dydaktyczne	<p>Prezentacja wiedzy w formie przekazu bezpośredniego (wykładu) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy).</p> <p>Materiały wykładowe dostępne w formie elektronicznej na stronie www.</p> <p>Zapowiedzi w formie krótkiej prezentacja (5 minut) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p> <p>Praca w zespołach analitycznych - konsultacje z prowadzącym.</p> <p>Raport pisemny – redagowany według ściśle określonego wzorca</p> <p>Prezentacja końcowych raportów przez studentów – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – kolokwium, ćwiczenia praktyczne P – egzamin pisemny (test)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Jean C., <i>Geopolityka</i>, Ossolineum, Wrocław 2001. • Lach Z., Skrzyp J., <i>Geopolityka i geostrategia</i>, AON, Warszawa 2007. • Moczulski L., <i>Geopolityka. Potęga w czasie i przestrzeni</i>, Bellona, Warszawa 1999. • Sykulski L., <i>Geopolityka. Skrypt dla początkujących</i>, Grzegorz, Częstochowa 2014.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Blacksell M., <i>Geografia polityczna</i>, PWN, Warszawa 2008. • Dybczyński A., <i>Geopolityka</i>, Poltext, Warszawa 2013. • Flint C., <i>Wstęp do geopolityki</i>, PWN, Warszawa 2008. • Otok S., <i>Geografia polityczna. Geopolityka. Ekopolityka. Globalistyka</i>, wyd. IX, Warszawa 2008. • Potulski J., <i>Wprowadzenie do geopolityki</i>, Gdańsk 2010. • Rykiel Z., <i>Podstawy geografii politycznej</i>, Warszawa 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	45
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	127
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna ogólnej metodologii badań stosowanych w naukach społecznych	Student zna ogólną metodologię badań stosowanych w naukach społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat geopolitycznych uwarunkowań systemu	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat geopolitycznych uwarunkowań systemu bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej		

	bezpieczeństwa narodowego w skali krajowej i międzynarodowej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze międzynarodowym	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów w wymiarze międzynarodowym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników	Student potrafi określać czynniki geopolityczne wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego		

	geopolitycznych wyznaczających poziom bezpieczeństwa narodowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych pod kątem geopolitycznym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu pogłębionej analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu pogłębionej analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Gry wojenne
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze strategicznymi i politycznymi elementami wybranych przez nich historycznych i współczesnych konfliktów zbrojnych wykorzystując narzędzia symulacyjne w postaci gier planszowych i komputerowych o tematyce wojennej. W trakcie zajęć studenci zapoznają się z zagadnieniami teoretycznymi (teoria gier, studia strategiczne, historia gier wojennych, ich rodzaje, przyjmowane rozwiązania, wady i zalety, ograniczenia i możliwości jako modeli konfliktów zbrojnych), a następnie przechodzą do zajęć praktycznych - demonstracji gier odzwierciedlających poziom strategiczny, operacyjny i taktyczny wybranych historycznych i współczesnych konfliktów zbrojnych i przeprowadzenia gry/symulacji.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Historia wojskowości

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_03	Student zna ogólne podstawy teorii gier;	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla osiągnięcia sukcesu w grach wojennych	P6U_W
W_08	Student ma podstawową wiedzę na temat wykorzystania zaawansowanych technologii elektronicznych do symulacji działań wojennych	P6U_W
Umiejętności		
U_05	Student potrafi wskazać możliwości zastosowania zaawansowanych technologii elektronicznych do symulacji działań wojennych	P6U_U
U_11	Student potrafi przeprowadzić symulacyjną grę wojenną z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego	P6U_U
U_14	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania oraz możliwości w ramach gry wojennej	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Teoria gier – 1h 2. Gry wojenne – historia, rodzaje gier – 1h 3. Modele konfliktów zbrojnych – 1h 4. Strategia, operacja, taktyka – 1h 5. Zajęcia praktyczne – prowadzenie rozgrywki wybranych gier planszowych i komputerowych – 9h 6. Podsumowanie wyników prowadzonej rozgrywki, analiza czynników decydujących o wyniku – 2h Suma godzin – 15
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, zajęcia praktyczne
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer, gra planszowa, gra komputerowa
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywny udział w zajęciach P – ocena jakości podejmowanych decyzji, prezentacja – obligatoryjna w przypadku zespołu/studenta który poniósł porażkę, fakultatywna w przypadku zwycięskich zespołów/studentów (możliwość podniesienia oceny)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Barczak A., <i>Komputerowe gry wojenne</i>, Warszawa 1996. • Larsen C.E., <i>Gry wojenne: taktyka i strategia walki grupowej</i>, Warszawa 2014. • Watson J., <i>Strategia. Wprowadzenie do teorii gier</i>, Warszawa 2011.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Bendyk E., <i>Zabij, enter: gry wojenne</i>, „Polityka”, 2003, nr 29, s. 68-70. • „Strategia i Taktyka: magazyn miłośników gier wojennych”, Warszawa • Stachura M., <i>Możliwe narzędzie badania możliwości: o rozrywkowych „grach wojennych” i pożytku, jakie mogą przynieść rozwojowi nauk historycznych</i>, „Historyka: studia metodologiczne”, T. 43 (2013), s. 127-145. • Tymińska M., <i>Wojna w pikselach</i>, „Bliza”, 2014, nr 4, s. 157-162.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	10
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna ogólnych podstaw teorii gier;	Student zna ogólne podstawy teorii gier;		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia pracy zespołowej dla osiągnięcia	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla osiągnięcia sukcesu w grach wojennych		

	sukcesu w grach wojennych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat wykorzystania zaawansowanych technologii elektronicznych do symulacji działań wojennych	Student ma podstawową wiedzę na temat wykorzystania zaawansowanych technologii elektronicznych do symulacji działań wojennych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student niw potrafi wskazać możliwości zastosowania	Student potrafi wskazać możliwości zastosowania zaawansowanych technologii elektronicznych do symulacji działań wojennych		

	zaawansowanych technologii elektronicznych do symulacji działań wojennych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi przeprowadzić symulacyjnej gry wojennej z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego	Student potrafi przeprowadzić symulacyjną grę wojenną z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować i porównać rozwiązań oraz możliwości w ramach gry wojennej	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania oraz możliwości w ramach gry wojennej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		

	wyznaczając priorytety i skutecznie organizując pracę	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Historia wojskowości
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu wybranych zagadnień z historii wojskowości w oparciu o historię Polski i powszechną. Nabycie przez studentów umiejętności oceny wybranych konfliktów i ich wpływu na dzieje w kontekście historycznym, politycznym, gospodarczym. Nabycie wiedzy na temat wpływu zmiany techniki i produkcji broni na pole walki, taktykę, strategię, sposób i charakter prowadzenia wojen.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych	Zaliczenie przedmiotu: Historia najnowsza

kompetencji		
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06 W_17	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu obronnego Polski	P6U_W
W_02	Student zna podstawowe definicje z zakresu historii wojskowości	P6U_W
Umiejętności		
U_03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów konfliktów militarnych w przeszłości	P6U_U
U_16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką historii wojskowości	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii wojskowości do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia wojskowości – terminologia, definicja, obszar badania. Przypomnienie podstawowych pojęć. 1h 2. Starożytność i średniowiecze – charakterystyka myśli, taktyki i techniki wojskowej wybranych państw starożytnych (Egipt, Grecja, Imperium Rzymskie). Średniowieczne budowle obronne (rozwój budownictwa w 	

	<p>oparciu o zdobycze techniki), sztuka oblężnicza (machiny oblężnicze, artyleria, pierwsze działa prochowe) – 2h</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Rewolucja wojskowa XVI-XVIII w. – nowożytna wojna: masowe wykorzystanie broni palnej w oddziałach piechoty, kawalerii i w artylerii, nowa taktyka w polu i w oblężeniu, twierdze gwiaździste, zmiany w budowie broni palnej do czasu wojen napoleońskich – 1h 4. Wojny XIX-wieczne – wojny napoleońskie: taktyka napoleońska (podział armii na autonomiczne korpusy, manewry napoleońskie), wpływ myśli wojskowej Napoleona Bonaparte na szkolnictwo wojskowe w XIX w.; wojny II poł. XIX w. – wojna krymska, wojna secesyjna, wojna prusko-austriacka 1866, wojna francusko-pruska 1870: wykorzystanie zdobyczy techniki na polu walki (kolej żelazna, telegraf, broń odtylcowa, karabiny powtarzalne, kartacznice, nowoczesna artyleria polowa) – 2 h 5. I wojna światowa – ewolucja taktyki i techniki wojskowej na przestrzeni pięciu lat konfliktu – 2h 6. Okres międzywojenny – wnioski i doświadczenia z I WŚ a nowoczesna wojna; poligony doświadczalne przyszłego konfliktu (wojna domowa w Hiszpanii, wojna a Abisynii) – 1h 7. II wojna światowa – wojna masowa, ewolucja pola walki 1939-1945, nowe technologie (broń pancerna, broń rakietowa, noktowizor etc.), nauka w służbie wojny, zaplecze pola walki – 2h 8. Okres powojenny – wyścig zbrojeń, charakterystyka wybranych konfliktów zbrojnych po 1945 r. – 2h 9. Rewolucja w dziedzinie wojskowości (RMA – Revolution in Military Affairs) – 1h 10. Dzieje wojskowej służby zdrowia – 1 h <p>Suma godzin - 15 h</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja przez studentów wybranych problemów z dziedziny historii wojskowości po 1914 r. – bitwy, kampanie, wojny, dowódcy, technika wojskowa, uzbrojenie i wyposażenie, taktyka i strategia – 15h <p>Suma godzin – 15 h</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy W ramach ćwiczeń: praca własna studentów (prezentacje wybranych tematów), klasyczna metoda problemowa</p>

Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, mapy przebiegu konfliktów, bitew, szkice, zdjęcia, filmy, prezentacje studentów
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność (prezentacje) P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Grant R.G., <i>Bitwy: historia wojen i konfliktów zbrojnych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007. • <i>Historia sztuki wojennej: Od starożytności do czasów współczesnych</i>, pod red. G. Parkera, Książka i Wiedza, Warszawa 2008. • Keegan J., <i>Historia wojen</i>, Książka i Wiedza, Warszawa 1998. • Kukiel M., <i>Zarys historii wojskowości w Polsce</i>, Krajowa Agencja Wydawnicza, Kraków 1987. • Sikorski J., <i>Zarys historii wojskowości powszechnej do końca wieku XIX</i>, Wydawnictwo MON, Warszawa 1975.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Biegański W., <i>Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939-1945</i>, Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1990. • Cisek J., <i>Rok 1920: wojna polsko-bolszewicka</i>, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2010. • Chwalba A., <i>Samobójstwo Europy: Wielka Wojna 1914-1918</i>, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2014. • <i>Leksykon wiedzy wojskowej</i>, Wydawnictwo MON, Warszawa 1974. • Łaptol J., <i>Wielkie wojny XX wieku (1914-1945)</i>, Świat Książki, Warszawa 2006. • F. Skibiński, <i>Dowodzenie jednostkami polskimi na Zachodzie w skali operacyjnej: (wybrane przykłady)</i>, Wydawnictwo MON, Warszawa 1973. • Van Creveld M., <i>Żywiąc wojnę: logistyka od Wallensteina do Pattona</i>, Instytut Wydawniczy Tetragon, Warszawa 2014. • Wołoszański B., <i>Tamten okrutny wiek: nowa historia XX wieku, 1914-1990</i>, Colori, Warszawa 2003.

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	25
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	106
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat historycznych uwarunkowań systemu obronnego Polski	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych uwarunkowań systemu obronnego Polski		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu historii wojskowości	Student zna podstawowe definicje z zakresu historii wojskowości		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów konfliktów militarnych w przeszłości	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów konfliktów militarnych w przeszłości		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie przygotować pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką historii wojskowości	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką historii wojskowości		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie zastosować zdobytej wiedzy z zakresu historii wojskowości do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii wojskowości do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk
---	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Integracja europejska
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przyswojenie podstawowej wiedzy nt. modeli integracji w Europie oraz podstawowych ram i zasad funkcjonowania organizacji międzynarodowych o charakterze integracyjnym

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do nauki o polityce, Dyplomacja i stosunki międzynarodowe oraz Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_02	Student charakteryzuje pojęcie i formy integracji europejskiej	P6U_W
W_15	Student posiada podstawową wiedzę nt. specyfiki systemu instytucjonalnego i prawa Unii Europejskiej i jej wpływu na bezpieczeństwo państwa	P6U_W
W_07	Student potrafi scharakteryzować ponadnarodową organizację międzynarodową i jej wpływ na bezpieczeństwo państw	P6U_W
Umiejętności		
U_13	Student potrafi wyszukiwać akty prawa UE oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE	P6U_U
U_16	Student posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych przedmiotu	P6U_U
U_07	Student potrafi w oparciu o zdobytą wiedzę identyfikować potencjalne problemy funkcjonowania jednostki w integrujących się państwach oraz w przestrzeni współistnienia systemów prawa krajowego i unijnego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
K_12	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę w zakresie praktycznego korzystania ze swobód rynku wewnętrznego (wyjazd do innego kraju UE, podejmowanie tam zatrudnienia, studiów etc.)	P6U_K

Treści programowe	
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 2. pojęcie integracji europejskiej i integracyjnej organizacji międzynarodowej 3. specyfika organizacji integracyjnej o charakterze ponadnarodowym 4. główne organizacje integracyjne w Europie 5. specyfika funkcjonowania Unii Europejskiej (system instytucjonalny i prawo) 6. pozycja Polski w organizacjach integracyjnych w Europie 7. plusy/minusy członkostwa Polski w Unii Europejskiej 8. wpływ członkostwa Polski w Unii Europejskiej na bezpieczeństwo 9. swobody rynku wewnętrznego UE a uprawnienia obywateli <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd
Metody dydaktyczne	Wykład (problemowy, konwersatoryjny, z prezentacją multimedialną, informacyjny, opisowy);
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, film,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F. przygotowanie projektu (prezentacji), wykonanie określonej pracy praktycznej. P. Praca pisemna zaliczeniowa.
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Doliwa –Klepacki Z. M., <i>Integracja europejska</i>, Białystok 2007.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Barcz J., Górka M., Wyrozumska A., <i>Instytucje i prawo Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2010. • Doliwa-Klepacka A., Doliwa-Klepacki Z. M., <i>Struktura organizacyjna (instytucjonalna) Unii Europejskiej</i>, Białystok 2009 • <i>Globalizacja – Unia Europejska – Polska: Polska a integracja europejska</i>, red. nauk. R. Piasecki, Łódź 2009 • <i>Integracja europejska: ćwiczenia</i>, red. nauk. K.A. Wojtaszczyk, Ł. Zamecki, Warszawa 2012
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	5
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie jest w stanie charakteryzować pojęcia i form integracji europejskiej	Student charakteryzuje pojęcie i formy integracji europejskiej		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada podstawowej wiedzy nt. specyfiki systemu instytucjonalnego i prawa Unii Europejskiej i jej wpływu na bezpieczeństwo państwa	Student posiada podstawową wiedzę nt. specyfiki systemu instytucjonalnego i prawa Unii Europejskiej i jej wpływu na bezpieczeństwo państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie potrafi scharakteryzować ponadnarodowej organizacji międzynarodowej i jej wpływu na bezpieczeństwo państw	Student potrafi scharakteryzować ponadnarodową organizację międzynarodową i jej wpływ na bezpieczeństwo państw		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi wyszukiwać aktów prawa UE oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE	Student potrafi wyszukiwać akty prawa UE oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie posiada umiejętności przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych przedmiotu	Student posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych dotyczących zagadnień szczegółowych przedmiotu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi w oparciu o zdobytą wiedzę identyfikować potencjalnych problemów funkcjonowania jednostki w integrujących się państwach oraz w przestrzeni współistnienia systemów prawa krajowego i unijnego	Student potrafi w oparciu o zdobytą wiedzę identyfikować potencjalne problemy funkcjonowania jednostki w integrujących się państwach oraz w przestrzeni współistnienia systemów prawa krajowego i unijnego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy w zakresie praktycznego korzystania ze swobód rynku wewnętrznego (wyjazd do innego kraju UE, podejmowanie tam zatrudnienia, studiów etc.)	Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę w zakresie praktycznego korzystania ze swobód rynku wewnętrznego (wyjazd do innego kraju UE, podejmowanie tam zatrudnienia, studiów etc.)		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Konflikty asymetryczne i wojny hybrydowe w XXI w.	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu „Konflikty asymetryczne i wojny hybrydowe w XXI wieku” jest zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi współczesnych badań nad konfliktami asymetrycznymi oraz analiza wybranych przykładów konfliktów nowej generacji.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa oraz Międzynarodowe konflikty polityczne	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

kształcenia dla kierunku studiów;/		
Wiedza		
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki współczesnych konfliktów	P6U_W
W_08	Student ma podstawową wiedzę na temat nowoczesnych technologii wykorzystywanych na współczesnym polu walki	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście zagrożenia konfliktem asymetrycznym	P6U_W
Umiejętności		
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli w kontekście zagrożeń konfliktem asymetrycznym	P6U_U
U_03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokoju i konfliktów asymetrycznych	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące mieć wpływ na przebieg konfliktu asymetrycznego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do terminologii wojskowej 2. Charakterystyka wojen nowej generacji 3. Wojny informacyjne – charakterystyka 4. Współczesne konflikty asymetryczne w Europie 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Współczesne konflikty asymetryczne Na Bliskim Wschodzie 6. Współczesne konflikty asymetryczne w Azji 7. Współczesne konflikty asymetryczne w Afryce 8. Współczesne morskie konflikty asymetryczne <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studium przypadku: konflikt ukraiński 2. Studium przypadku: terroryzm islamski 3. Analiza porównawcza: Rosyjska koncepcja wojen buntowniczych a teoria wojen hybrydowych 4. Prezentacja multimedialna i dyskusja: Dywersja ideologiczna i jej rola we współczesnych konfliktach 5. Dyskusja: Strategia oporu niekierowanego we współczesnych stosunkach międzynarodowych 6. Dyskusja: Somalia jako przykład państwa upadłego 7. Dyskusja: Asymetryczne zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego RP 8. Gra decyzyjna: Konflikt asymetryczny w powiecie ostrowieckim <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, gra decyzyjna, pokaz multimedialny (zdjęcia, mapy, filmy), burza mózgów.

Narzędzia dydaktyczne	<p>Prezentacja wiedzy w formie przekazu bezpośredniego (wykładu) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy).</p> <p>Materiały wykładowe dostępne w formie elektronicznej na stronie www.</p> <p>Zapowiedzi w formie krótkiej prezentacja (5 minut) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p> <p>Praca w zespołach analitycznych - konsultacje z prowadzącym.</p> <p>Raport pisemny – redagowany według ściśle określonego wzorca</p> <p>Prezentacja końcowych raportów przez studentów – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – kolokwium, ćwiczenia praktyczne</p> <p>P – egzamin pisemny (test)</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B., <i>Pokój i „nie-pokój” na progu XXI wieku</i>, Warszawa 2002. • Gawliczek P., Pawłowski J., <i>Zagrożenia asymetryczne</i>, Warszawa 2003. • Madej M., <i>Terroryzm i inne zagrożenia asymetryczne w świetle współczesnego pojmowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego – próba teoretycznej konceptualizacji</i>, [w:] <i>Porządek międzynarodowy u progu XXI wieku</i>, pod red. R. Kuźniara, Warszawa 2005, s. 497–517. • Polcikiewicz Z., <i>Właściwości przyszłych wojen oraz ich implikacje społeczne</i>, „Zeszyty Naukowe WSOWL” 2012, nr 1, s. 94-111.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B.: <i>Przygotowanie i prowadzenie wojny obronnej przez Polskę po 2000 roku</i>, »KAPPA«, Warszawa 1999. • Gruszczak A., <i>Unia Europejska wobec terroryzmu po 11 września 2001 roku</i>, Wydaw. Min. Spraw Zagranicznych. • Departament Strategii i Planowania Polityki Zagranicznej, Warszawa 2002. • Jakubczak R. (red.), <i>Obrona narodowa w tworzeniu bezpieczeństwa III RP</i>, Bellona, Warszawa 2003. • <i>Słownik podstawowych terminów dotyczących bezpieczeństwa państwa</i>, AON, Warszawa 1994.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	112
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki współczesnych konfliktów	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki współczesnych konfliktów		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat nowoczesnych technologii wykorzystywanych na współczesnym polu walki	Student ma podstawową wiedzę na temat nowoczesnych technologii wykorzystywanych na współczesnym polu walki		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście zagrożenia konfliktem asymetrycznym	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście zagrożenia konfliktem asymetrycznym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa i jego obywateli w kontekście zagrożeń konfliktem asymetrycznym	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli w kontekście zagrożeń konfliktem asymetrycznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów i konfliktów asymetrycznych	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów i konfliktów asymetrycznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących mieć wpływ na przebieg konfliktu asymetrycznego	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące mieć wpływ na przebieg konfliktu asymetrycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1</p>	<p>Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego</p>	<p>Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego</p>
<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2</p>	<p>Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk</p>	<p>Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk</p>

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Metodologia nauk o bezpieczeństwie	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z procesem prowadzenia badań naukowych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, nauczanie zasad i metod prowadzenia badań naukowych; przygotowanie studentów do opracowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi pracy naukowej określone przez władze uczelni.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami	P6U_W
W_03	Student zna ogólną metodologię badań naukowych w zakresie nauk społecznych	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego	P6U_W
Umiejętności		
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli	P6U_U
U_09	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
U_11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca dyplomowa. Cel pracy dyplomowej, wymagania formalne. Zasady wyboru tematu pracy, tytułu, struktury pracy, opracowanie wstępnej struktury pracy dyplomowej. 3h 2. Problemy, hipotezy, pytania badawcze. 2h 3. Metody badawcze. Przegląd, klasyfikacja, objaśnienie. 2h 4. Dobór źródeł, analiza dostępnej literatury przedmiotu, klasyfikacja wydawnictw. 2h 5. Aparat naukowy w pracy dyplomowej – sporządzanie przypisów i bibliografii, tworzenie wstępu i zakończenia. 3h 6. Wykorzystanie Internetu jako bazy źródłowej. 3h <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, zadania do dyskusji i pisemnego rozwiązania
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, rzutnik, komputer, materiały pomocnicze sporządzone przez wykładowcę
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwująca/ aktywność na zajęciach P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Nowak S., <i>Metodologia badań społecznych</i>, PWN, Warszawa 2010. • Jemioło T., Dawidczyk A., <i>Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa</i>, AON, Warszawa 2008. • Wójcik K., <i>Piszę akademicką pracę promocyjną: licencjacką, magisterską, doktorską</i>, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012. • Zbroińska B., <i>Piszę pracę licencjacką i magisterską</i>, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, Kielce 2002.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Metodologia badań bezpieczeństwa narodowego. Bezpieczeństwo 2010</i>, red. Sienkiewicz P., Marszałek M., Świeboda H., Warszawa 2010. • Pawlik K., Zenderowski R., <i>Dyplom z internetu: jak korzystać z Internetu pisząc prace dyplomowe?</i>, CeDeWu, Warszawa 2013.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami		

	występujących między naukami o bezpieczeństwie a innymi naukami			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna ogólnej metodologii badań naukowych w zakresie nauk społecznych	Student zna ogólną metodologię badań naukowych w zakresie nauk społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa i jego obywateli	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Międzynarodowe konflikty polityczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie podstawowych konfliktów współczesnego świata mających wpływ na zagrożenia bezpieczeństwa państwa; wykształcenie umiejętności identyfikacji i analizy zagrożeń stwarzanych przez obecne i potencjalne konflikty międzynarodowe; doskonalenie umiejętności samokształcenia	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do nauki o polityce	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_13	Student potrafi określić charakter zagrożeń bezpieczeństwa: kryzys międzynarodowy, kryzys polityczno-militarny, konflikt poniżej progu wojny, konflikt zbrojny	P6U_W
W_15	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej	P6U_W
W_05	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą roli i znaczenia świadomości obywatelskiej wśród ludności w obliczu konfliktu politycznego	P6U_W
Umiejętności		
U_03	Student potrafi wskazać opisać, zinterpretować i zanalizować rozmaitego typu napięcia i konflikty międzynarodowe. Potrafi określić rolę organów państwa w tym sił zbrojnych, w zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi.	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, ekonomii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z międzynarodowymi konfliktami politycznymi	P6U_U
U_04	Student potrafi prognozować skutki niepokoju społecznych, konfliktów politycznych i militarnych w wymiarze międzynarodowym	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk składających się na przyczyny konfliktów międzynarodowych	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia, typologia konfliktów. 2. Przyczyny kryzysów i konfliktów międzynarodowych 3. Współczesne organizacje międzynarodowe o charakterze polityczno-militarnym. 4. Rola sił zbrojnych w konfliktach zbrojnych poniżej progu wojny i w operacjach pokojowych. 	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konflikt Bliskowschodni- stan obecny 2. Konflikt ukraiński- stan obecny 3. Dekompozycja państw jako przyczyna konfliktu 4. Nowe konflikty zbrojne- przykłady <p>Suma godzin - 30</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład, wykład konwersatoryjny, dyskusja studentów
Narzędzia dydaktyczne	Prezentacje multimedialne
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F: uczestnictwo w zajęciach P: zaliczenie pisemne na ocenę (test z pytaniami półotwartymi)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zbrojne konflikty i spory międzynarodowe u progu XXI wieku</i>, red. W. Malendowski, Atla 2, Wrocław 2003

Uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Munkler H., <i>Wojny naszych czasów</i>, Wydawnictwo WAM, Kraków 2004. • <i>Konflikty współczesnego świata</i>, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2008 • <i>Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych</i>, red. K. Janicki Instytut Wydawniczy Erica, Kraków-Warszawa 2009 • <i>Operacje pokojowe i antyterrorystyczne w procesie utrzymania bezpieczeństwa międzynarodowego w latach 1948-2004</i>, red. D.S. Kozerański, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2006 • Kubiak K., <i>Wojny, konflikty zbrojne i punkty zapalne na świecie</i>, Wyd. TRIO, Warszawa 2006
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	45
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	142
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy dotyczącej roli i znaczenia świadomości obywatelskiej wśród ludności w obliczu konfliktu politycznego	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą roli i znaczenia świadomości obywatelskiej wśród ludności w obliczu konfliktu politycznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie potrafi określić charakteru zagrożeń bezpieczeństwa: kryzysu międzynarodowego, kryzysu polityczno-militarnego, konfliktu poniżej progu wojny, konfliktu zbrojnego	Student potrafi określić charakter zagrożeń bezpieczeństwa: kryzys międzynarodowy, kryzys polityczno-militarny, konflikt poniżej progu wojny, konflikt zbrojny		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi wskazać opisać, zinterpretować i zanalizować różnego rodzaju napięć i konfliktów międzynarodowych. Nie potrafi określić roli organów państwa w tym sił zbrojnych, w zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi.	Student potrafi wskazać opisać, zinterpretować i zanalizować różnego rodzaju napięcia i konflikty międzynarodowe. Potrafi określić rolę organów państwa w tym sił zbrojnych, w zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi.
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, ekonomii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z międzynarodowymi konfliktami politycznymi	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu geografii, ekonomii, politologii, stosunków międzynarodowych, filozofii do analizy problematyki związanej z międzynarodowymi konfliktami politycznymi
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prognozować skutków niepokoju społecznego, konfliktów politycznych i militarnych w wymiarze międzynarodowym	Student potrafi prognozować skutki niepokoju społecznego, konfliktów politycznych i militarnych w wymiarze międzynarodowym
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk składających się na przyczyny konfliktów międzynarodowych	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk składających się na przyczyny konfliktów międzynarodowych		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Międzynarodowe prawo humanitarne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: 3	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z katalogiem najważniejszych aktów międzynarodowego prawa humanitarnego, regulującego postępowanie stron uczestniczących w konflikcie zbrojnym, sposób traktowania kombatantów, jeńców wojennych oraz ludności cywilnej na terenach znajdujących się pod okupacją, a także wskazanie relacji między prawem humanitarnym a prawami człowieka.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych leżących u podstaw prawa humanitarnego i praw człowieka	P6U_W
W_15	Student ma podstawową wiedzę na prawnomiędzynarodowych uwarunkowań toczenia konfliktów zbrojnych	P6U_W
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat uwarunkowań ochrony ludności cywilnej w trakcie konfliktów zbrojnych	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z ochroną ludności cywilnej podczas konfliktów zbrojnych	P6U_U
U_14	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie efektywności stosowania międzynarodowego prawa humanitarnego	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi z zakresu międzynarodowego prawa humanitarnego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza, rozwój, kodyfikacja i definicja międzynarodowego prawa humanitarnego; 2. Istota okupacji wojskowej w prawie międzynarodowym oraz prawne podstawy oporu przeciwko okupacji; 3. Prawny status kombatanta i jeńca wojennego, ochrona rannych w działaniach wojennych; 4. Prawno-międzynarodowa ochrona osób cywilnych w czasie konfliktów zbrojnych; 5. Ochrona dóbr kultury na obszarach objętych konfliktem zbrojnym; 6. Ograniczenia dotyczące środków i metod walki zbrojnej; 	

	<p>7. Rola i zadania oraz zasady działania Międzynarodowego Czerwonego Krzyża oraz Międzynarodowego Czerwonego Półksiężycy</p> <p>8. Odpowiedzialność za nieprzestrzeganie norm prawa humanitarnego i konfliktów zbrojnych</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny,
Narzędzia dydaktyczne	komputer, rzutnik multimedialny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności studentów P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Szpak A., <i>Międzynarodowe prawo humanitarne</i>, Toruń 2014 • Falkowski Z., M. Marcinko (red.), <i>Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych</i>, Warszawa 2014.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Gąska M., <i>Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych. Wybrane problemy</i>, Warszawa 2001 • Bierzanek R., <i>Wojna a prawo międzynarodowe</i>, Warszawa 1982

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych leżących u podstaw prawa humanitarnego i praw człowieka	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych leżących u podstaw prawa humanitarnego i praw człowieka		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na prawnomiędzynarodowych uwarunkowań toczenia konfliktów zbrojnych	Student ma podstawową wiedzę na prawnomiędzynarodowych uwarunkowań toczenia konfliktów zbrojnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat uwarunkowań ochrony ludności cywilnej w trakcie konfliktów zbrojnych	Student ma podstawową wiedzę na temat uwarunkowań ochrony ludności cywilnej w trakcie konfliktów zbrojnych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z ochroną ludności cywilnej podczas konfliktów zbrojnych		

	wybranych zadań związanych z ochroną ludności cywilnej podczas konfliktów zbrojnych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować i porównać rozwiązań w zakresie efektywności stosowania międzynarodowego prawa humanitarnego	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie efektywności stosowania międzynarodowego prawa humanitarnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi z zakresu międzynarodowego prawa humanitarnego	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi z zakresu międzynarodowego prawa humanitarnego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1</p>	<p>Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego</p>	<p>Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego</p>
<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2</p>	<p>Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk</p>	<p>Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk</p>

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Obrona terytorialna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zrozumienie przez studentów istoty, celów, zadań i struktury obrony terytorialnej, zaznajomienie studentów z współczesnymi koncepcjami obrony terytorialnej w Polsce i na świecie i ich znaczeniem dla budowy nowoczesnego systemu obronnego państwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: strategia bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_05	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obrony terytorialnej	P6U_W
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście włączenia komponentu obywatelskiego do systemu obronnego RP	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu obronnego RP	P6U_W
Umiejętności		
U_05	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do zarządzania OT	P6U_U
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z wykorzystaniem struktur obrony terytorialnej w obecnych konfliktach zbrojnych	P6U_U
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące funkcjonowania organizacji proobronnych i ich potencjalnego znaczenia dla systemu obronnego RP	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do przestrzegania etosu Obrony Terytorialnej	P6U_K
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z obronnością państwa	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obrona terytorialna. Pojęcie, rola, cele, zadania i struktura; 2. Terytorialna organizacja sił zbrojnych w innych państwach; 3. Kierowanie obroną terytorialną i dowodzenie siłami OT; 4. Wykorzystanie sił OT i układu pozamilitarnego we wsparciu wojsk własnych i sojusznicznych; <p>Suma godzin - 15</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcje tworzenia i funkcjonowania OT w Polsce; 2. Znaczenie organizacji proobronnych w strukturze OT; 3. Przygotowanie i prowadzenie działań nieregularnych we współczesnych konfliktach zbrojnych; 4. Zasady przygotowania i prowadzenia działań partyzanckich. <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, podający
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć P – zaliczenie na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Jakubczak R., <i>Współczesne wojska obrony terytorialnej</i>, Warszawa 2014 • Jakubczak R., Marczak J., <i>Obrona terytorialna Polski na progu XXI w.</i>, Warszawa 1998
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Jakubczak R., Marczak J., <i>Raport strategiczny: Siły Zbrojne RP w drugiej dekadzie XXI wieku: koncepcja strategiczna Obrony Terytorialnej RP</i>, Warszawa 2014 • www.obronanarodowa.pl

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	81
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy dotyczącej wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obrony terytorialnej	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału społeczeństwa obywatelskiego w systemie obrony terytorialnej		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście włączenia komponentu obywatelskiego do systemu obronnego RP	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa w kontekście włączenia komponentu obywatelskiego do systemu obronnego RP		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu obronnego RP	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu obronnego RP		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazać możliwości zastosowania	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do zarządzania OT		

	nowoczesnych technologii do zarządzania OT			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z wykorzystaniem struktur obrony terytorialnej w obecnych konfliktach zbrojnych	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z wykorzystaniem struktur obrony terytorialnej w obecnych konfliktach zbrojnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących funkcjonowania organizacji proobronnych i ich potencjalnego znaczenia dla systemu obronnego RP	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące funkcjonowania organizacji proobronnych i ich potencjalnego znaczenia dla systemu obronnego RP		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest przygotowany do przestrzegania etosu Obrony Terytorialnej	Student jest przygotowany do przestrzegania etosu Obrony Terytorialnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z obronnością państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z obronnością państwa		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Ochrona własności intelektualnej	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najbardziej elementarną wiedzą na temat prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej, przekazanie podstawowych wiadomości praktycznych niezbędnych dla osób zatrudnionych w strukturze administracyjnej bądź korporacyjnej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych stanowiących o potrzebie ochrony własności	P6U_W
W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	P6U_W

W_18	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa związanych z nieefektywnym realizowaniem ochrony własności intelektualnej	P6U_W
Umiejętności		
U_04	Student potrafi prognozować skutki społeczne nieskutecznej ochrony własności intelektualnej	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną własności intelektualnej	P6U_U
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z ochroną własności intelektualnej we współczesnym świecie	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_07	Student rozumie potrzebę przestrzegania prawa własności	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące kwestii własności intelektualnej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wstęp – pojęcie własności intelektualnej, jego części składowe, funkcje, znaczenie we współczesnym świecie 2. Prawo autorskie <ol style="list-style-type: none"> a. Wstęp: <ol style="list-style-type: none"> i. pojęcie i cechy prawa autorskiego, jego funkcje, znaczenie społeczne, kontrowersje dotyczące ochrony prawa autorskiego w „społeczeństwie informacyjnym” ii. źródła prawa b. Utwór <ol style="list-style-type: none"> i. Definicja ii. rodzaje utworów: samoistny, inspirowany, zależny, zbiór utworów, utwór zbiorowy, utwór z zapożyczeniami, iii. wyłączenia spod ochrony prawnoautorskiej iv. współtwórstwo v. specyficzne regulacje dotyczące poszczególnych kategorii utworów: pracowniczego, 	

	<p>komputerowego, audiowizualnego</p> <p>vi. problem tzw. „utworów osieroconych”</p> <p>c. Prawa autorskie osobiste</p> <p>i. charakter prawny, przedmiot ochrony</p> <p>ii. najważniejsze uprawnienia osobiste: prawo do oznaczenia autorstwa utworu, prawo do integralności utworu i jego pierwszym udostępnieniu publiczności</p> <p>d. Prawa autorskie majątkowe</p> <p>i. konstrukcja prawna</p> <p>ii. dozwolony użytek ze szczególnym uwzględnieniem dozwolonego użytku prywatnego oraz prawa cytatu, kwestia zastosowania art. 35 pr. aut.</p> <p>iii. przejście praw: umowy prawnautorskie, umowy przenoszące, licencja wyłączna i niewyłączna, problematyka pól eksploatacji</p> <p>iv. czas trwania autorskich praw majątkowych</p> <p>e. Ochrona praw autorskich</p> <p>i. Cywilnoprawna</p> <p>1. roszczenia przysługujące w razie naruszenia praw autorskich majątkowych ze szczególnym uwzględnieniem roszczenia o zapłatę wielokrotności stosownego wynagrodzenia</p> <p>2. roszczenia przysługujące w razie naruszenia praw autorskich osobistych</p> <p>3. zabezpieczenie roszczeń</p> <p>ii. karnoprawna – odpowiedzialność karna za plagiat</p> <p>f. Prawa pokrewne</p> <p>i. charakter prawny, różnica między prawami autorskimi a prawa pokrewnymi</p> <p>ii. wybrane prawa pokrewne: prawa artystów wykonawców, prawa do nadań programów</p> <p>g. Zbiorowy zarząd prawami autorskimi</p> <p>Suma godzin - 5 h</p>
--	--

**Forma zajęć :
ćwiczenie**

1. Prawo własności przemysłowej
 - a. Wstęp:
 - b. pojęcie i cechy praw własności przemysłowej, funkcja, społeczne znaczenie tej gałęzi prawa
 - c. źródła prawa
 - d. zakres terytorialny ochrony praw przemysłowej, jednolity patent europejski
 - e. ochrona cywilna i karna praw własności przemysłowej
2. Prawo patentowe
 - a. Wynalazek
 - b. patent
 - i. pojęcie
 - ii. dolność patentowa
 - iii. procedura uzyskiwania patentu
 - iv. umowy dotyczące patentów – przenoszenie praw, umowy licencyjne
 - v. unieważnienie i wygaśnięcie patentów
 - c. dodatkowe prawa ochronne
3. Wzory użytkowe i prawa ochronne na wzór użytkowy
 - a. wzór użytkowy
 - i. pojęcie i funkcje wzoru użytkowego
 - ii. wzory użytkowe a wynalazki
 - iii. rejestracja wzoru użytkowego
 - b. prawa ochronne na wzór użytkowy
4. Wzory przemysłowe i prawa z rejestracji wzorów przemysłowych
 - a. wzór przemysłowy
 - i. pojęcie i funkcje wzoru przemysłowego
 - ii. zdolność rejestracyjna
 - iii. procedura rejestracyjna
 - b. prawo z rejestracji wzoru przemysłowego
5. Znaki towarowe
 - a. znak towarowy
 - i. pojęcie, rodzaje znaków, ich funkcja i znaczenie gospodarcze

	<ul style="list-style-type: none"> ii. zdolność rejestracyjna iii. procedura zgłoszenia znaku b. prawo ochronne na znak towarowy <ul style="list-style-type: none"> i. umowy dotyczące praw ochronnych na znak towarowy ii. wygaśnięcie i unieważnienie praw ochronnych iii. relacja praw ochronnych innych praw wyłącznych (prawa autorskie, prawa osobiste) 6. Oznaczenia geograficzne 7. Topografie układów scalonych 8. Zarys podstawowych informacji na temat prawa zwalczania nieuczciwej konkurencji <p>Suma godzin - 10 h</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny</p> <p>W ramach ćwiczeń: wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa</p>
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obserwacja podczas zajęć/aktywność</p> <p>P – ustne zaliczenie na ocenę</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Sieńczyło-Chlabicz J. (red.), <i>Prawo własności intelektualnej</i>, Warszawa 2013

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Barta J., Czajkowska-Dąbrowska M., Cwiąkalski Z., Markiewicz R., Traple E., <i>Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz</i>, Warszawa 2011, • Barta J., Markiewicz R., <i>Prawo autorskie</i>, Warszawa 2013 • Du Vall M., <i>Prawo patentowe</i>, Warszawa 2008, • Nowińska E., Promińska U., du Vall M., <i>Prawo własności przemysłowej</i>, Komentarz, Warszawa 2010
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych stanowiących o potrzebie ochrony własności	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych stanowiących o potrzebie ochrony własności		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego		

	ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa związanych z nieefektywnym realizowaniem ochrony własności intelektualnej	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa związanych z nieefektywnym realizowaniem ochrony własności intelektualnej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęc			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków społecznych nieskutecznej ochrony własności intelektualnej	Student potrafi prognozować skutki społeczne nieskutecznej ochrony własności intelektualnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną własności intelektualnej	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną własności intelektualnej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z ochroną własności intelektualnej we współczesnym świecie	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z ochroną własności intelektualnej we współczesnym świecie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby przestrzegania prawa własności	Student rozumie potrzebę przestrzegania prawa własności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących kwestii własności intelektualnej	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące kwestii własności intelektualnej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Ochrona zdrowia w sytuacjach kryzysowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowych wiadomości z zakresu ochrony zdrowia w sytuacjach zagrożeń sił natury i rozwoju cywilizacyjnego; nabycie przez studentów umiejętności postępowania w sytuacjach poszczególnych zagrożeń.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych	P6U_W
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce	P6U_W
W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów systemu ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w sytuacjach kryzysowych	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur w sytuacjach kryzysowych	P6U_U
U_14	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie efektywnej ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P6U_K
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Medycyna katastrof jako nauka; 2. Ogólne zasady organizacji i zabezpieczenia medycznego w katastrofach i awariach; 3. Organizacja i zadania publicznej służby zdrowia w czasie pokoju i wojny; zasady zaopatrzenia medyczno – sanitarnego służby zdrowia na czas wojny; 4. Struktura i organizacja wojskowej służby zdrowia; 5. Fazy akcji ratunkowej; 	

	<p>6. Zagrożenia ekologiczne; choroba popromienna; toksykologia w wypadkach i katastrofach;</p> <p>Suma godzin - 5</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola pierwszej pomocy w systemie leczniczo – ewakuacyjnym; 2. Postępowanie w stanach zagrożenia życia: pomoc przedlekarska, podstawowe zabiegi diagnostyczno – lecznicze, diagnostyka zatrzymania krążenia i oddychania, utonięcie, hipotermia, rażenie prądem, powikłania pourazowe u ciężarnych; 3. Zasady postępowania medycznego w katastrofach: najczęstsze typy obrażeń, klasyfikacja i segregacja poszkodowanych. Pojęcia: chory, pacjent, ranny, poszkodowany, porażony. Standardy postępowania w wybranych sytuacjach; 4. Zabezpieczenie medyczne akcji ratunkowej na terenie miasta po katastrofie ekologicznej: wypracowanie decyzji kierowania medycznego akcji ratunkowej – podziału rejonu na sektory, ewakuacja szpitala, miejsce rozwinięcia elementów medycznych; 5. Schemat powiadamiania i współpracy w przypadku zagrożenia niebezpieczną chorobą zakaźną. <p>Suma godzin - 10</p>
<p>Metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa</p>
<p>Narzędzia dydaktyczne</p>	<p>Komputer, rzutnik</p>
<p>Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)</p>	<p>F – ocena aktywności podczas zajęć P – zaliczenie ustne na ocenę</p>
<p>Literatura</p>	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Dzienis P., Górski A., <i>Regulacje prawne ochrony zdrowia</i>, Warszawa 2006; • Ranecki J., Konieczny J., <i>Ratownictwo chemiczno – medyczne</i>, Warszawa 2007. • Klukowski K., <i>Medycyna wypadków transporcie</i>, Warszawa 2005;
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Hibner E., <i>Zarządzanie w systemie ochrony zdrowia</i>, Warszawa 2004; • Jakubaszko J. (red.), <i>Ratownictwo medyczne w Polsce</i>, Warszawa 2002.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzenia – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce	Student ma podstawową wiedzę na temat organizacji systemu ochrony zdrowia w Polsce		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów systemu ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów systemu ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa narodowego w sytuacjach kryzysowych		

	bezpieczeństwa narodowego w sytuacjach kryzysowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować i porównać rozwiązań w zakresie efektywnej ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie efektywnej ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa
---	---	--

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Patologie społeczne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami dyscyplin naukowych zajmujących się zjawiskami patologii społecznej, zdobycie przez studentów wiadomości na temat podstawowych rodzajów, symptomów i przyczyn zjawisk patologicznych, poznanie podstawowych aktów normatywnych określających zasad regulacji prawnej zróżnicowanych zjawisk patologii społecznej, kształtowanie wśród studentów właściwych wychowawczo postaw, wobec osób niedostosowanych społecznie, sprawiających trudności wychowawcze, przejawiających zachowania patologiczne,	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Socjologia, Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_01	Student ma elementarną wiedzę o znaczeniu analiz socjologicznych dla diagnozy stanu bezpieczeństwa społecznego	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa społecznego	P6U_W
W_09	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych a poziomem bezpieczeństwa społecznego	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa społecznego i czynniki zagrażające temu bezpieczeństwu	P6U_U
U_04	Student potrafi prognozować skutki występowania patologii społecznych dla poziomu bezpieczeństwa narodowego	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot, cel, problematyka i zakres badań patologii społecznej jak dyscypliny naukowej. Kategorie norm społecznych. Obiektywne i subiektywne wyznaczniki dezorganizacji społecznej. Przyczyn zachowania patologicznego w koncepcji R. Mertona; 2. Pojęcie i kryteria normy oraz patologii w zachowaniu ludzkim kryterium biologiczne (ekologiczne), medyczo – psychiatryczne, psychologiczne, interakcyjne, społeczne 3. Etiologia przestępstwa – przegląd kierunków historycznych i współczesnych. Biopsychologiczny kierunek w 	

	<p>etiologii przestępczości</p> <p>4. Socjologiczne koncepcje przestępczości - teoria anomii, teorii zróżnicowanych powiązań, teorie podkultur, teoria kontroli Hirschiego teoria stygmatyzacji.</p> <p>5. Cechy sprawców, ofiar i świadków przemocy w rodzinie;</p> <p>6. Rozwód - norma, dewiacja czy pośrednia przyczyna patologii społecznej? Problematyka rozwodów w ujęciu historycznym. Rozwód w polskim prawie rodzinnym. Rozmiary i dynamika zjawiska rozwodu w Polsce a świecie. Moralne problemy rozwodu i jego skutki społeczno psychologiczne;</p> <p>7. Dewiacje seksualne jako przyczyna patologii społecznej. Pojęcie „normy” i „dewiacji” seksualnej Historyczno–kulturowa zmienność zakresu pojęcia „dewiacja seksualna”. Wybrane dewiacje seksualne i ich wpływ na rozwój i funkcjonowanie społeczne jednostki;</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład podający, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć P – zaliczenie ustne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Frysztacki K., <i>Socjologia problemów społecznych</i>, Warszawa 2009 • Jędrzejko M., <i>Patologie społeczne</i>, Pułtusk 2006 • Pospiszyl I., <i>Patologie społeczne</i>, Warszawa 2012
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Błachut J., Gaberle, Krajeński K., <i>Kryminologia</i>, Gdańsk 2001; • Pierzchała K., <i>Człowiek a patologie społeczne</i>, Toruń 2009 • Wysocka E., <i>Diagnoza w resocjalizacji</i>, Warszawa 2009
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	57
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o znaczeniu analiz socjologicznych dla diagnozy stanu bezpieczeństwa społecznego	Student ma elementarną wiedzę o znaczeniu analiz socjologicznych dla diagnozy stanu bezpieczeństwa społecznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa społecznego	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa społecznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych a poziomem bezpieczeństwa społecznego	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych a poziomem bezpieczeństwa społecznego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęc			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa społecznego i czynniki zagrażające temu bezpieczeństwu	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa społecznego i czynniki zagrażające temu bezpieczeństwu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków występowania patologii społecznych dla poziomu bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi prognozować skutki występowania patologii społecznych dla poziomu bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i

	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy kryminalistyki	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: 5	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z podstawowymi metodami i technikami z zakresu inżynierii bezpieczeństwa oraz ochrony osób i mienia oraz nabycie przez studentów podstawowych umiejętności przeprowadzenia i oceny dowodów w procesie sądowym	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_01	Student ma elementarną wiedzę o związkach między prawem a inżynierią bezpieczeństwa	P6U_W
W_03	Student zna ogólną metodologię kryminalistyki	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych z w postepowaniu dowodowym	P6U_W
Umiejętności		
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące popełnianych przestępstw	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z czynnościami operacyjno-śledczymi	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu kryminalistyki do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem osób i mienia	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza kryminalistyki w Polsce i na świecie – 1 h 2. Podstawowe pojęcia dotyczące kryminalistyki – 1h 3. Dziedziny kryminalistyki – 2h 4. Czynności operacyjno-śledcze – 3 h 5. Ekspertyza kryminalistyczna: daktyloskopia, mechanoskopia, balistyka, traseologia, fonoskopia, antroposkopia, badanie pisma – 4 h 	

	6. Szczególne formy przesłuchania i niekonwencjonalne metody śledcze – 2h 7. Pomyłki sądowe – 2h Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny,
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, tablica, film
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć; P – zaliczenie ustne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Hołyst B., <i>Kryminalistyka</i>, Warszawa 2010 • Hanusek T., <i>Kryminalistyka. Zarys wykładu</i>, Warszawa 2009 • Kędzierski W., <i>Technika kryminalistyczna</i>, Szczytno 1994
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Thorwald J., <i>Stulecie detektywów</i>, Kraków 2009 • Wójcikiewicz J., <i>Temida nad mikroskopem. Judykatura wobec dowodu naukowego</i>, Toruń 2009 • Wójcikiewicz J.(red.), <i>Ekspertyza sądowa</i>, Warszawa 2007

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o związkach między prawem a inżynierią bezpieczeństwa	Student ma elementarną wiedzę o związkach między prawem a inżynierią bezpieczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna ogólnej metodologii kryminalistyki	Student zna ogólną metodologię kryminalistyki		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych z w postępowaniu dowodowym	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych z w postępowaniu dowodowym		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących popełnianych przestępstw	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące popełnianych przestępstw		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z czynnościami operacyjno-śledczymi		

	reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z czynnościami operacyjno-sledczymi			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu kryminalistyki do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem osób i mienia	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu kryminalistyki do analizy problematyki związanej z bezpieczeństwem osób i mienia		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	Student jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej
---	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Praktyka zawodowa – 2 x 6 tygodni (I, II)
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1, 2 Semestr studiów: II, IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2+2
Cel przedmiotu	Celem praktyki zawodowej jest: <ul style="list-style-type: none">- poznanie przez studentów organizacji, struktur, i zasad działania jednostki w której odbywają praktykę;- dokładne zapoznanie się ze wszystkimi aktami prawnymi regulującymi działalność tej jednostki oraz z aktami prawnymi nakładającymi na te jednostkę obowiązek realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem narodowym;- dokładne poznanie zadań, przedsięwzięć, planów działania, operatów itp. związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem wykonywanych w tej jednostce,- zapoznanie się z aktami prawa miejscowego (zarządzeniami, okólnikami, wytycznymi itp. wydanymi przez kierownika – szefa tego urzędu jednostki, dotyczących zadań związanych z bezpieczeństwem realizowanych w kierowanym przez niego urzędzie lub administrowanym obszarze terytorialnym;- nabycie praktycznych umiejętności i nauczenie się zasad i technik wykonawstwa określonych czynności związanych z tworzeniem aktów prawa lokalnego (pism, zarządzeń, okólników, wytycznych, komunikatów),- zapoznanie się z planami istniejącymi w danej jednostce – instytucji (działań szkoleniowych i operacyjnych,

	ochrony i zabezpieczenia, ewakuacji ,zarządzania kryzysowego ,OC i innych) oraz poznanie podstaw prawnych, zasad i technik ich powstawania.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Posiadanie ogólnej wiedzy z zakresu uregulowań prawnych dotyczących struktury organizacyjnej oraz zadań jednostki organizacyjnej w której student będzie odbywał praktykę; 2. Posiadanie ogólnej wiedzy na temat roli jakie te jednostki pełnią w systemie obronnym państwa oraz zadań obronnych jakie wykonują. 	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_03	Student zna zasady odbywania praktyk i cele praktyki studenckiej.	P6U_W
W_17	Student zna specyfikę zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę oraz przepisy regulaminy jej dotyczące	P6U_W
W_17	Student zna rolę i zadania zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju	P6U_W
Umiejętności		
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli	P6U_U
U_10	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych w oparciu o zdobytą wiedzę praktyczną	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
Kompetencje społeczne		

K_1_K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
K_1_K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd	
Forma zajęć : praktyka	<p>I. Praktyka po II roku studiów –</p> <p>1. Poznanie struktury organizacyjnej i zasad działania urzędu (instytucji) w której odbywa się praktyka . Poznanie podstaw prawnych do funkcjonowania w/w urzędu (instytucji), a głównie: a/. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr. 142, poz.1591); b/. Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r . o samorządzie powiatowym (Dz. U . z 2001 r.Nr 142, poz.1592 z późn. zmianami); c/. Uchwały Rady (miasta, gminy itp.) w sprawie Statutu danej Gminy; d/. Zarządzenia (wójta, prezydenta , starosty, innego dyrektora) w sprawie Regulaminu Organizacyjnego danego urzędu (instytucji); e/. Struktury organizacyjnej danego urzędu (instytucji) z uwzględnieniem zadań wydziałów i komórek organizacyjnych w tym zadań własnych i zleconych dotyczących spraw związanych z bezpieczeństwem; f/. Dogłębne i wnikliwe zapoznanie się z zadaniami wydziału, referatu, stanowiska itp. realizującego zadania dotyczące bezpieczeństwa w danym urzędzie (instytucji).</p> <p>2. Zapoznanie się z ustawodawstwem prawnym nakładającym na dany urząd (instytucję) zadania związane z ogólnym bezpieczeństwem w tym zadania obronne i OC, a głównie z: a/. Protokołami dodatkowymi do Konwencji genewskich z 12 sierpnia 1949 r, dotyczące ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I) oraz dotyczący ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół II). Genewa .1977.06.08. (Dz. U. 1992 r. Nr 41,poz.175); b/. Konwencji o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego.Haga14.05.1954r c/. Ustawy z dnia 21 listopada 1967 r o powszechnym obowiązku obrony RP (Dz. U. z 2012 r.poz.466 z późn. zm.); d/. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr. 89 poz. 59 z późn. zmianami); e/. Ustawa z dnia 18 lipca 2001r.Prawo wodne (Dz.U.z 2001 r.Nr 115 poz1229 z póź. zm);</p>	

	<p>f/. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wojennym (Dz. U. z 2002 r. Nr 156 poz.1301 z późn. zmianami);</p> <p>g/. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. z 2002 r.Nr 113, poz. 985 z późn. zm.);</p> <p>h/. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 62, poz. 558 z późn. zm.);</p> <p>i/. Ustawa z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz. U. z 1999 r Nr 98 poz.1150 z późn. zm.);</p> <p>j/. Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 r o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 1999 r. Nr 11, poz. 95 z późn. zm.);</p> <p>k/. Ustawy z dnia 20 mara 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. nr. 62poz.504);</p> <p>l/. Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r o ochronie osób i mienia (Dz. U. Nr 145, poz.1221);</p> <p>ł/. Rozporządzeń Rady Ministrów, w sprawie :</p> <ul style="list-style-type: none"> - powszechnej samoobrony; - szkolenia obronnego; - szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów OC województw, powiatów i gmin; - sposobu tworzenia gminnego zespołu zarządzania kryzysowego; - świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony w okresie pokoju i wojny; - warunków i trybu planowania, finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego; - w sprawie zadań wykonywanych w ramach powszechnego obowiązku obrony; - przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym; - gotowości obronnej państwa; - warunków i sposobu przygotowania oraz wykorzystania publicznej i niepublicznej służby zdrowia na potrzeby obronne państwa oraz właściwości organów w tych sprawach; - trybu doręczania kart powołania i rozplakatowania obwieszczeń o stawieniu się do czynnej służby wojskowej (Akcja Kurierska na rzecz SZ rozwijana w gminach); - obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa oraz ich szczególnej ochrony; - warunków i sposobu przygotowania i wykorzystania transportu na potrzeby obronne państwa ,a także jego ochrony w czasie wojny oraz właściwości organów w tych sprawach; - określenia rodzajów nieruchomości uznawanych za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa; - przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa; - powszechnego ostrzegania i alarmowania ludności; - szczegółowych zasad udziału pododdziałów i oddziałów Sił Zbrojnych RP w zapobieganiu skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwaniu ; - systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach; <p>m/. Rozporządzeniami poszczególnych ministrów i kierowników urzędów centralnych dotyczących</p>
--	--

spraw bezpieczeństwa;

n/. **Wytycznych Wojewody , Starosty, Wójta (burmistrza, prezydenta miasta)** do doskonalenia działalności obronnej w danym roku na administrowanym przez siebie

3.Ogólne zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą spraw obronnych, OC i bezpieczeństwa znajdująca się w miejscu odbywania praktyki, a głównie, np. z:

a/ Planem operacyjnym zadań obronnych i OC;

b/ Planem Reagowania Kryzysowego;

c/ Planem Ewakuacji Ludności na wypadek zagrożenia;

d/ Planem Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych;

e/ .Dokumentacji związanej z budowlami ochronnymi; zabezpieczenia ludności w wodę w warunkach specjalnych; wykrywania i alarmowania, szkolenia itp.

Wymiar – 6 tygodni

II. Praktyka po II-gim roku studiów.

1. Dokładne zapoznanie się i **dogłębne zanalizowanie wszystkich** dokumentów planistycznych organizacyjnych i wykonawczych dotyczących bezpieczeństwa, spraw obronnych i OC wykonanych (znajdujących się) w miejscu odbywania praktyki (głównie dokumentów wymienionych wyżej w rozdziale I.pkt.3, oraz innych).
2. Nauczenie się zasad i technik oraz **nabycie praktycznych umiejętności wykonywania** określonych czynności związanych z tworzeniem prawa lokalnego (na poziomie urzędu – instytucji w której student odbywa praktykę), dotyczącego spraw bezpieczeństwa, obronnych i OC ,a w szczególności;
 - a/. Zasad i technik **wykonania oraz wprowadzenia do działania**;
 - zarządzeń, okólników ,wytycznych kierownika danego urzędu (instytucji) ;
 - planów operacyjnych, operatów itp.; organizacji i prowadzenia szkoleń , treningów i ćwiczeń
 - dokumentacji obronnej (w tym tworzenie kart zestawów zadań);
 - b/. Zasad i technik **wykonywania dokumentacji szkoleniowej oraz praktycznego szkolenia**;
 - kadry kierowniczej i pracowników danego urzędu (instytucji);
 - załóg zakładów pracy (jednostek organizacyjnych) podległych pod dany urząd ;
 - szkolenia ludności z zakresu powszechnej samoobrony;
 - c/. **Tworzenia (pisania) decyzji administracyjnych** wójta, burmistrza, prezydenta, starosty, dotyczących:
 - nakładania świadczeń osobistych i rzeczowych rzecz obrony;
 - wydawania pozwoleń na imprezy masowe i zgromadzenia;

	<p>d/. Czynności przedsięwzięć realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP, dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowania i przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej; - przygotowania i rozwinięcia Akcji Kurierskiej; - świadczeń osobistych i rzeczowych; <p>3. Zapoznanie się z bazą zabezpieczenia logistyczno – technicznego danego urzędu (instytucji) dotyczącą bezpieczeństwa, spraw obronnych i OC oraz zasadami jej działania (finansowania zakupów, prowadzenia ewidencji materiałowej, wypożyczania i kasacji-wybrakowywania przeterminowanego lub zużytego sprzętu i wyposażenia itp.),a w szczególności z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - magazynem materiałowym sprzętu OC, ratowniczego i przeciwpowodziowego; - wyposażeniem centrów zarządzania kryzysowego; - wyposażeniem oraz utrzymaniem w gotowości do działania systemów wykrywania i alarmowania ludności ; - istniejącymi budowlami ochronnymi i ich wyposażeniem, stanem technicznym i konserwacją <p>Wymiar – 6 tygodni</p> <p>Suma godzin - 6 tygodni + 6 tygodni</p>
Metody dydaktyczne	Metody poglądowe i praktyczne
Narzędzia dydaktyczne	Praktyka odbywana pod nadzorem opiekuna z zakładu pracy i nadzorowana przez opiekuna praktyk kierunku Bezpieczeństwo Narodowe WSBiP w Ostrowcu.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1- przeprowadzenia 6–ciu godzin zajęć dydaktyczno – informacyjnych ze studentami mającymi odbyć praktyki, przygotowując ich organizacyjnie i merytorycznie do tych praktyk;</p> <p>F2- przeprowadzenia kontroli – hospitacji 10% (co najmniej 3-ch osób)losowo wybranych liczby studentów odbywających praktyki według planu kontroli-hospitacji zatwierdzonego przez Kierownika Praktyk Studenckich WSB i P.</p> <p>P - przeprowadzenie 3-ch godzin zajęć dydaktyczno – rozliczeniowych ze studentami , w celu rozliczenia , podsumowania i zaliczenia praktyk poprzez wpis do indeksu i karty informacyjnej ;</p>

Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> - Ustawa z dnia 27 lipca 2005r Prawo o Szkolnictwie Wyższym,(Dz. U. z 2012r. poz 572). - Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r , w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U 2014r. poz. 1370). - Zarządzenie Rektora nr 15/2016 z dnia 30 września 2016r, w sprawie organizacji praktycznego kształcenia studentów WSB i P w Ostrowcu - Regulamin Praktyk Studenckich Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim z 2016r - REGULAMIN PRAKTYK STUDENCKICH na kierunku Bezpieczeństwo Narodowe (WSB i P)w Ostrowcu Św; z 2016r
uzupełniająca	Dokumentacja przedsiębiorstwa-instytucji (regulaminy, procedury ,dokumenty prawa lokalnego itp.);
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w zajęciach w ramach praktyki zawodowej	60
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna zasad odbywania i celów praktyki studenckiej.	Student zna zasady odbywania praktyk i cele praktyki studenckiej.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna specyfiki zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę oraz przepisów i regulaminów jej dotyczących	Student zna specyfikę zakładu lub instytucji w której odbywa praktykę oraz przepisy i regulaminy jej dotyczące		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna roli i zadań zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju	Student zna rolę i zadania zakładu-instytucji jaką wykonuje (spełnia) w systemie obronnym kraju		

UMIEJĘTNOŚCI

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa i jego obywateli	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych kompetencji zawodowych w oparciu o zdobytą wiedzę praktyczną	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych w oparciu o zdobytą wiedzę praktyczną		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym		

	zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Ma nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Ma nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie przez studentów źródeł prawa w obszarze bezpieczeństwa oraz nabycie umiejętności interpretacji prawa i oceny zgodności prawa polskiego z prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	P6U_W

W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym	P6U_U
U_17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo jako podstawa organizacji bezpieczeństwa demokratycznego państwa; 2. Istota prawa i związki prawa z państwem w obszarze bezpieczeństwa; 3. Konstytucyjna gwarancja bezpieczeństwa państwa 4. Konstytucyjne organy państwa właściwe w sprawach bezpieczeństwa i ich kompetencje; 5. Konstytucyjny model zwierzchnictwa nad siłami zbrojnymi; 6. Prawnokonstytucyjne podstawy działania służb specjalnych <p>Suma godzin - 15</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stany nadzwyczajne w świetle konstytucji RP; 2. Stan wojny w świetle konstytucji RP; 3. System zarządzania kryzysowego w Polsce 4. Prawne podstawy funkcjonowania międzynarodowych organizacji współpracy polityczno-wojskowej; 5. Związki między prawem krajowym a prawem międzynarodowym w obszarze bezpieczeństwa <p>Suma godzin -15</p>
Metody dydaktyczne	<p>Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, opis, dyskusja dydaktyczna,</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Komputer, rzutnik, tablica</p>
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F1 – obserwacja aktywności podczas zajęć; F2 – ocena przygotowanej przez studentów prezentacji multimedialnej; P – egzamin pisemny (testowy).</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP</i>, t. 1-2, red. W. Kitler, M. Czuryk, Warszawa 2013 • Garlicki L., <i>Polskie prawo konstytucyjne</i>, Warszawa 2014 • Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r., DzU 1997, nr 78, poz. 483

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bezpieczeństwo w dobie globalizacji: prawo i praktyka</i>, pod red. M. Kun-Buczko, M. Przybysza, Białystok 2011 • Eckhardt K., <i>Stan nadzwyczajny jako instytucja polskiego prawa konstytucyjnego</i>, Przemyśl 2012 • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP: podstawowe kategorie, uwarunkowania, system</i>, Warszawa 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	127
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie		

	między naukami o bezpieczeństwie a nauką o prawie			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu prawnych podstaw funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa		

	bezpieczeństwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

społecznych nr 1	oraz posiadanych umiejętności	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Psychologia konfliktu i sztuka negocjacji	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z najczęściej spotykanymi taktykami, technikami i chwytami negocjacyjnymi oraz procedurami, etapami, scenariuszami negocjacji, a także zróżnicowaną specyfiką zachowań negocjacyjnych w zależności od kontekstu kulturowego. Zapoznanie studentów z zasadniczymi pojęciami i zagadnieniami związanymi z psychologią konfliktów w organizacjach i sposobami ich rozwiązywania bądź łagodzenia.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a psychologią	P6U_W
W_13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników psychologicznych determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów	P6U_W
W_14	Student a ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia komunikacji pracy zespołowej dla efektywności wybranych metod rozwiązywania konfliktów	P6U_W
Umiejętności		
U_03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktu	P6U_U
U_10	Student potrafi przyjąć różne role w grupie w celu skutecznych negocjacji i zażegnania konfliktu	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej z występowaniem konfliktów i sztuką negocjacji	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
K_12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin -- 0	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychospołeczna i psychologiczna analiza konfliktu. – 2 h 2. Procedury rozwiązywania konfliktów. Negocjacje, arbitraż, mediacje, droga sądowa. – 2 h 3. Pojęcie oraz istota negocjacji. – 2 h 	

	<p>4. Cechy dobrego negocjatora. Cechy pożądane i nie pożądane w negocjacjach. – 1 h</p> <p>5. Zespoły negocjacyjne. Zasady konstruowania dobrych zespołów negocjacyjnych. – 1 h</p> <p>6. Podstawowe strategie, taktyki, techniki i chwytty negocjacyjne. – 2 h</p> <p>7. Specyfika zachowań negocjacyjnych w zależności od kontekstu kulturowego. – 2 h</p> <p>8. Komunikacje werbalna i niewerbalna w negocjacjach i w rozwiązywaniu konfliktów. – 2 h</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia programowe, praca w grupach, dyskusje, gry negocjacyjne, testy psychologiczne
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacje multimedialne, podręczniki, kserokopie tekstów.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie z oceną
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Plucińska M. (red.), <i>Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych w wymiarze jednostkowym i współczesnym</i>, Poznań 2014; • Krzyminiewska G., <i>Techniki negocjacji</i>, Poznań 2015
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Bargiel-Matusiewicz K., <i>Negocjacje i mediacje</i>, Warszawa 2014; • Netczuk-Gwoździewicz M., <i>Negocjacje w sytuacjach kryzysowych</i>, Wrocław 2014; • Stelmach J., B. Brożek, <i>Negocjacje</i>, Kraków 2014; • Tracy B., <i>Negocjowanie</i>, Warszawa 2014.

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	10
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	2
Punkty ECTS za przedmiot	56

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauk o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a psychologią	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a psychologią		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników psychologicznych determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników psychologicznych determinujących powstawanie, eskalację oraz rozwiązywanie konfliktów		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia komunikacji pracy zespołowej dla efektywności wybranych metod rozwiązywania konfliktów	Student a ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia komunikacji pracy zespołowej dla efektywności wybranych metod rozwiązywania konfliktów		
UMIĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęc			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu konfliktu	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg konfliktu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi przyjąć różnych ról w grupie w celu skutecznych negocjacji i zażegnania konfliktu	Student potrafi przyjąć różne role w grupie w celu skutecznych negocjacji i zażegnania konfliktu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej z występowaniem konfliktów i sztuką negocjacji	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej z występowaniem konfliktów i sztuką negocjacji		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Selected Problems in Security Studies	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z elementarnymi zagadnieniami, teoriami i problemami poruszonymi w ramach szeroko rozumianych studiów nad bezpieczeństwem i studiów strategicznych, przy użyciu terminologii angielskiej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Studenci posiadają znajomość i właściwie operują środkami językowymi, rozumieją słuchane oraz samodzielnie czytane tekstów na poziomie A1/A2 w skali CEF	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_01 W_02	Student zna podstawową terminologię dotyczącą nauki o bezpieczeństwie i wybranej problematyki z zakresu nauk o bezpieczeństwie w języku angielskim	P6U_W
W_05	Student zna podstawową anglojęzyczną terminologię dotyczącą nowoczesnych technologii wykorzystywanych w sektorach bezpieczeństwa i obronności	P6U_W
Umiejętności		
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać materiały w języku angielskim dotyczące problematyki bezpieczeństwa	P6U_U
U_11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje dotyczące bezpieczeństwa z wykorzystaniem anglojęzycznych stron internetowych	P6U_U
U_18	Student ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Student rozumie potrzebę rozwijania swoich umiejętności posługiwania się językami obcymi	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Theoretical Approaches to Security Studies and International Relations: Realism, Neorealism, Liberalism, Neoliberalism, Constructivism, Neoconstructivism – 2 h 2. Game Theory – 1 h 3. Peace and War. Just War Theory and Practice. – 2 h 4. Sun Zi and Karl von Clausewitz as Pioneers in Strategy and Security Thought – 1 h 5. Military Security and Non-Military Security. Strategic Culture – 1 h 	

	6. Weapons of Mass Destruction and Its Impact on Strategies and Modern Warfare – 1 h 7. War of New Type Concept and Hybrid War – 2 h 8. Institutions and Security. – 1 h 9. Geography and Strategy – 2 h 10. A Case Study: Air-Sea Battle Concept – 2 h Suma godzin - 15
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia programowe, praca w grupach, dyskusje, gry negocjacyjne, testy psychologiczne
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacje multimedialne, podręczniki, kserokopie tekstów.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Collins A., <i>Contemporary Security Studies</i>, Oxford 2016; • Hough P., S. Malik, A. Moran, P. Pilbeam, <i>International Security Studies: Theory and Practice</i>, New York 2015.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Williams P.D., <i>Security Studies: An Introduction</i>, New York 2013; • Buzan B., Hansen L., <i>The Evolution of International Security Studies</i>, Cambridge 2009; • Baylis J., Wirtz J., Gray C.S., Cohen E., <i>Strategia we współczesnym świecie: Wprowadzenie do studiów strategicznych</i>, Kraków 2009; • Williams P.D. (ed.), <i>Security Studies: An Introduction</i>, New York 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	16
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	12
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	54
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej terminologii dotyczącej nauki o bezpieczeństwie i wybranej problematyki z zakresu nauk o bezpieczeństwie w języku	Student zna podstawową terminologię dotyczącą nauki o bezpieczeństwie i wybranej problematyki z zakresu nauk o bezpieczeństwie w języku angielskim		

	angielskim			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowej anglojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii wykorzystywanych w sektorach bezpieczeństwa i obronności	Student zna podstawową anglojęzyczną terminologię dotyczącą nowoczesnych technologii wykorzystywanych w sektorach bezpieczeństwa i obronności		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać materiałów w języku	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać materiały w języku angielskim dotyczące problematyki bezpieczeństwa		

	angielskim dotyczących problematyki bezpieczeństwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji dotyczące bezpieczeństwa z wykorzystaniem anglojęzycznych stron internetowych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje dotyczące bezpieczeństwa z wykorzystaniem anglojęzycznych stron internetowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	Student ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby rozwijania swoich umiejętności posługiwania się językami obcymi	Student rozumie potrzebę rozwijania swoich umiejętności posługiwania się językami obcymi
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Seminarium dyplomowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V, VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5 + 7 (łącznie 12)	
Cel przedmiotu	Celem seminarium dyplomowego jest napisanie przez studenta pracy dyplomowej licencjackiej	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Metodologia nauk o bezpieczeństwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_03	Student zna ogólną metodologię badań naukowych	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego	P6U_W
W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki własności intelektualnej w trakcie pisania pracy dyplomowej	P6U_W
Umiejętności		
U_16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dyplomowej z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów oraz w trakcie przedmiotu: Metodologia nauk o bezpieczeństwie i seminarium dyplomowego	P6U_U
U_17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego	P6U_U
U_18	Student ma umiejętność zastosowania literatury i terminologii obcojęzycznej w pracy dyplomowej	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę na rzecz pozytywnego ukończenia studiów w przewidzianym programem studiów terminie	P6U_K
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w trakcie pisania pracy dyplomowej, a w szczególności przestrzegania praw autorskich i nienaruszania cudzej własności intelektualnej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kluczowe problemy stojące przed autorem w trakcie opracowywania pracy dyplomowej; 2. Problem badawczy i jego rozwiązywanie; 3. Temat badawczy, możliwości jego określania i uzasadniania; 4. Formułowanie tematu pracy i jego uzasadnianie; 5. Przedmiot badań, cel i tezy pracy; 6. Przyjęcie hipotezy badawczej; 7. Dobór metod, technik i narzędzi badawczych; 8. Ustalenie bazy źródłowej badań; 9. Opracowanie i przyjęcie wstępnego układu pracy; 10. Przeprowadzenie badań, ich uporządkowanie i dookreślenie ostatecznej struktury opracowania; 11. Przedstawienie roboczej i końcowej wersji pracy; 12. Opracowanie wykazów, indeksów, bibliografii. <p>Suma godzin - 60</p>
Metody dydaktyczne	Seminarium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – regularne zaliczanie kolejnych etapów tworzenia pracy dyplomowej P – egzamin dyplomowy
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bereźnicki F., <i>Praca dyplomowa na studiach I i II stopnia z nauk społecznych</i>, Warszawa 2010
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Boć J., <i>Jak napisać pracę magisterską</i>, Warszawa 2005; • Węglińska M., <i>Jak pisać pracę magisterską</i>, Warszawa 2007;
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	60
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	180
Studiowanie literatury	120
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	-
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	360
Punkty ECTS za przedmiot	12

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna ogólnej metodologii badań naukowych	Student zna ogólną metodologię badań naukowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego		

	bezpieczeństwa narodowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki własności intelektualnej w trakcie pisania pracy dyplomowej	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki własności intelektualnej w trakcie pisania pracy dyplomowej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dyplomowej z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dyplomowej z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów oraz w trakcie przedmiotu: Metodologia nauk o bezpieczeństwie i seminarium dyplomowego		

	oraz w trakcie przedmiotu: Metodologia nauk o bezpieczeństwie i seminarium dyplomowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej podczas egzaminu dyplomowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności zastosowania literatury i terminologii obcojęzycznej w pracy dyplomowej	Student ma umiejętność zastosowania literatury i terminologii obcojęzycznej w pracy dyplomowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę na rzecz pozytywnego ukończenia studiów w przewidzianym programem studiów terminie		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w trakcie pisania pracy dyplomowej	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w trakcie pisania pracy dyplomowej, a w szczególności przestrzegania praw autorskich i nienaruszania cudzej własności intelektualnej
---	--	--

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Siły zbrojne	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zrozumienie przez studenta zasad organizacji sił zbrojnych, analizowania ich zadań z uwzględnieniem zadań realizowanych na rzecz bezpieczeństwa narodowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, Strategia bezpieczeństwa, Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat struktury i organizacji sił zbrojnych RP	P6U_W
W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych	P6U_U
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat funkcjonowania sił zbrojnych	P6U_U
U_17	Student ,a umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką funkcjonowania sił zbrojnych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Misja i zadania SZ RP; 2. Struktura i system dowodzenia ZS RP; 3. Organizacja, przeznaczenie i wyposażenie Wojsk Lądowych; 4. Organizacja, przeznaczenie i wyposażenie Sił Powietrznych; 5. Organizacja, przeznaczenie i wyposażenie Mrynarki Wojennej; 	

	6. Organizacja, przeznaczenie i wyposażenie Sił Specjalnych; 7. Siły zbrojne w czasie pokoju, kryzysu i wojny; 8. Operacje SZ RP poza terytorium Polski; 9. Zasady walki zbrojnej i rodzaje działań; 10. Siły zbrojne w działaniach – studia przypadków. Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer, mapa
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena przygotowanej przez studentów prezentacji multimedialnej; P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Balcerowicz B., <i>Siły zbrojne w państwie i stosunkach międzynarodowych</i>, Warszawa 2006 • Pacek B., <i>Udział Sił zbrojnych RP w bezpieczeństwie wewnętrznym państwa</i>, Warszawa 2013

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Kajetanowicz J, <i>Wojsko Polskie w systemie bezpieczeństwa państwa 1945-2010</i>, Częstochowa 2013 • Sobolewski G., <i>Sily Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Aspekt narodowy i międzynarodowy</i>, Warszawa 2013 • Wołpiuk W. J., <i>Sily zbrojne w regulacjach Konstytucji RP</i>, Warszawa 2002.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	5
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	52
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat struktury i organizacji sił zbrojnych RP	Student ma podstawową wiedzę na temat struktury i organizacji sił zbrojnych RP		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych		

	mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych		

	wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem sił zbrojnych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat funkcjonowania sił zbrojnych	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat funkcjonowania sił zbrojnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką funkcjonowania sił zbrojnych	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką funkcjonowania sił zbrojnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi uwarunkowaniami prawnymi funkcjonowania służb specjalnych w Polsce oraz wybranych krajach świata, przedstawienie zarysu historii tajnych służb oraz wybranych zagadnień dotyczących funkcji i roli tych formacji we współczesnych systemach politycznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, Współczesne systemy polityczne,	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_15	Student ma podstawową wiedzę na temat roli służb specjalnych w systemach bezpieczeństwa państw	P6U_W
W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań służb specjalnych	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do działalności służb specjalnych	P6U_W
Umiejętności		
U_04	Student potrafi prognozować skutki sytuacji istotnych z punktu widzenia działalności służb specjalnych	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą funkcjonowania służb specjalnych	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z kompetencjami służb specjalnych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problematyka terminologiczna 2. Miejsc i rola badań nad służbami specjalnymi we współczesnej nauce 3. Uwarunkowania prawne funkcjonowania służb specjalnych w Polsce: ustawodawstwo. 4. Rola i zadania polskich służb specjalnych 5. Służby specjalne Federacji Rosyjskiej – wybrane zagadnienia prawno-polityczne 6. Służby specjalne Stanów Zjednoczonych – wybrane zagadnienia prawno-polityczne 	

	<p>7. Służby specjalne Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec – wybrane zagadnienia prawno-polityczne</p> <p>8. Służby specjalne Izraela – wybrane zagadnienia prawno-polityczne</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Analiza tekstów źródłowych: akty prawne RP</p> <p>2. Analiza tekstów źródłowych: akty prawne Federacji Rosyjskiej</p> <p>3. Analiza tekstów źródłowych: akty prawne USA, Wielkiej Brytanii, Francji</p> <p>4. Analiza tekstów źródłowych: akty prawne Izraela</p> <p>5. Prezentacja multimedialna i dyskusja: Dywersja ideologiczna jako metoda działań sowieckich służb specjalnych</p> <p>6. Dyskusja: Kontrola cywilna nad służbami specjalnymi w RP</p> <p>7. Dyskusja: Obrona przed zagrożeniem terrorystycznym jako element pracy służb specjalnych</p> <p>8. Dyskusja: Zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego RP ze strony obcych służb specjalnych</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja dydaktyczna, pokaz multimedialny (zdjęcia, mapy, filmy).
Narzędzia dydaktyczne	<p>Prezentacja wiedzy w formie przekazu bezpośredniego (wykładu) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy).</p> <p>Materiały wykładowe dostępne w formie elektronicznej na stronie www.</p> <p>Zapowiedzi w formie krótkiej prezentacja (5 minut) – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p> <p>Praca w zespołach analitycznych - konsultacje z prowadzącym.</p> <p>Raport pisemny – redagowany według ściśle określonego wzorca</p> <p>Prezentacja końcowych raportów przez studentów – środki audiowizualne (slajdy, projektor komputerowy)</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – kolokwium, ćwiczenia praktyczne P – egzamin pisemny (test)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bożek M., Czuryk M., Karpiuk M., Kostrubiec J., <i>Śłużby specjalne w strukturze władz publicznych. Zagadnienia prawnoustrojowe</i>, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2014. • abw.gov.pl • aw.gov.pl • skw.gov.pl • sww.gov.pl • cba.gov.pl • iniejawna.pl
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Zalewski S., <i>Śłużby specjalne w państwie demokratycznym</i>, AON, Warszawa 2002. • Sun Tzu, <i>Sztuka wojny</i>, różne wydania. • Faligot R., Kauffer R., <i>Śłużby specjalne. Historia wywiadu i kontrwywiadu na świecie</i>, Iskry, Warszawa 2006. • Siemiątkowski Z., <i>Wywiad cywilny w systemie sprawowania władzy politycznej PRL</i>, Aspra, Warszawa 2009.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15

Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	25
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat roli służb specjalnych w systemach bezpieczeństwa państw	Student ma podstawową wiedzę na temat roli służb specjalnych w systemach bezpieczeństwa państw		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań służb specjalnych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań służb specjalnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do działalności służb specjalnych	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do działalności służb specjalnych		
UMIEJĘTNOŚCI				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków sytuacji istotnych z punktu widzenia działalności służb specjalnych	Student potrafi prognozować skutki sytuacji istotnych z punktu widzenia działalności służb specjalnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą funkcjonowania służb specjalnych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą funkcjonowania służb specjalnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi zwłaszcza w obszarze zagadnień związanych z kompetencjami służb specjalnych		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Społeczeństwo Polski i świata w XXI wieku
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS	2

(Załącznik 1)		
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do samodzielnej analizy oraz diagnozowania zjawisk i problemów społecznych rzutujących na stan bezpieczeństwa państwa i poczucia bezpieczeństwa obywateli	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do nauki o polityce, Podstawy socjologii, Podstawy ekonomii	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_06 K_1_W_10	Student ma wiedzę na temat czynników determinujących zmianę i rozwój współczesnego społeczeństwa	P6U_W
W_07	Student ma podstawową wiedzę na relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	P6U_W
W_18	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	P6U_W
Umiejętności		
U_03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg zmian społecznych	P6U_U
U_04	Student potrafi prognozować skutki zmian społecznych	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	P6U_U
Kompetencje społeczne		

K_03	Słuchacz potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	P6U_K
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procesy społeczne i społeczeństwo w procesie zmiany. Nowoczesność, późna nowoczesność, postnowoczesność. Magatrendy. Teorie <i>world-system</i> i kategorie różnicujące ocenę współczesnych państw. 2. Ekonomiczne czynniki wyznaczające kondycję współczesnego społeczeństwa. Globalizacja – zmiany organizacji produkcji, technologiczne, funkcjonowanie wielkich korporacji. Kurczenie się zasobów i wyzwania ekologiczne 3. Demograficzne wyznaczniki życia społecznego. Starzenie się społeczeństw. Migracje. Alternatywne rozwiązania w zakresie polityki społecznej 4. Zmiany kulturowe. Społeczeństwo konsumpcyjne. Społeczeństwo informacyjne i mediatyzacja. Więzy i struktury społeczne we współczesnym świecie. Zmniejszająca się rola Zachodu i jego wartości we współczesnym świecie. Nowe ośrodki współczesnej cywilizacji – z ich kulturową i religijną charakterystyką. Konfliktogenne aspekty kultury i struktury społecznej 5. Diagnozowanie kondycji współczesnego polskiego społeczeństwa 6. Zasoby materialne. Poziom konsumpcji. Ruchliwość społeczna. Bezrobocie. Ubóstwo i wykluczenie społeczne 7. Kapitał ludzki i kapitał społeczny – solaryzacja, efektywność edukacji, więzi i relacje społeczne, komunikowanie społeczne, poziomy społeczny zaufania 8. Społeczeństwo obywatelskie – postawy i zachowania w sferze publicznej, główne kategorie dyskursu oraz opinia publiczna 9. Kryzysy, przyczyny lęku w współczesnym społeczeństwie. Zjawiska konfliktowe i patologie społeczne <p>Suma godzin: 15</p>	

Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny lub wykład konwersatoryjny Dyskusja – wykorzystywana w ramach wykładu, omawiania zagadnień z literatury przedmiotu oraz w ramach ewaluacji wykonanych projektów Metoda stawiania i rozwiązywania problemów, metoda projektu
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik multimedialny, prezentacje PowerPoint - slajdy z wykorzystaniem mapy, diagramów, tabel, zdjęć, ikonografiki Schemat analizy problemu
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność na zajęciach, ocena aktywności indywidualnej, P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wymiary życia społecznego</i>, red. M. Marody, Warszawa 2009 • <i>Współczesne społeczeństwo polskie</i>, red. J. Wasilewski, Warszawa 2006 • <i>Diagnoza społeczna 2013. Warunki i jakość życia Polaków. Raport</i>, red. J. Czapiński T. Panek, Warszawa 2014 • Raporty z badań opinii publicznej: www.cbos.pl
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Bauman Z., <i>Płynna nowoczesność</i>, Kraków 2006; • Zagórski K., Gorzelak G., Jałowicki B., <i>Zróżnicowania warunków życia. Polskie rodziny i społeczności lokalne</i>, Warszawa 2009 • <i>Socjologia a przemiany współczesnego świata</i>, red. I. Krzemiński, Warszawa 2004

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	15

Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% -	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% -	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-

	maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy jnej	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy jnej	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy jnej	1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacy jnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma wiedzy na temat czynników determinujących zmianę i rozwój współczesnego społeczeństwa	Student ma wiedzę na temat czynników determinujących zmianę i rozwój współczesnego społeczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	Student ma podstawową wiedzę na temat relacji między władzą a społeczeństwem w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu zmian społecznych	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg zmian społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków zmian społecznych	Student potrafi prognozować skutki zmian społecznych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać bezpieczeństwu państwa	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Słuchacz nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Słuchacz potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Strategia bezpieczeństwa
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2

	Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przedstawienie istoty i genezy strategii bezpieczeństwa i jej ewolucję; wykazanie współzależności polityki i strategii bezpieczeństwa; wykazanie zależności stanu bezpieczeństwa od trafności strategii, umiejętności jej tworzenia i realizacji; kreowanie podstaw myślenia strategicznego; nauka analizy aktualnych strategii bezpieczeństwa, ocena ich trafności i przydatności oraz danie podstaw umiejętności kreowania nowych strategii; wskazanie sposobów przekładania strategii bezpieczeństwa na plany operacyjne	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Teoria bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_02	Student rozumie istotę strategii i znaczenie pojęć z zakresu strategii bezpieczeństwa	P6U_W
W_06 W_13	Student zna genezę strategii, zwłaszcza strategii bezpieczeństwa, rozumie jej ewolucję i zależność od aktualnego środowiska bezpieczeństwa	P6U_W
W_15 W_16	Student zna strategię bezpieczeństwa RP, państw sąsiadujących z Polską i wybranych państw Europy (świata)	P6U_W
Umiejętności		

U_03 U_04	Student potrafi dokonać analizy i oceny aktualnych strategii bezpieczeństwa wybranych państw, organizacji i instytucji	P6U_U
U_07	Student umie sformułować podstawowe założenia obszarowej strategii bezpieczeństwa	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_06	Student wyraża gotowość do włączenia się do prac na rzecz oceny i opracowania właściwego trybu rozwiązywania problemów z zakresu strategii bezpieczeństwa	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narodziny myśli strategicznej. Pojęcie i istota strategii. Myślenie strategiczne w starożytnych Chinach. Narodziny greckiej strategii wojskowej. Trafna strategia przyczynkiem do potęgi starożytnego Rzymu. Strategia epoki wojen napoleońskich. Narodziny nowożytnej strategii. (2 godz.) 2. Ewolucja strategii- od strategii wojny do strategii bezpieczeństwa. Czynniki warunkujące ewolucję strategii. Pojęcie dyfuzji strategii. Współzależność polityki i strategii bezpieczeństwa. Istota i treść strategii bezpieczeństwa narodowego. (2 godz.) 3. Geostrategiczne położenie i znaczenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiana pozycji geostrategicznej Polski po 1989 roku. Dylematy politycznych i strategicznych wyborów Polski po 1989 roku. Rola Polski we współczesnej Europie (2 godz.) 4. Kreowanie strategii bezpieczeństwa narodowego. Polityka bezpieczeństwa narodowego przesłanką trafnej strategii. (2 godz.) 5. Istota podejścia strategicznego" w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego. Aktualność i adekwatność strategii. Problem suwerenności państwa w procesie kreowania i implementacji strategii bezpieczeństwa. (2 godz.) 6. Strategia bezpieczeństwa narodowego RP. Historyczne doświadczenia Polski w dziedzinie bezpieczeństwa. Czynniki siły i przyczyny upadku Polski. Strategia bezpieczeństwa Polski w okresie międzywojennym. Koncepcje bezpieczeństwa Polski po II wojnie światowej . Strategia bezpieczeństwa Polski po zimnej wojnie. (2 godz.) 	

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Strategia bezpieczeństwa Polski w świetle strategii państw ościennych. Interesy narodowe i cele strategiczne państw sąsiadujących z Polską. Sposoby formułowania i wyrażania strategii bezpieczeństwa przez państwa sąsiadujące z Polską. Podstawowe treści ich strategii .Polska w strategiach bezpieczeństwa państw ościennych. (2 godz.) 8. Strategia bezpieczeństwa NATO i Unii Europejskiej. Ewolucja koncepcji strategicznych NATO po upadku Układu Warszawskiego. Aktualna koncepcja strategiczna NATO. Strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej - Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa , Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony. (2 godz.) 9. Kultura strategiczna USA i wybranych państw europejskich. Strategia bezpieczeństwa narodowego USA. Sposoby formułowania i podstawowe treści strategii bezpieczeństwa Francji, WB i RFN. Koncepcja bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej. (2 godz.) <p>Suma godzin -15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza nowożytnej strategii. Wymowa i znaczenie dzieła Sun Tzu "Sztuka Wojny". Specyficzne cechy i znaczenie strategii Napoleona Bonaparte. "O wojnie"- dzieło życia Karla von Clausewitza, twórcy nowożytnej strategii. (2 godz.) 2. Zasady strategii kanwą współczesnego "myślenia strategicznego". Poszukiwanie zasad strategii. Konwersja strategii wojennej. Cechy myślenia strategicznego. Strategia państwa a strategia bezpieczeństwa. Współczesna rola strategii. (2 godz.) 3. Doktryny i strategię bezpieczeństwa państw i sojuszy w okresie zimnej wojny. Doktryny powstrzymywania. Doktryny odstraszenia. Współzależność doktryn państw i sojuszy polityczno-militarnych, rola strategii narodowych. Warunki, czynniki i podstawowe tendencje ewolucji doktryn w okresie zimnej wojny. (2 g 4. dz.)Współczesne warunki kreowania strategii bezpieczeństwa Polski. Dylematy politycznych i strategicznych wyborów Polski po 1989 roku. Polska droga do NATO. Polska droga do UE. Zróżnicowane oblicze współczesnej globalizacji. (2 godz.) 5. Analiza aktualnej strategii bezpieczeństwa narodowego RP. Polska racja stanu. Interesy narodowe Polski. Cele strategiczne Polski. Polskie regulacje w dziedzinie bezpieczeństwa w świetle strategii bezpieczeństwa państw ościennych. (2 godz.) 6. Analiza Koncepcji strategicznej NATO i Strategii bezpieczeństwa UE. (2 godz.) 7. Porównanie strategii bezpieczeństwa USA i Koncepcji strategicznej Federacji Rosyjskiej. (2 godz.)

	<p>8. Przyszła strategia bezpieczeństwa RP - projekt grupowy. Struktura dokumentu. Podstawowe treści polskiej strategii bezpieczeństwa w drugiej dekadzie XXI wieku. (4 godz.)</p> <p>Suma godzin: 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład; konwersatorium; projekt grupowy; prezentacja multimedialna
Narzędzia dydaktyczne	standardowe wyposażenie sal wykładowych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F: ocena wypowiedzi, ocena opracowania pisemnego, ocena prezentacji, ocena roli w toku projektu grupowego. P: egzamin pisemny.
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Baylis J., Wirtz J., Gray C., Cohen E., <i>Strategia we współczesnym świecie. Wprowadzenie do studiów strategicznych</i>, Wyd. UJ, Kraków 2009. • <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe, Praca zbiorowa- podręcznik akademicki</i>, Wyd. nauk. SCHOLAR, Warszawa 2012. • Kuźniar R., <i>Polityka i siła</i>, Wyd. nauk. SCHOLAR, Warszawa 2005. • Rutkowski C., <i>Przegląd strategiczny jako narzędzie polityki</i>, Dom Wyd. ELPSA, Warszawa 2003. • Wróblewski R., <i>Wprowadzenie do strategii wojskowej</i>, BUWIK, Warszawa 1998.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Sun Tzu, <i>Sztuka wojny</i>, Warszawa 1994. • <i>Strategia bezpieczeństwa narodowego RP</i>, Warszawa 2014 • <i>Strategia bezpieczeństwa narodowego Federacji Rosyjskiej do 2020 roku</i> (zatwierdzona przez prezydenta FR 12 maja 2009 roku). • <i>The National Military Strategy of United States of America</i>, Washington 2011 • Traktat Północnoatlantycki, Waszyngton, 4 kwietnia 1949. • Zięba R., <i>Instytucjonalizacja bezpieczeństwa europejskiego</i>, Warszawa 1999.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	5

Przygotowanie do egzaminu	25
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% -	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie rozumie istoty strategii i znaczenia pojęć z zakresu strategii bezpieczeństwa	Student rozumie istotę strategii i znaczenie pojęć z zakresu strategii bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna genezy strategii, zwłaszcza strategii bezpieczeństwa,	Student zna genezę strategii, zwłaszcza strategii bezpieczeństwa, rozumie jej ewolucję i zależność od aktualnego środowiska bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna strategii bezpieczeństwa RP, państw sąsiadujących z Polską i ni wybranych państw Europy (świata)	Student zna strategię bezpieczeństwa RP, państw sąsiadujących z Polską i wybranych państw Europy (świata)		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas

	umiejętności które student nabył podczas zajęć	zajęć	zajęć	zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi dokonać analizy i oceny aktualnych strategii bezpieczeństwa wybranych państw, organizacji i instytucji	Student potrafi dokonać analizy i oceny aktualnych strategii bezpieczeństwa wybranych państw, organizacji i instytucji		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie sformułować podstawowych założeń obszarowej strategii bezpieczeństwa	Student umie sformułować podstawowe założenia obszarowej strategii bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie opracować części strategii bezpieczeństwa na użytek wybranej instytucji (organu, szczebla administracyjnego)	Student umie opracować część strategii bezpieczeństwa na użytek wybranej instytucji (organu, szczebla administracyjnego)		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student ni potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie wyraża gotowości do włączenia się do prac na rzecz oceny i opracowania właściwego trybu rozwiązywania problemów z zakresu strategii bezpieczeństwa	Student wyraża gotowość do włączenia się do prac na rzecz oceny i opracowania właściwego trybu rozwiązywania problemów z zakresu strategii bezpieczeństwa		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Struktury i zadania formacji MSW – bezpieczeństwo wewnętrzne
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Przedmiot poświęcony jest funkcjonowaniu i zadaniom służb podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Policja, Państwowa Straż Pożarna, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu). Studenci zostaną zaznajomieni z najważniejszymi systemami organizacji bezpieczeństwa i porządku wewnętrznego i udziałem formacji podległych MSW w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego i porządku publicznego.
Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotów: Administracja publiczna, Teoria bezpieczeństwa

w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji		
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych którymi powinien się kierować funkcjonariusz służb MSW	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania służb podległych MSW	P6U_W
W_18	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	P6U_W
Umiejętności		
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa	P6U_U
U_12	Student potrafi docenić znaczenie pracy zespołowej w działaniach na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w kontekście roli służb podległych MSW w zapewnianiu bezpieczeństwa	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w pracy funkcjonariusza służb MSW	P6U_K
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P6U_K
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Państwo i jego funkcje wewnętrzne; Konstytucja RP (art. 2, 5, 7, 8, 10, 31, 32); pojęcie państwa prawnego; bezpieczeństwo: jednostki, publiczne, powszechne, narodowe; bezpieczeństwo wewnętrzne państwa i jego zagrożenia; system bezpieczeństwa wewnętrznego RP – 5 h 2. Struktura i zadania formacji MSW: Policja, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu; Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicza Straż Pożarna; Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Państwowa Inspekcja Sanitarna Obrona Cywilna Kraju – 10 h <p>Suma godzin -15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przykłady rozwiązań strukturalnych na świecie (połączona z dyskusją; studium przypadku) – 15 h <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład podający, ćwiczenia
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności słuchaczy, prezentacja multimedialna P – zaliczenie na ocenę
Literatura	

<ul style="list-style-type: none"> • podstawowa 	<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 • Ustawa z 4 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z późn. zm. • Ustawa z 26 kwietnia 2007 o zarządzaniu kryzysowym z późn. zm. • Ustawa z 16 marca 2001 o BOR z późn. zm. • Ustawa z 6 kwietnia 1990 o Policji z późn. zm. • Ustawa z 24 sierpnia 1991 o Państwowej Straży Pożarnej z późn. zm. • Ustawa z 12 października 1990 o Straży Granicznej z późn. zm.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzenie KG Policji nr 104/07 z 28 września 2007 • Zarządzenie KG Policji nr 749/10 z 27 września 2010 • Ustawa o samorządzie terytorialnym z 8 marca 1990 • Hołyst B., <i>Policja na świecie</i>, Warszawa 2011 • <i>Państwowa Straż Pożarna w systemie bezpieczeństwa państwa</i>, M. Stochmal, Wrocław 2015
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych którymi powinien się kierować funkcjonariusz służb MSW	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych którymi powinien się kierować funkcjonariusz służb MSW		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania służb podległych MSW	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania służb podległych MSW		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa	Student ma ogólną wiedzę na temat społecznych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i systemu bezpieczeństwa społecznego państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa		

	mogących zagrazać bezpieczeństwu wewnętrznemu państwa			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi docenić znaczenia pracy zespołowej w działaniach na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego	Student potrafi docenić znaczenie pracy zespołowej w działaniach na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w kontekście roli służb podległych MSW w zapewnianiu bezpieczeństwa	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w kontekście roli służb podległych MSW w zapewnianiu bezpieczeństwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w pracy funkcjonariusza służb MSW		

	działania w pracy funkcjonariusza służb MSW	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Strzelectwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne z zakresu strzelectwa, znajomości rodzajów broni oraz przepisów regulujących posiadanie i użycie broni palnej.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_02	Student zna podstawowe pojęcia związane z użyciem broni sportowej oraz przesłanki warunkujące użycie broni palnej, pneumatycznej.	P6U_W
W_01	Student posiada wiedzę z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na broń i amunicję, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, posiada podstawową wiedzę instruktorską i sędziowską.	P6U_W
W_03	Student zna zasady, warunki i przypadki użycia broni palnej oraz zakazy ożycia broni palnej. Zna zasady bezpieczeństwa na strzelnicy.	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi zachować bezpieczeństwo na strzelnicy, potrafi obliczyć rozrzut i średni punkt trafienia,	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regulacjami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej	P6U_U
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rys historyczny rozwoju broni strzeleckiej (broni palnej) -1h 2. Rodzaje broni palnej, podział i specyfikacja. Wyjaśnienie pojęć: broń palna, broń palna krótka, broń lufowa, itd. – 2h 3. Budowa broni i amunicji, balistyka (zewnętrzna, wewnętrzna, końcowa) – 2h 4. Ustawa o broni i amunicji oraz inne akty prawne regulujące posiadanie, przechowywanie oraz użycie broni. Odpowiedzialność karna za bezprawne użycie broni – 3h 5. Tarcze strzeleckie – rodzaje i charakterystyka – 1h 6. Postawy strzeleckie – 1h 7. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące na strzelnicy – 1h 8. Szkolenie strzeleckie (praktyczne odbycie strzelań) – 4h <p>Suma: 15 h</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy, instruktaż
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, modele broni, amunicji, tarcz i sprzętu strzeleckiego
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywność na zajęciach P – zaliczenie pisemne/ ocena praktycznych umiejętności
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Białczak B., <i>Podstawy budowy amunicji i broni strzeleckiej</i>, Warszawa 1982. • Czerwiński M., <i>Broń palna</i>, Warszawa 2008. • Hebda J., <i>Strzelanie z broni krótkiej</i>, Tarnów 1993. • Mazur S., <i>Podręcznik strzelectwa sportowego</i>, Katowice 2002.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Doughert M., <i>Broń strzelecka od 1980 roku do współczesności</i>, Warszawa 2010. • Majewski S., <i>Budowa amunicji</i>, Warszawa 1993. • Olcha H., Kędra T., <i>Metodyka szkolenia taktycznego</i>, Warszawa 1998.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	5
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	4
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych pojęć związanych z użyciem broni sportowej oraz przesłanek warunkujących użycie broni palnej, pneumatycznej.	Student zna podstawowe pojęcia związane z użyciem broni sportowej oraz przesłanki warunkujące użycie broni palnej, pneumatycznej.		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie posiada wiedzy z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na broń i amunicję, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, posiada podstawową wiedzę instruktorską i sędziowską.	Student posiada wiedzę z zakresu aktów prawnych regulujących problematykę uzyskiwania pozwoleń na broń i amunicję, jej zakupu, posiadania, rysu historycznego rozwoju broni strzeleckiej, zasad balistyki, ubioru strzelca, tarcz strzeleckich, posiada podstawową wiedzę instruktorską i sędziowską.		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna zasad, warunków i przypadków użycia broni palnej oraz zakazy ożycia broni palnej. Zna zasady bezpieczeństwa na strzelnicy.	Student zna zasady, warunki i przypadki użycia broni palnej oraz zakazy ożycia broni palnej. Zna zasady bezpieczeństwa na strzelnicy.		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które

	jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zachować bezpieczeństwa na strzelnicy, nie potrafi obliczyć rozrzutu i średniego punktu trafienia,	Student potrafi zachować bezpieczeństwo na strzelnicy, potrafi obliczyć rozrzut i średni punkt trafienia,		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w zakresie użycia broni strzeleckiej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa na strzelnicy sportowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1</p>	<p>Student nie ma świadomości swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego.</p>	<p>Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego.</p>
<p>Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2</p>	<p>Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej</p>	<p>Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej</p>

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	System bezpieczeństwa narodowego
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest: przekazanie studentom wiedzy, ukształtowanie ich umiejętności oraz postaw społecznych w zakresie współczesnego pojmowania bezpieczeństwa oraz zbudowanie przekonania o konieczności systemowego podejścia do tego zjawiska; przedstawienie organizacji, funkcji i zadań systemu bezpieczeństwa narodowego, wykazanie związku systemu bezpieczeństwa narodowego z sojuszniczymi systemami bezpieczeństwa oraz przedstawienie problemu suwerennego kształtowania systemów bezpieczeństwa państw narodowych we współczesnym środowisku bezpieczeństwa; dokonanie analizy funkcji i zadań państwa w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, przedstawienie przedmiotu, roli i znaczenia polityki i strategii bezpieczeństwa narodowego oraz ich wpływu na organizację i funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa narodowego; przedstawienie roli, kompetencji i zadań organów administracji publicznej w ramach systemu bezpieczeństwa narodowego.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy,	Zaliczenie przedmiotów: Teoria bezpieczeństwa, Prawne podstawy bezpieczeństwa

umiejętności i innych kompetencji		
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_09 W_15 W_17	Student posiada wiedzę o funkcjach, zadaniach i strukturze systemu bezpieczeństwa narodowego	P6U_W
W_07 W_16	Student dysponuje wiedzą o roli, funkcjach i zadaniach państwa oraz organów i instytucji administracji publicznej w dziedzinie bezpieczeństwa	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi dokonać analizy współczesnych uwarunkowań kreowania bezpieczeństwa	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność przyjętych rozwiązań systemowych, oraz porównać systemy bezpieczeństwa	P6U_U
U_02; U_07	Student umie dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w każdej sytuacji oraz świadomość potrzeby przygotowywania siebie i innych na takie sytuacje	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Współczesne rozumienie bezpieczeństwa. Kategoryzacja bezpieczeństwa. Rodzaje bezpieczeństwa. Podmioty bezpieczeństwa. Przedmioty bezpieczeństwa. Pojęcie i atrybuty państwa. Geneza państwa nowożytnego. Suwerenność państwa. Tożsamość narodowa. Racja stanu. Interesy narodowe. Funkcje państwa (2godz.).	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Uwarunkowania bezpieczeństwa państwa. Typologia uwarunkowań bezpieczeństwa. Środowisko bezpieczeństwa. Zewnętrzne warunki kreowania bezpieczeństwa państwa. Wewnętrzne warunki kreowania bezpieczeństwa państwa. Współczesne determinanty bezpieczeństwa Polski (2godz.). 3. Zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Wyzwania i zagrożenia - celowość rozróżnienia. Ewolucja postrzegania zagrożeń. Źródła zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Historyczne doświadczenia Polski odnośnie do zagrożeń bezpieczeństwa narodowego. Zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa. Wewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa (2godz.). 4. Bezpieczeństwo zbiorowe. Bezpieczeństwo przestrzeni euroatlantyckiej. Geneza, cele, zadania i działalność NATO. Ewolucja NATO. Poszukiwanie systemu bezpieczeństwa europejskiego. Początki integracji europejskiej w dziedzinie bezpieczeństwa. Współczesna rola instytucji europejskich w dziedzinie bezpieczeństwa. Organizacje o charakterze regionalnym. Geneza, cele i znaczenie OBWE (2godz.). 5. System bezpieczeństwa narodowego RP. Bezpieczeństwo państwa - konieczność rozwiązań systemowych. Prawne podstawy organizacji bezpieczeństwa państwa. Historyczna ewolucja systemu bezpieczeństwa narodowego RP. Współczesny system bezpieczeństwa narodowego RP. Podsystem zarządzania w systemie bezpieczeństwa narodowego. Podsystemy wykonawcze w systemie bezpieczeństwa (3 godz.). 6. System obronny RP. System bezpieczeństwa a system obronności. Organizacja systemu obronnego państwa. Ewolucja roli Sił Zbrojnych RP w świetle współczesnych wyzwań i zagrożeń. Warunki i procedury użycia sił zbrojnych w sytuacjach zróżnicowanych zagrożeń. Użycie SZRP w stanach nadzwyczajnych (3 godz.). 7. Współpraca cywilno - wojskowa w dziedzinie bezpieczeństwa (ang. CIMIC). Rola i znaczenie współpracy cywilno - wojskowej w świetle dokumentów Sojuszu Północnoatlantyckiego. Rola państwa w organizacji i realizacji zadań w zakresie CIMIC. Pojęcie i istota "państwa gospodarza" i realizowanego przez nie wsparcia (ang. Host Nation Support). Podstawowe procedury organizacji i realizacji zadań w ramach sojuszniczej współpracy cywilno - wojskowej i zadań państwa gospodarza (1 godz.). <p>Suma godzin - 15</p>
<p>Forma zajęć : ćwiczenie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ewolucja pojęcia i treści bezpieczeństwa. Tradycyjne pojmowanie bezpieczeństwa. Czynniki wpływające na redefinicję bezpieczeństwa. Współczesne rozumienie bezpieczeństwa. Dyfuzja bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego. Podmiot i przedmiot bezpieczeństwa jako determinanty systemowych rozwiązań w dziedzinie bezpieczeństwa. Współzależność bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa obywateli (2 godz.).

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Wpływ przynależności do organizacji międzynarodowych na bezpieczeństwo państwa. Typologia organizacji międzynarodowych. Rola i współczesne znaczenie ONZ. Bezpieczeństwo Polski - członka Sojuszu Północnoatlantyckiego. Perspektywy ewolucji NATO. Bezpieczeństwo Polski we współczesnej Europie. Rola Unii Europejskiej w zapewnieniu bezpieczeństwa swoich członków Rola organizacji pozarządowych w zapewnieniu bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego. (3 godz.). 3. Prawne podstawy organizacji systemu bezpieczeństwa narodowego. Konstytucja RP o systemie bezpieczeństwa narodowego. System bezpieczeństwa narodowego w aktualnej strategii bezpieczeństwa narodowego RP. Polska racja stanu. Interesy narodowe RP. Cele strategiczne Polski. Organizacja systemu bezpieczeństwa narodowego RP. Zadania i struktura podsystemu kierowania . Zadania i organizacja podsystemów wykonawczych w systemie bezpieczeństwa narodowego (3 godz.). 4. Rola, kompetencje i zadania wybranych instytucji i organów w dziedzinie bezpieczeństwa państwa: Prezydent, rada ministrów; premier; ministerstwo spraw zagranicznych; ministerstwo spraw wewnętrznych; ministerstwo administracji i cyfryzacji; ministerstwo obrony narodowej; Policja Państwowa; Straż Pożarna; Straż Graniczna, wojewoda; urząd marszałkowski, starosta, urząd powiatowy, wójt, urząd gminy. System współdziałania w systemie bezpieczeństwa narodowego (4 godz.). 5. Zarządzanie kryzysowe jako element systemu bezpieczeństwa narodowego. Organizacja systemu zarządzania kryzysowego. Siły i środki w zarządzaniu kryzysowym. Rola, zadania i organizacja Zespołów i Centrów zarządzania kryzysowego na poszczególnych szczeblach administracyjnych. Procedury w zarządzaniu kryzysowym na poszczególnych szczeblach administracyjnych. Użycie SZRP na potrzeby zarządzania kryzysowego (3 godz.). <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład; konwersatorium, ćwiczenie – opracowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej
Narzędzia dydaktyczne	Standardowe wyposażenie sal wykładowych

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena wypowiedzi, ocena opracowania pisemnego, ocena prezentacji, ocena roli w toku projektu grupowego. P – egzamin pisemny.
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Baylis J., Smith S. (red.), <i>Globalizacja polityki światowej. Wprowadzenie do stosunków międzynarodowych</i>. Wyd. UJ, Kraków 2008. • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>. Wyd. AON, Warszawa 2011. • Kuźniar R., <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe</i>. Wyd. Nauk. SCHOLAR, Warszawa 2011. • Nowak E., Nowak M., <i>Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego. Zrządzanie bezpieczeństwem</i>. Wyd. Difin SA, Warszawa 2011. • Żukrowska K.(red.), <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przegląd aktualnego stanu</i>.Wyd. IUS at TAX, Warszawa 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Prokop K., <i>Stany nadzwyczajne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej</i>. Wyd. Temida Białystok 2005. • Radziszewski E., <i>Zadania i kompetencje organów administracji publicznej po reformie ustrojowej państwa</i>. Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 2000. • Sulowski S., Brzeziński M., <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia</i>. Dom Wydawniczy ELIPSA, Warszawa 2009. • <i>Strategia bezpieczeństwa narodowego RP</i>, Warszawa 2007.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	111
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie posiada wiedzy o funkcjach, zadaniach i strukturze systemu bezpieczeństwa narodowego	Student posiada wiedzę o funkcjach, zadaniach i strukturze systemu bezpieczeństwa narodowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie dysponuje wiedzą o roli, funkcjach i zadaniach państwa oraz organów i instytucji administracji publicznej w dziedzinie bezpieczeństwa	Student dysponuje wiedzą o roli, funkcjach i zadaniach państwa oraz organów i instytucji administracji publicznej w dziedzinie bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi dokonać analizy współczesnych uwarunkowań kreowania bezpieczeństwa	Student potrafi dokonać analizy współczesnych uwarunkowań kreowania bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności przyjętych rozwiązań systemowych, oraz porównać systemów bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność przyjętych rozwiązań systemowych, oraz porównać systemy bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie umie dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa	Student umie dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w systemie bezpieczeństwa		

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w każdej sytuacji oraz świadomości potrzeby przygotowywania siebie i innych na takie sytuacje	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w każdej sytuacji oraz świadomość potrzeby przygotowywania siebie i innych na takie sytuacje		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Teoria bezpieczeństwa
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe

Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami teorii bezpieczeństwa na gruncie nauk społecznych jako wiedzy ukierunkowanej na istnienie, przetrwanie, całość, tożsamość, posiadanie i pewność rozwoju jednostki, grupy społeczne i państwa - w środowisku wewnątrzpaństwowym i międzynarodowym; poznanie i zrozumienie podstawowych kategorii bezpieczeństwa; nabycie umiejętności opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących bezpieczeństwu w skali narodowej i międzynarodowej jako dynamicznym procesom społecznym; zapoznanie z dynamiką i czynnikami ewolucji zagrożeń bezpieczeństwa narodowego oraz tendencjami i uwarunkowaniami redefinicji bezpieczeństwa po zakończeniu „zimnej wojny”; poznanie różnych punktów widzenia na bezpieczeństwo w skali narodowej i międzynarodowej; przedstawienie aktualnego stanu teorii bezpieczeństwa w Polsce i na świecie, omówienie sporów teoretycznych i metodologicznych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Nauka o państwie, Wstęp do nauki o polityce	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01	Student ma wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w systemie nauk	P6U_W
W_02	Student zna i rozumie rolę teorii w systemie nauk o bezpieczeństwie, zna pojęcia odnoszące się do współcześnie rozumianego bezpieczeństwa i do aparatu pojęciowego nauk o bezpieczeństwie	P6U_W
W_07	Student ma wiedzę o podstawach polityki i strategii bezpieczeństwa, o ich współzależności, sposobach kreowania i realizacji w świetle teorii bezpieczeństwa	P6U_W
Umiejętności		

U_02	Student potrafi dokonać analizy i oceny teorii bezpieczeństwa i ich miejsca w teorii stosunków międzynarodowych	P6U_U
U_08	Student umie interpretować aktualne wydarzenia polityczne, gospodarcze, militarne, społeczne z w świetle teorii bezpieczeństwa	P6U_U
U_09	Student potrafi dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w dziedzinie współcześnie rozumianego bezpieczeństwa	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy wiedzy o bezpieczeństwie. Pojęcie i współczesne rozumienie bezpieczeństwa. Kategoryzacja bezpieczeństwa. Rodzaje bezpieczeństwa. Podmioty bezpieczeństwa. Przedmioty bezpieczeństwa. (4 godz.) 2. Podstawowe teorie bezpieczeństwa. Teorie stosunków międzynarodowych a teorie bezpieczeństwa. Istota i podstawowe treści teorii realizmu. Istota teorii liberalnej (neoliberalnej). Istota i podstawowe treści konstruktywizmu. (6 godz.) 3. Środowisko bezpieczeństwa. Zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Wyzwania i zagrożenia - celowość rozróżnienia. Klasyfikacja zagrożeń. Ewolucja postrzegania zagrożeń. Źródła zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Historyczne doświadczenia Polski w dziedzinie oceny zagrożeń bezpieczeństwa narodowego. Zewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa. Wewnętrzne zagrożenia bezpieczeństwa. (6 godz.) 4. Problemy bezpieczeństwa zbiorowego. Koncepcje bezpieczeństwa NATO i Unii Europejskiej. Ewolucja koncepcji bezpieczeństwa NATO po upadku Układu Warszawskiego. Aktualna koncepcja strategiczna NATO. Strategia bezpieczeństwa Unii Europejskiej - Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa , Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony (6 godz.). 5. Koncepcje polityczne jako wyraz realizacji teorii bezpieczeństwa. Istota podejścia strategicznego" w dziedzinie 	

	<p>bezpieczeństwa narodowego. Aktualność i adekwatność polityki i strategii bezpieczeństwa. Problem suwerenności państwa w warunkach przynależności do NATO i UE. Wpływ procesów globalizacji na bezpieczeństwo (4 godz.).</p> <p>6. Strategia bezpieczeństwa narodowego RP. Historyczne doświadczenia Polski w dziedzinie bezpieczeństwa. Czynniki siły i przyczyny upadku Polski. Strategia bezpieczeństwa Polski w okresie międzywojennym. Koncepcje bezpieczeństwa Polski po II wojnie światowej . Strategia bezpieczeństwa Polski po zimnej wojnie (4 godz.).</p> <p>Suma godzin - 30</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd
Metody dydaktyczne	wykład; konwersatorium; projekt grupowy; prezentacja multimedialna
Narzędzia dydaktyczne	standardowe wyposażenie sal wykładowych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena wypowiedzi, ocena opracowania pisemnego, ocena prezentacji, ocena roli w toku projektu grupowego. P – egzamin pisemny.
Literatura	

<p>podstawowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aron R., <i>Pokój i wojna między narodami (teoria)</i>, Centrum im. Adama Smitha, Warszawa 1995. • Czaputowicz J., <i>Teorie stosunków międzynarodowych. Krytyka i systematyzacja</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007. • Świtek J., <i>Spoleczno-moralna potrzeba bezpieczeństwa i porządku publicznego</i>, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2007. • Zięba R., <i>Teoria ogólna bezpieczeństwa państwa w stosunkach międzynarodowych [w:] Stosunki międzynarodowe w XXI wieku. Księga jubileuszowa z okazji 30-lecia Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego, praca zb. pod red. E. Halizaka, R. Kuźniara, G. Michałowskiej, S. Parzymiesa, J. Simonidesa, R. Zięby</i>, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2006, s. 935-953.
<p>uzupełniająca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bezpieczeństwo międzynarodowe. Teoria i praktyka</i>, red. Żukrowska K., Grącik M., SGH, Warszawa 2006. • Cziomer E., Zyblikiewicz W. L., <i>Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006. • Dubel L., Korybski A., Markwart Z., <i>Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce</i>, Zakamycze 2002. • Dybczyński A., <i>Środowisko międzynarodowe a zachowania państw</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2006. • Koziej S., <i>Między piekłem a rajem: szare bezpieczeństwo na progu XXI wieku</i>, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2006. • Kukułka J., <i>Teoria stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2000. • Pietraś Z. J., <i>Podstawy teorii stosunków międzynarodowych</i>, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006. • Scholte J.A., <i>Globalizacja. Krytyczne wprowadzenie</i>, Oficyna Wydawnicza „Humanitas”, Sosnowiec 2006. • Stańczyk J., <i>Współczesne pojmowanie bezpieczeństwa</i>, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 1996.
<p>Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)</p>	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	40
Przygotowanie projektu	20
Przygotowanie do egzaminu	40

Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	131
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi

	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma wiedzy o charakterze nauk o bezpieczeństwie, i ich miejscu w systemie nauk	Student ma wiedzę o charakterze nauk o bezpieczeństwie i ich miejscu w systemie nauk		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna i nie rozumie roli teorii w systemie nauk o bezpieczeństwie	Student zna i rozumie rolę teorii w systemie nauk o bezpieczeństwie, zna pojęcia odnoszące się do współcześnie rozumianego bezpieczeństwa i do aparatu pojęciowego nauk o bezpieczeństwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma wiedzy o podstawach polityki i strategii bezpieczeństwa, o ich współzależności, sposobach kreowania i realizacji w świetle teorii bezpieczeństwa	Student ma wiedzę o podstawach polityki i strategii bezpieczeństwa, o ich współzależności, sposobach kreowania i realizacji w świetle teorii bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć	umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi dokonać analizy i oceny teorii bezpieczeństwa i ich miejsca w teorii stosunków międzynarodowych	Student potrafi dokonać analizy i oceny teorii bezpieczeństwa i ich miejsca w teorii stosunków międzynarodowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie umie interpretować aktualnych wydarzeń politycznych, gospodarczych, militarnych, społecznych w świetle teorii bezpieczeństwa	Student umie interpretować aktualne wydarzenia polityczne, gospodarcze, militarne, społeczne w świetle teorii bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w dziedzinie współcześnie rozumianego bezpieczeństwa	Student potrafi dokonać analizy i oceny roli, kompetencji i zadań osób, organów i instytucji administracji rządowej i samorządowej w dziedzinie współcześnie rozumianego bezpieczeństwa		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Współczesne systemy polityczne
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 1 Semestr studiów: II
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest prezentacja (i przygotowanie do samodzielnego poznawania) pluralizmu rozwiązań instytucjonalnych, politycznych i ustrojowych współczesnych państw; przyswojenie terminologii przydatnej do charakteryzowania zakresu właściwości poszczególnych organów państwa, relacji wzajemnych poszczególnych władz, struktur i procedur parlamentarnych, struktury rządów, odpowiedzialności politycznej i konstytucyjnej władz państwowych; wykształcenie i trenowanie umiejętności przygotowania i zaprezentowania <i>case study</i> oraz prowadzenia analizy porównawczej.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Nauka o państwie, Wstęp do nauki o polityce	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
K_1_W_02	Student zna terminologię właściwą do charakteryzowania organów państwa i ich funkcji	P6U_W
W_07	Student zna instytucje charakterystyczne dla systemów politycznych, w tym systemów organów państwa (parlamenty, rządy, głowy państw, sądownictwo, w tym sądownictwo konstytucyjne i procedury orzekania o odpowiedzialności konstytucyjnej)	P6U_W
W_13	Student posiada minimum wiedzy o relacjach społecznych, konfliktach, aktorach wpływających na stan państwa (w tym jego bezpieczeństwo), scenie politycznej wybranych państw	P6U_W
Umiejętności		
U_02 U_11	Student potrafi korzystać z tradycyjnych źródeł informacji – zasobów bibliotecznych i prasy, oraz nowoczesnych źródeł informacji – eksplorować zasoby netograficzne	P6U_U
U_09	Student wykorzystuje poznane modele teoretyczne do ustnego scharakteryzowania wybranego systemu politycznego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_08	Rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K

Treści programowe	
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcia: system polityczny, ustrój polityczny, reżim, organizacja polityczna społeczeństwa, przestrzeń społeczna i areny. Historyczne uwarunkowanie ewolucji ustrojów państwowych; Zasady demokracji i podział władzy 2. Charakterystyka reżimu (systemu) parlamentowo-gabinetowego (Wielka Brytania, Włochy). 3. Charakterystyka reżimu (systemu) prezydenckiego (USA) 4. Systemy mieszane – reżim semiprezydencki (Francja V Republiki), model kanclerski (Niemcy); systemy z przewagą legislatywy - system komitetowy (Szwajcaria) 5. Elementarna charakterystyka systemów wyborczych i procedur podejmowania decyzji w różnych typach systemów politycznych 6. Współczesne modele państw autorytarnych. Ideologiczne i polityczne przesłanki autorytaryzmu. Paternalistyczne systemy polityczne. Dyktatury wojskowe. Teokratyczne systemy polityczne. Problemy modernizacji ekonomicznej. <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji w PowerPoincie
Narzędzia dydaktyczne	Materiały publikowane – w tym teksty konstytucji i literatura przedmiotu Rzutnik multimedialny, prezentacje PowerPoint - Slajdy z wykorzystaniem mapy, diagramów, tabel, zdjęć, ikonografiki

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność na zajęciach, ocena aktywności indywidualnej P – zaliczenie pisemne na ocenę (test)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Antoszewski A., Herbut R., <i>Systemy polityczne współczesnej Europy</i>, Warszawa 2006 • Sarnecki P., <i>Ustroje konstytucyjne państw współczesnych</i>, Warszawa 2008
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Gulczyński M., <i>Panorama systemów politycznych świata</i>, Warszawa 2004 • <i>Systemy polityczne państw Europy Środkowej i Wschodniej</i>, red. M. Barański, Katowice 2005 • Ławniczak A., <i>Ustroje polityczne państw latynoamerykańskich</i>, Wrocław 2008 • Kitab S., <i>Wybrane zagadnienia klasycznego ustroju politycznego w islamie</i>, Bydgoszcz 2004 • Olson D. M., <i>Demokratyczne instytucje legislacyjne</i>, Warszawa 1998 • Musiał-Karg M., <i>Referendum w państwach europejskich</i>, Toruń 2008 • <i>Opozycja parlamentarna</i>, red. E. Zwierzchowski, Warszawa 2000 • <i>Ustrój Unii Europejskiej i ustroje państw członkowskich</i>, red. P. Sarnecki, Warszawa 2007
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna terminologii właściwej do charakteryzowania organów państwa i ich funkcji	Student zna terminologię właściwą do charakteryzowania organów państwa i ich funkcji		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna instytucji charakterystycznych dla systemów politycznych	Student zna instytucje charakterystyczne dla systemów politycznych, w tym systemów organów państwa (parlamenty, rządy, głowy państw, sądownictwo, w tym sądownictwo konstytucyjne i procedury orzekania o odpowiedzialności konstytucyjnej)		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie posiada minimum wiedzy o relacjach społecznych, konfliktach, aktorach wpływających na stan państwa	Student posiada minimum wiedzy o relacjach społecznych, konfliktach, aktorach wpływających na stan państwa (w tym jego bezpieczeństwo), scenie politycznej wybranych państw		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi korzystać z tradycyjnych źródeł informacji – zasobów bibliotecznych i prasy, oraz nowoczesnych źródeł informacji – eksplorować zasobów netograficznych	Student potrafi korzystać z tradycyjnych źródeł informacji – zasobów bibliotecznych i prasy, oraz nowoczesnych źródeł informacji – eksplorować zasoby netograficzne		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi wykorzystywać poznanych modeli teoretycznych do ustnego scharakteryzowania wybranego systemu politycznego	Student wykorzystuje poznane modele teoretyczne do ustnego scharakteryzowania wybranego systemu politycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

	w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Współczesne zagrożenia cywilizacyjne
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnymi formami i przejawami zagrożeń w otoczeniu przyrodniczym, społecznym, zawodowym, ekonomicznym. Studenci zapoznają się z przyczynami i skutkami zagrożeń cywilizacyjnych, a także z podstawową problematyką dotyczącą ochrony przed tego rodzaju zdarzeniami. Studenci otrzymają wiedzę z zakresu zasad zrównoważonego rozwoju i sposobów przeciwdziałania zagrożeniom oraz eliminowania skutków sytuacji

	kryzysowych	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy socjologii, Nauka o państwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_05	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału świadomego społeczeństwa obywatelskiego na rzecz niwelowania potencjalnych zagrożeń cywilizacyjnych	P6U_W
W_09	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a społecznym bezpieczeństwem	P6U_W
W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	P6U_W
Umiejętności		
U_03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	P6U_U
U_04	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zagrożeń cywilizacyjnych	P6U_K

K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpieczeństwo – klasyfikacja, rodzaje – 1h 2. Zagrożenia – definicje zagrożeń, klasyfikacja, identyfikacja zagrożeń kryzysowych, określenie cech charakterystycznych wybranych rodzajów zagrożeń (naturalnych, technicznych/przemysłowych, społecznych, ekologicznych, zbrojnych) – 2h 3. Zagrożenia naturalne – zmiany klimatu (dziura ozonowa, efekt cieplarniany), ubytki lasów, ekstynkcja gatunków (zanik różnorodności biologicznej), deficyt wody pitnej – 3h 4. Zagrożenia techniczne – zanieczyszczenie i skażenie środowiska, klęski krajobrazowe (kopalnie odkrywkowe, osuszanie terenów), katastrofy budowlane i ich skutki, katastrofy komunikacyjne, zagrożenie radioaktywne – 3h 5. Zagrożenia społeczne – choroby cywilizacyjne i ich źródła, starzenie się społeczeństwa, patologie (przestępczość, toksykomanie, korupcja), zagrożenia bezpieczeństwa danych – 2h 6. Zagrożenia ekologiczne – wzrost konsumpcji, wykorzystanie zasobów naturalnych, urbanizacja, przestarzałe technologie, problem składowania i przetwarzania odpadów – 2h 7. Zagrożenia zbrojne – powszechne zbrojenia, broń ABC, wojny i konflikty zbrojne, terroryzm międzynarodowy – 2h <p>Suma godzin: 15 h</p>	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna na Bałkanach – studium przypadku. Przykład wpływu konfliktu etniczno-narodowościowego na bezpieczeństwo regionu. 3h 2. Konsumpcja zasobów naturalnych – analiza kosztów ekologicznych produkcji na przykładzie sprzętu elektronicznego. 3h 3. Dyskusja dotycząca aktów prawnych dotyczących zagrożeń środowiska, możliwości wpływu na zmiany środowiska. 2h 4. Starzenie się populacji ludzkiej – przyczyny, konsekwencje i biologiczne granice. 2h 5. Przeludnienie. 2h 6. Idea zrównoważonego rozwoju. 2h 	

	7. Kolokwium zaliczeniowe – 1h. Suma godzin: 15 h
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, dyskusja, studium przypadku
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, mapa, atlas statystyczny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywność na zajęciach, prezentacja P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zagrożenia cywilizacyjne: wybrane problemy</i>, red. M.D. Głowacka, E. Mojs, Poznań 2009. • <i>Katastrofy naturalne i cywilizacyjne: zagrożenia cywilizacyjne początku XXI wieku</i>, red. M. Żuber, Wrocław 2007 • <i>Katastrofy naturalne i cywilizacyjne: zagrożenia i ochrona infrastruktury krytycznej</i>, red. M. Żuber, Wrocław 2013 • <i>Starzenie się: problemat społeczno-socjalny i praktyka działań</i>, red. M. Nózka, M. Smagacz-Poziemska, Kraków 2014
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Malikowski J., <i>Wyzwania, szanse i zagrożenia niesione przez niektóre trendy cywilizacyjne</i>, „Podstawy Edukacji”, T. 7 (2014), s. 85-123. • Lipczyńska A., <i>Starzenie się społeczeństwa: przyczyny i skutki</i>, „Społeczeństwo i Edukacja: międzynarodowe studia humanistyczne”, 2015, nr 2, s. 277-283. • <i>Kłęski żywiołowe a bezpieczeństwo wewnętrzne kraju</i>, pod red. H. Lorenc, Warszawa 2012. • Klein N., <i>Doktryna szoku: jak współczesny kapitalizm wykorzystuje kłęski żywiołowe i kryzysy społeczne</i>, Warszawa 2008.

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	126

Punkty ECTS za przedmiot	5
---------------------------------	----------

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	jnej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy dotyczącej wykorzystania potencjału świadomego społeczeństwa obywatelskiego na rzecz niwelowania potencjalnych zagrożeń cywilizacyjnych	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału świadomego społeczeństwa obywatelskiego na rzecz niwelowania potencjalnych zagrożeń cywilizacyjnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a społecznym bezpieczeństwem	Student ma podstawową wiedzę na temat związków pomiędzy występowaniem zjawisk społeczno-ekonomicznych na poziomie mikro- i makroekonomicznym a społecznym bezpieczeństwem		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej i intelektualnej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego		

UMIEJĘTNOŚCI

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrażać	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu państwa		

	bezpieczeństwu państwa			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zagrożeń cywilizacyjnych	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zagrożeń cywilizacyjnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie kryzysowe
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: IV
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest nabycie przez studenta niezbędnego zakresu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego, zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Administracja publiczna, Organizacja i zarządzanie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych w procesie zarządzania kryzysowego	P6U_W
W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	P6U_W
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat uwarunkowań systemu zarządzania kryzysowego w Polsce	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur z zakresu zarządzania kryzysowego	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi niezbędnymi do podejmowania decyzji w procesie zarządzania kryzysowego	P6U_U
U_10	Student potrafi docenić znaczenie pracy zespołowej dla efektywnego wykonywania zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_03	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	P6U_K
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	P6U_K

Treści programowe	
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacje kryzysowe militarne i niemilitarne oraz przyczyny ich powstania. 2. Pojęcie bezpieczeństwa narodowego, jego zagrożenia i uwarunkowania. Podstawy prawne kierowania bezpieczeństwem narodowym. 3. Układ i zadania organów państwowych w systemie kierowania obronnością Rzeczypospolitej Polskiej. Organizacja i zasady funkcjonowania wojewódzkiego, powiatowego i gminnego podsystemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. 4. Prawodawstwo krajowe w zakresie bezpieczeństwa i ochrony ludności. Konstytucja RP, ustawa o powszechnym obowiązku Obrony RP, ustawa o zarządzaniu kryzysowym i inne Ustawy, rozporządzenia wykonawcze Rady Ministrów, Rozporządzenia MON, MEN, MSW i A i innych ministerstw, wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju itp. <p>Suma godzin - 5</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obrona Cywilna a Zarządzanie Kryzysowe, Geneza powstania, podobieństwa i różnice, usytuowanie w polskim systemie bezpieczeństwa narodowego. 2. Rola i zadania Obrony Cywilnej RP, jej historia i przyszłość. 3. Rola i zadania Zarządzania Kryzysowego jego historia i przyszłość 4. Istota, cele i treść zarządzania kryzysowego. a/ podstawowa terminologia zarządzania kryzysowego; b/ zarządzanie kryzysowe. jako jeden z elementów zarządzania bezpieczeństwem narodowym. <p>Suma godzin - 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja

Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, tablica
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1. Ocena aktywności podczas ćwiczeń. F2. Ocena prezentacji multimedialnej. F3. Ocena przygotowania do czynnego udziału w ćwiczeniach P. Zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Nowak E., <i>Zagrożenie kryzysowe w sytuacjach zagrożeń niemilitarnych</i>, AON, Warszawa 2007 • Piątek Z., <i>Procedury i przedsięwzięcia systemu reagowania kryzysowego</i>, AON, Warszawa 2008 • Tyrała P., <i>Sekuritologia</i>, MAX-DRUK, Rzeszów 2010
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Lewicki M., <i>Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym</i>, ŁOSGRAF, Warszawa 2011. • Baturó W., <i>Katastrofy i zagrożenia we współczesnym świecie</i>, Warszawa 2008. • Barrodori G., <i>Filozofia w czasach terroru. Rozmowy z Jurgenem Habermasem i Jacques'em Derridą</i>, Warszawa 2008. • Olak A., <i>Współczesne zagrożenia. Rola telewizji i Internetu w życiu młodzieży. Zarys Problematyki</i>, AMELIA Rzeszów 2012.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1

...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	zaliczeniowej/egzaminacyjnej	zaliczeniowej/egzaminacyjnej	zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych w procesie zarządzania kryzysowego	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych w procesie zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na uwarunkowań systemu zarządzania kryzysowego w Polsce	Student ma podstawową wiedzę na uwarunkowań systemu zarządzania kryzysowego w Polsce		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	nej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur z zakresu zarządzania kryzysowego	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur z zakresu zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi niezbędnymi do podejmowania decyzji w procesie zarządzania kryzysowego	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi niezbędnymi do podejmowania decyzji w procesie zarządzania kryzysowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi docenić znaczenia pracy zespołowej dla efektywnego wykonywania zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	Student potrafi docenić znaczenie pracy zespołowej dla efektywnego wykonywania zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie zasobami ludzkimi	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: III	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest wyposażenie studenta w podstawową wiedzę z zakresu ZZL w odniesieniu do specyfiki służb i organizacji bezpieczeństwa narodowego, umiejętności diagnozowani i kształtowania elementów polityki personalnej, umiejętności pracy w zespole	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Organizacja i zarządzanie	
Symbol odniesienia do efektów	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

kształcenia dla kierunku studiów;/		
Wiedza		
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	P6U_W
W_01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami o zarządzaniu	P6U_W
W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do zadania zarządzania zespołem ludzkim	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy do analizy problematyki związanej z zarządzaniem zespołem ludzkim	P6U_U
U_12	Student potrafi docenić znaczenie pracy zespołowej i przyjmowania określonego stanowiska w grupie na rzecz skutecznego zarządzania zasobami ludzkimi	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zarządzania zespołem ludzkim	P6U_K
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd.	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie kapitału ludzkiego (kapitał ludzki a kapitał intelektualny) oraz kapitału społecznego, 2. Uwarunkowania zarządzania kapitałem ludzkim w organizacji, 3. Kultura organizacyjna a przedsiębiorstwo zorientowane na wiedzę, 4. Budowa systemu gospodarki opartej na wiedzy, 5. Zarządzanie wiedzą podstawą przewagi konkurencyjnej współczesnych przedsiębiorstw, 6. Współczesne organizacje i wymagania stawiane ich pracownikom, 7. Wzrost umiejętności i wiedzy pracowników, ich zaangażowania i motywacji do pracy podstawą rozwoju kapitału ludzkiego firmy, 8. Ryzyko w inwestycjach w kapitał ludzki; strategia, kultura organizacyjna i struktura organizacyjna jako źródło ryzyka inwestycji w kapitał ludzki. 9. Opracowanie i prezentacja systemu rekrutacji, motywacji, awansu w wybranych służbach: służba celna, wojsko, policja, straż graniczna, straż pożarna, straż leśna <p>Suma godzin- 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład, prezentacje, studia przypadków
Narzędzia dydaktyczne	Narzędzia multimedialne, podręczniki, literatura
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F - prezentacja na ocenę w grupach P - zaliczenie ustne
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Poczowski A., <i>Zarządzanie zasobami ludzkim. Strategie – procesy - metody</i>, PWE, Warszawa 2007; • Król H, Ludwicyński A., <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału organizacji</i>, PWN, Warszawa 2006; • <i>Standardy europejskie w zarządzaniu zasobami ludzkimi</i>, Juchnowicz M., (red.), Poltext, Warszawa 2004;
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zarządzanie talentami</i>, Borkowska S., (red.), IPiSS, Warszawa 2005, • Kobyłko G., Morawski M., (red.), <i>Przedsiębiorstwo zorientowane na wiedzę</i>, Difin, Warszawa, 2006;
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami o zarządzaniu	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk o zarządzaniu, ich miejscu w systemie nauk oraz relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami o zarządzaniu		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	student nabył podczas zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do zadania zarządzania zespołem ludzkim	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do zadania zarządzania zespołem ludzkim		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy do analizy problematyki związanej z zarządzaniem zespołem ludzkim	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy do analizy problematyki związanej z zarządzaniem zespołem ludzkim		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi docenić znaczenia pracy zespołowej i przyjmowania określonego stanowiska w grupie	Student potrafi docenić znaczenie pracy zespołowej i przyjmowania określonego stanowiska w grupie na rzecz skutecznego zarządzania zasobami ludzkimi		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie

	egzaminu/zaliczenia			egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zarządzania zespołem ludzkim	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią zarządzania zespołem ludzkim		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

Ochrona informacji niejawnych

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo osobowe i przemysłowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przedstawienie studentom problematyki związanej z ochroną informacji niejawnych w przedsiębiorstwie w zakresie bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego; zapoznanie studentów z rodzajami zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji oraz metodami, środkami, sposobami i technikami ochrony materiałów niejawnych w jednostce organizacyjnej; przekazanie wiedzy z zakresu przeprowadzania postępowań sprawdzających przy ubieganiu się o poświadczenie bezpieczeństwa osobowego i świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	P6U_W

W_18	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	P6U_W
W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa osobowego w określonych sytuacjach	P6U_U
U_04	Student potrafi prognozować skutki niepokojów zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem osobowym i przemysłowym	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawowe uwarunkowania bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego 2. Rękojmia bezpieczeństwa 3. Postępowanie sprawdzające zwykłe i poszerzone - zasady 4. Strony prowadzące postępowanie sprawdzające i jego zakres 5. Wynik postępowania sprawdzającego 6. Uzasadnienia i odwołania w ramach postępowania sprawdzającego 7. Kontrolne postępowania sprawdzające 8. Osoby wyłączone z postępowania sprawdzającego 9. Podstawy i przesłanki zdolności do ochrony informacji niejawnych w przedmiocie bezp. przemysłowego 	

	<p>10. Klasy i rodzaje świadectw bezpieczeństwa przemysłowego</p> <p>11. Okresy ważności i zasady wygaśnięcia świadectw bezpieczeństwa przemysłowego</p> <p>12. Instrukcja bezpieczeństwa przemysłowego</p> <p>13. Wynik postępowania sprawdzającego w zakresie bezpieczeństwa przemysłowego</p> <p>14. Zasady odmowy lub cofnięcia świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego</p> <p>15. Obowiązki jednostki organizacyjnej legitymującej się świadectwem bezpieczeństwa przemysłowego</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Metody dydaktyczne: podające, problemowe (aktywizujące), praktyczne
Narzędzia dydaktyczne	Narzędzia dydaktyczne: wzrokowe; słuchowe; automatyzujące (komputer, rzutnik komputerowy, prezentacja Power Point; testy pomiaru dydaktycznego);
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – dyskusja programowa, aktywność P – zaliczenie na ocenę - opracowanie pisemne tematu obejmującego bezpieczeństwo osobowe i przemysłowe oraz propozycje zastosowania środków bezpieczeństwa (zarządzanie ryzykiem)
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Baczek P., <i>Zagrożenia informacyjne a bezpieczeństwo państwa</i>, Toruń, 2006 • Hoc S., <i>Karnoprawna ochrona informacji</i>, Opole 2009 • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012 • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji w praktyce</i>, Wrocław 2012
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Białoskórski R., <i>Kompendium ochrony informacji niejawnych w pytaniach i odpowiedziach</i>, Warszawa 2008 • Liedel K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i>, Toruń 2006 • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011 • Kwiecinski M. (red.) <i>Bezpieczeństwo informacji i biznesu. Zagadnienia wybrane</i>, Kraków 2010
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	-
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego	Student ma ogólną wiedzę na temat zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej w kontekście	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego		

	problematyki bezpieczeństwa narodowego			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa i osobowego w określonych sytuacjach	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa i osobowego w określonych sytuacjach		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów zagrożeń bezpieczeństwa osobowego	Student potrafi prognozować skutki niepokojów zagrożeń bezpieczeństwa osobowego i przemysłowego		

	i przemysłowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem osobowym i przemysłowym	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem osobowym i przemysłowym		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji	Student nie ma świadomości praktycznego	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

społecznych nr 2	zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	
------------------	---	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Bezpieczeństwo teleinformatyczne

Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z podstawowymi problemami bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, w szczególności ze współczesnymi zagrożeniami dla poszczególnych elementów cyberprzestrzeni. Studenci zapoznają się z zasadami zachowania poufności i integralności transmitowanych danych, zasadami autoryzacji dostępu do systemów, zasobów i usług. Omówione zostaną również podstawy prawne dotyczące bezpieczeństwa teleinformatycznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką	P6U_W
W_08	Student ma podstawową wiedzę na temat problematyki bezpieczeństwa teleinformatycznego	P6U_W
W_13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu teleinformatycznego Polski	P6U_W
Umiejętności		

U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego	P6U_U
U_17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego	P6U_U
U_05	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P6U_K
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Suma godzin - 8	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia – bezpieczeństwo teleinformatyczne, zakres, problematyka – 1h 2. Modele bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych – 1h 3. Bezpieczeństwo w sieciach bezprzewodowych – 1h 4. Odtwarzanie systemów – 1h 5. Analiza zagrożeń i zabezpieczeń systemów teleinformatycznych i komputerowych – 1h 6. Typy ataków na systemy teleinformatyczne i komputerowe – 1h 7. Monitorowanie sieci, ochrona przed złośliwym oprogramowaniem, obrona przed atakami – 1h 8. Kryptograficzna ochrona informacji, metody szyfrowania danych – 1h 9. Standardy i zasady bezpieczeństwa sieci komputerowych – 1h 10. Kontrola dostępu do zasobów, zasady autoryzacji i identyfikacji użytkowników – 1h 	

	<p>11. Protokoły, narzędzia i systemy służące do bezpiecznej komunikacji w sieci, certyfikaty, podpisy elektroniczne – 1h</p> <p>12. Zaawansowane rozwiązania antywirusowe – 1h</p> <p>13. Wykonywanie ataków na systemy teleinformatyczne i komputerowe (mechanizm działania) – 1h</p> <p>14. Tworzenie i przywracanie kopii bezpieczeństwa – 1h</p> <p>15. Systemy informatyczne w administracji publicznej - podstawowe zagrożenia dotyczące bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych administracji publicznej, wymagania dotyczące zarządzania bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych administracji publicznej i sposoby ich kontroli – 1h</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	Konwersatorium, praktyczne zajęcia komputerowe
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena aktywności słuchaczy, P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012. • Liderman K., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa teleinformatycznego</i>, Warszawa 2009. • Ferguson N., <i>Kryptografia w praktyce</i>, Warszawa 2004. • Strebe M., <i>Bezpieczeństwo sieci</i>, Warszawa 2005.

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Babin J. i inni, <i>Zapobieganie i aktywne przeciwdziałanie intruzom</i>, Warszawa 2005. • Bytniewski A., <i>Architektura zintegrowanego systemu informacyjnego zarządzania</i>, Wrocław 2005. • Kisielnicki J., Sroka H., <i>Systemy informacyjne biznesu</i>, Warszawa 2005.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na
--------------------------	---------------------------------

	zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	8
Udział w ćwiczeniach	8
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	12
Studiowanie literatury	8
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	12
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena
--------------------------	--------------

	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a informatyką		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa teleinformatycznego Polski		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie konfliktów zagrażających bezpieczeństwu teleinformatycznego Polski		

	teleinformatycznego Polski			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą bezpieczeństwa teleinformatycznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego		

	zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa teleinformatycznego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi wskazać możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego	Student potrafi wskazać możliwości wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa teleinformatycznego		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy z zakresu informatyki w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego
---	--	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Infrastruktura krytyczna	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z problematyką dotyczącą infrastruktury krytycznej państwa, możliwych zagrożeń oraz ochrony infrastruktury krytycznej. Student nabywa wiedzę z zakresu zapobiegania zagrożeniom oraz neutralizacji ich skutków oraz metod szybkiego odtwarzania infrastruktury na wypadek awarii, ataków lub innych zdarzeń.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Administracja publiczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_02	Student zna podstawowe definicje z zakresu wiedzy o infrastrukturze krytycznej	P6U_W

W_13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie zagrożeń dla infrastruktury krytycznej	P6U_W
W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat znaczenia i ochrony infrastruktury krytycznej w sytuacjach kryzysowych	P6U_W
Umiejętności		
U_04	Student potrafi prognozować skutki niepokoju społecznych, konfliktów politycznych i militarnych dla funkcjonowania infrastruktury krytycznej	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrażać bezpieczeństwu infrastruktury krytycznej	P6U_U
U_10	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastruktura krytyczna – pojęcie, problematyka, zakres – 2h 2. Infrastruktura krytyczna w zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa – 3h 3. Charakterystyka systemów infrastruktury krytycznej (system zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa, system łączności, system sieci teleinformatycznych, system finansowy, systemy zaopatrzenia w żywność i wodę, system ochrony zdrowia, system transportowy, system ratowniczy, system zapewniający ciągłość działania administracji publicznej) – 4h 4. Infrastruktura krytyczna – współpraca z sektorem prywatnym – 2h 5. Infrastruktura krytyczna – współpraca z administracją – 1h 6. Zagrożenia infrastruktury krytycznej – problematyka – 3h 	

	Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona infrastruktury krytycznej – Rządowe Centrum Bezpieczeństwa – 2h 2. Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej (NPOIK) – zadania i organy współpracujące (RCB, właściciele obiektów, instalacji lub urzędzeń IK, ministrowie odpowiedzialni, Prezydent RP, Rada Ministrów, wojewodowie, służby specjalne, starostowie, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast, środowisko naukowe) – 3h 3. Zarządzanie infrastrukturą krytyczną, podstawy prawne ochrony infrastruktury krytycznej – 2h 4. Ocena ryzyka – identyfikacja zagrożeń, budowa scenariuszy (określanie prawdopodobieństwa), określanie podatności IK na zagrożenia, określenie skutków wystąpienia danego zagrożenia – 3h 5. Przygotowanie i prowadzenie ochrony infrastruktury krytycznej – rodzaje ochrony, mechanizmy ochrony – 2h 6. Cyberzagrożenia, ochrona informacji w obiektach i systemach infrastruktury krytycznej – 2h 7. Współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony IK – 1h <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład – wykład konwersatoryjny, wykład problemowy ćwiczenia – klasyczna metoda problemowa
Narzędzia dydaktyczne	tablica, komputer, rzutnik

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja słuchaczy, obecność, prezentacja P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej</i>, Warszawa 2013. • Lidwa W., Krzeszowski W., Wiącek W., Kamiński P., <i>Ochrona infrastruktury krytycznej</i>, Warszawa 2012. • Piątek Z., Letkiewicz A., <i>Terroryzm a infrastruktura krytyczna państwa</i>, Szczytno 2010. • <i>Zarys bezpieczeństwa z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej</i>, red. Z. Grzywna, A. Grzywna, Katowice 2011.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nowoczesne systemy łączności i transmisji danych na rzecz bezpieczeństwa. Szanse i zagrożenia</i>, red. A.R. Pach, Z. Rau, M. Wągrowski, Warszawa 2013. • Wróblewski R., <i>Zarys teorii kryzysu. Zagadnienia prewencji i zarządzania kryzysami</i>, Warszawa 1996. • Kitler W., <i>Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System</i>, Warszawa 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	35
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	35
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	127
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu wiedzy o infrastrukturze krytycznej	Student zna podstawowe definicje z zakresu wiedzy o infrastrukturze krytycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie zagrożeń dla infrastruktury krytycznej		

	czynników determinujących powstawanie zagrożeń dla infrastruktury krytycznej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat znaczenia i ochrony infrastruktury krytycznej w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat znaczenia i ochrony infrastruktury krytycznej w sytuacjach kryzysowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prognozować skutków niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych dla	Student potrafi prognozować skutki niepokojów społecznych, konfliktów politycznych i militarnych dla funkcjonowania infrastruktury krytycznej		

	funkcjonowania infrastruktury krytycznej			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących zagrazać bezpieczeństwu infrastruktury krytycznej	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące zagrazać bezpieczeństwu infrastruktury krytycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych kompetencji zawodowych	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

	bezpieczeństwa państwa	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Nowoczesne technologie w służbie bezpieczeństwa i obronności	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie techniki, mającymi wpływ na poziom bezpieczeństwa międzynarodowego, narodowego oraz obronności. Studenci posiadą wiedzę na temat szans i zagrożeń wynikających z wdrażania nowych technologii oraz strategii współpracy Ministerstwa Obrony Narodowej z instytucjami zaangażowanymi w proces realizacji badań na rzecz obronności państwa	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: System bezpieczeństwa narodowego, Siły zbrojne (lub Gotowość obronna państwa)	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_04	Student zna nowoczesne metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności	P6U_W

W_01	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi	P6U_W
W_08	Student ma podstawową wiedzę na temat nowoczesnych technologii wykorzystywanych na rzecz bezpieczeństwa i obronności	P6U_W
Umiejętności		
U_11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	P6U_U
U_18	Student ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii	P6U_U
U_05	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii na rzecz bezpieczeństwa i obronności	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie nowoczesnych technologii dla bezpieczeństwa i obronności państwa. Osiągnięcia nauki w służbie bezpieczeństwa i obronności. Innowacje w zbrojeniach jako katalizator przemian technologicznych – 2h 2. Wykorzystanie nowych technologii na potrzeby sił zbrojnych – 2h 3. Wykorzystanie nowych technologii na potrzeby formacji podległych MSW – 2h 4. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie innowacji technologicznych na potrzeby bezpieczeństwa i obronności – Inspektorat Implementacji Innowacyjnych Technologii Obronnych, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Centrum Zaawansowanych Technologii Bezpieczeństwa i Obronności, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych – 1h 5. Nowe technologie a działania służb specjalnych – 1h 	

	6. Modernizacja i rozwijanie bazy naukowej, badawczej i produkcyjnej polskiego przemysłu zbrojeniowego – 1h 7. Transfer technologii bezpieczeństwa i obronności do Polski – 1h Suma godzin - 10
Forma zajęć : ćwiczenie	1. Wpływ nowych technologii na bezpieczeństwo i obronność – 4h 2. Wykorzystanie nowych technologii do zwiększenia zdolności operacyjnych sił zbrojnych – 4h 3. Nowe technologie w służbie formacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne, społeczne, publiczne i ekonomiczne – 4h 4. Podnoszenie bezpieczeństwa informatycznego państwa dzięki nowym technologiom – 4h 5. Priorytetowe obszary badań – systemy bezzałogowe (powietrzne, morskie i lądowe), systemy energii skierowanej, nanotechnologia, autonomiczne systemy pozycjonowania, łączność satelitarna i cyfrowa, alternatywne źródła energii – 4h Suma godzin – 20
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	wykład – wykład konwersatoryjny, wykład problemowy ćwiczenia – metoda problemowa
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – aktywność na zajęciach, prezentacja multimedialna P – egzamin pisemny
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Mierczyk Z., <i>Nowoczesne technologie systemów uzbrojenia</i>, Warszawa 2008. • Kamiński Ł., <i>Technologia i wojna przyszłości</i>, Kraków 2008. • Kardasz R., <i>Współpraca między wojskiem a przemysłem z punktu widzenia spółki przemysłu obronnego</i>, Kielce 2010.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Sulek M., <i>Programowanie gospodarczo-obronne</i>, Warszawa 2008. • Nye J.S., <i>Przyszłość siły</i>, Warszawa 2012.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	10
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna nowoczesnych metod i technik gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności	Student zna nowoczesne metody i techniki gromadzenia i analizy danych dotyczących problematyki bezpieczeństwa narodowego i obronności		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a naukami technicznymi i informatycznymi		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu roli nowoczesnych technologii w systemie obronnym państwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli nowoczesnych technologii w systemie obronnym państwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi gromadzić oraz	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		

	przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii	Student ma umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 niezbędnym do przyswojenia sobie obcojęzycznej terminologii dotyczącej nowoczesnych technologii		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii na rzecz bezpieczeństwa i obronności	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii na rzecz bezpieczeństwa i obronności		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Ochrona informacji niejawnych w przedsiębiorstwach	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z przepisami dotyczącymi ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwach, zasadami ochrony informacji niejawnych oraz sposobami ich ochrony.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą odpowiedzialności zespołu ludzkiego za ochronę informacji w przedsiębiorstwie	P6U_W

W_18	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników zagrożeń bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	P6U_U
U_12	Student rozumie znaczenia działań zespołowych i skutecznej współpracy na rzecz maksymalnej ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wstęp do przedmiotu; klasyfikacja informacji niejawnych; klauzule tajności; ogólne zasady organizacji ochrony informacji niejawnych – 2h 2. Organizacja pionu ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwie; rola i zadania pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwie; administracja systemu teleinformatycznego w przedsiębiorstwie – 4 h 3. Dostęp do informacji niejawnej – postępowanie sprawdzające – 3 h 4. Bezpieczeństwo osobowe; środki bezpieczeństwa ochrony fizycznej informacji niejawnych w przedsiębiorstwie – 2h 5. Bezpieczeństwo teleinformatyczne w przedsiębiorstwie – 2h 6. Przestępstwa przeciwko ochronie informacji; Odpowiedzialność prawna za ujawnienie informacji niejawnych – 2h 	

	Suma godzin - 15
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd
Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny,
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F1– obecność F2 – aktywność P – zaliczenia pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 o ochronie informacji niejawnych • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2014
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji niejawnych w praktyce</i>, Wrocław 2012 • Cygan T., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa informacji</i>, Wrocław 2011 • Anzel M., <i>Przykładowa dokumentacja pełnomocnika ochrony w świetle ustawy o ochronie informacji niejawnej</i>, Poznań 2012

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej oraz znaczenia ochrony własności dla poczucia bezpieczeństwa społecznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej odpowiedzialności zespołu ludzkiego za ochronę informacji w	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą odpowiedzialności zespołu ludzkiego za ochronę informacji w przedsiębiorstwie		

	przedsiębiorstwie			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników zagrożeń bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników zagrożeń bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa informacji niejawnych w	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa informacji niejawnych w przedsiębiorstwie		

	przedsiębiorstwie			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie rozumie znaczenia działań zespołowych i skutecznej współpracy na rzecz maksymalnej ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	Student rozumie znaczenia działań zespołowych i skutecznej współpracy na rzecz maksymalnej ochrony informacji niejawnych w przedsiębiorstwie		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacji niejawnych w przedsiębiorstwie	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacji niejawnych w przedsiębiorstwie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu ogólnej problematyki bezpieczeństwa informacji oraz aspektów prawnych bezpieczeństwa informacji i odpowiedzialności za ich ochronę oraz funkcjonowania pionów ochrony; nabycie przez studentów umiejętności w zarządzaniu systemami ochrony informacji niejawnych, w tym: bezpieczeństwem osobowym i bezpieczeństwem fizycznym, a także organizacji pionu ochrony, pionu bezpieczeństwa teleinformatycznego i ochrony aktywów informacyjnych przedsiębiorstwa.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_02	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	P6U_W

W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	P6U_U
U_14	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania prawne w zakresie bezpieczeństwa informacji niejawnych i danych osobowych	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie informacji, typologia, regulacje ochronne, źródła regulacji – 2h 2. Informacje niejawne – pojęcie, wprowadzenie historyczne, ochrona informacji niejawnych (klauzule tajności, obieg dokumentacji niejawnej, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe i in.), udostępnianie informacji niejawnych – 3h 3. Tajemnica zawodowa, funkcyjna i inne, pojęcie tajemnicy zawodowej, zakres, źródła tajemnicy zawodowej, tajemnica bankowa, giełdowa i handlowa, tajemnice zawodów prawniczych, tajemnice zawodów medycznych, tajemnica dziennikarska, tajemnica skarbowa i statystyczna, inne obowiązki dyskrecji – tajemnica niejawnej rozprawy, tajemnica narady sędziowskiej, tajemnica spowiedzi – 2h 4. Odpowiedzialność za naruszenie zasad ochrony informacji, odpowiedzialność karna, odpowiedzialność cywilna, 	

	<p>odpowiedzialność administracyjna i administracyjno-karna, odpowiedzialność zawodowa i służbowa – 2h</p> <p>5. Wykorzystanie informacji chronionych w postępowaniach przed organami władzy publicznej, postępowanie karne, karne skarbowe, wykroczeniowe, postępowanie cywilne, postępowanie administracyjne i podatkowe – 2h</p> <p>6. Inne problemy ochrony i dostępu do informacji, dostęp do informacji gospodarczej, bazy danych, teleinformatyczne aspekty ochrony informacji, inwigilacja i infiltracja – granice legalnych działań państwa – 1h</p> <p>7. Dokumentacja dotycząca systemów ochrony informacji niejawnych (klauzule tajności, obieg dokumentacji niejawnej, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe i in.), wykonywanie, przetwarzanie, udostępnianie i przechowywanie – 3h</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, wzory urządzeń ewidencyjnych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – pisemne zaliczenie na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Hoc S., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych - komentarz</i>, Warszawa, 2010. • Hoc S., <i>Karnoprawna ochrona informacji</i>, Opole 2012. • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012. • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji w praktyce</i>, Wrocław 2012. • Bączek P., <i>Zagrożenia informacyjne a bezpieczeństwo państwa</i>, Toruń 2006. • Dennig D.E., <i>Wojna informacyjna i bezpieczeństwo informacji</i>, Warszawa 2002.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Theim P., <i>Bezpieczeństwo osobowe w ochronie informacji niejawnych</i>, Wrocław 2011 • Jabłoński M., Radziszewski T., <i>Bezpieczeństwo fizyczne i teleinformatyczne informacji niejawnych</i>, Wrocław 2012. • Cygan T., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa informacji</i>, Wrocław 2011. • <i>Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem</i>, red. K. Liedel, P. Piasecka, T.R. Aleksandrowicz., Warszawa 2013. • Liedel K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i>, Toruń 2006. • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji prawnych z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować i porównać rozwiązań prawnych w zakresie bezpieczeństwa informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania prawne w zakresie bezpieczeństwa informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i

	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Profilowanie i poligraf – systemy weryfikacji bezpieczeństwa osobowego
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu ogólnej problematyki profilowania nieznanymi sprawców przestępstw wewnątrzfirmowych oraz aspektów prawnych i odpowiedzialności w prowadzeniu adekwatnego rozpoznania środowiskowego; nabycie przez studentów umiejętności w rozpoznaniu potrzeb dla badań psychofizjologicznych w związku z zawodowymi przypadkami, takimi jak: bezpieczeństwem osobowe i bezpieczeństwem fizyczne w korporacyjnych pionach ochrony oraz stosowanie ochrony aktywów informacyjnych przedsiębiorstwa.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczanie przedmiotu: Prawne podstawy bezpieczeństwa

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_03	Student zna metodologię profilowania	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe techniki profilowania jako systemu weryfikacji bezpieczeństwa osobowego	P6U_W
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych istotnych z punktu widzenia problematyki dostępu do informacji	P6U_W
Umiejętności		
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane w procesie profilowania	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z systemem weryfikacji bezpieczeństwa osobowego	P6U_U
U_09	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie profilowania	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie profilowania nieznanymi sprawcami, typologia, regulacje ochronne – 2h 2. Poligraf – pojęcie, wprowadzenie historyczne, funkcje i wykorzystanie – 2h 	

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Tajemnica przedsiębiorstwa, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych – 3h 4. Tajemnica zawodowa, funkcyjna i inne, pojęcie tajemnicy zawodowej, zakres, źródła tajemnicy zawodowej, tajemnica bankowa, giełdowa i handlowa, tajemnice zawodów prawniczych, tajemnice zawodów medycznych, tajemnica dziennikarska, tajemnica skarbowa i statystyczna, inne obowiązki dyskrecji – tajemnica niejawnej rozprawy, tajemnica narady sędziowskiej, tajemnica spowiedzi – 1h 5. Odpowiedzialność za ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa, odpowiedzialność karna, odpowiedzialność cywilna – 1h 6. Wykorzystanie poligrafu w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu wewnętrznym – regulacje prawne – 4h 7. Inne problemy ochrony i dostępu do informacji, dostęp do informacji gospodarczej, bazy danych, teleinformatyczne aspekty ochrony informacji, inwigilacja i infiltracja – granice legalnych działań detektywistycznych – 2h <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przykładowe próby profilowania – 4 h 2. Konstruowanie kierunków postępowania wewnątrzfirmowego – 5 h 3. Plan ekspertyzy poligraficznej – 4 h <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny</p> <p>W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa, analiza casusów, wykład konwersatoryjny</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Tablica, komputer, rzutnik, wzory urządzeń ewidencyjnych</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ciecierski M., <i>Wywiad biznesowy w korporacjach transnarodowych</i>, Toruń 2009. • <i>Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem</i>, red. K. Liedel, P. Piasecka, T. R. • Aleksandrowicz, Warszawa, 2013. • Kałużny P., <i>Techniki inwigilacji</i>, Warszawa 2008. • Konieczny J., <i>Badania poligraficzne</i>, Warszawa 2009.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Herbowski Piotr, <i>Badanie poligraficzne jako metoda weryfikacji wersji śledczych</i>, Warszawa 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	40
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	132
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna metodologii profilowania	Student zna metodologię profilowania		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych technik profilowania jako systemu weryfikacji bezpieczeństwa	Student zna podstawowe techniki profilowania jako systemu weryfikacji bezpieczeństwa osobowego		

	osobowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych istotnych z punktu widzenia problematyki dostępu do informacji	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych istotnych z punktu widzenia problematyki dostępu do informacji		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych w procesie profilowania	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane w procesie profilowania		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z systemem weryfikacji bezpieczeństwa osobowego		

	wybranych zadań związanych z systemem weryfikacji bezpieczeństwa osobowego			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie profilowania	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod badawczych w zakresie profilowania		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych
---	--	--

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Technologia informacyjna a ochrona informacji niejawnych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	1	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przybliżenie studentom problematyki związanej z ochroną informacji niejawnych poprzez omówienie zagadnień dotyczących zasady jawności i dostępu do informacji publicznej oraz ich ograniczenia (ochronę informacji niejawnej - stricte). Zaprezentowane zostaną środki ochrony informacji niejawnych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa informatycznego.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych oraz Technologia informacyjna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

studiów;/		
Wiedza		
W_08	Student ma podstawową wiedzę na temat nowoczesnych technologii wykorzystywanych w ochronie informacji niejawnych	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki ochrony danych dotyczących ochrony informacji niejawnych	P6U_W
W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki znaczenia technologii informacyjnej dla ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	P6U_W
Umiejętności		
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska mogące mieć wpływ na zagrożenia skutecznej ochrony informacji niejawnych	P6U_U
U_05	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemu ochrony bezpieczeństwa informacji niejawnych	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	Nd	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagadnienia terminologiczne (wprowadzenie do tematu) – tajemnica państwowa, tajemnica służbowa, służby ochrony państwa, akredytacja bezpieczeństwa teleinformatycznego, system teleinformatyczny – 1h 2. Informacje niejawne – klasyfikacja (klauzule „ściśle tajne”, „tajne”, „poufne”, „zastrzeżone”) – 1h 3. Dostęp do informacji niejawnych: postępowanie sprawdzające, dopuszczenie do informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową, służbową, poświadczenia bezpieczeństwa. Kancelaria tajna, kontrola obiegu dokumentów – 3h 4. Środki ochrony fizycznej informacji niejawnych (systemy kontroli, ewidencji, zabezpieczenia) – 2h 5. Bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych – 2h 6. Bezpieczeństwo teleinformatyczne i bezpieczeństwo przemysłowe – 2h 7. Wykaz i charakterystyka informacji, które mogą stanowić tajemnicę państwową, służbową – 2h 8. Ochrona danych osobowych – 2h <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja, analiza dokumentów
Narzędzia dydaktyczne	tablica, rzutnik, komputer, źródła drukowane
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – ocena studentów na zajęciach, aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Nowakowski B., Jędruszczak A., Gałach A., <i>Ochrona danych osobowych, informacji niejawnych i systemów teleinformatycznych w sektorze publicznym</i>, Warszawa 2013. • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011. • Szewc T., <i>Publicznoprawna ochrona informacji</i>, Warszawa 2007. • Hoc S., <i>Ochrona informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych: wybrane zagadnienia</i>, Opole 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Jagielski M., <i>Prawo do ochrony danych osobowych</i>, Warszawa 2010. • <i>Zarządzanie kryzysowe, obrona cywilna kraju, ochrona informacji niejawnych</i>, red. S. Mazur, Katowice 2003. • <i>Instrukcja ochrony informacji niejawnych</i>, oprac. I. Ruszczyk, Gdańsk 2002. • Barta P., Litwiński P., <i>Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz</i>, Warszawa 2013. • Goodman M., <i>Zbrodnie przyszłości: jak cyberprzestępcy, korporacje i państwa mogą użyć technologii przeciwko Tobie</i>, Gliwice 2016 • <i>Wybrane problemy zarządzania bezpieczeństwem informacji</i>, red. nauk. J.J. Brdulak, P. Sobczak, Warszawa 2014
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	-
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	5
Studiowanie literatury	5
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	5
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	31
Punkty ECTS za przedmiot	1

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma elementarnej wiedzy o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a prawem i informatyką	Student ma elementarną wiedzę o relacjach występujących między naukami o bezpieczeństwie a prawem i informatyką		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik ochrony danych dotyczących ochrony informacji niejawnych	Student zna podstawowe metody i techniki ochrony danych dotyczących ochrony informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki znaczenia technologii informacyjnej dla ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki znaczenia technologii informacyjnej dla ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk mogących mieć wpływ na zagrożenia ochrony skutecznej ochrony informacji niejawnych	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska mogące mieć wpływ na zagrożenia ochrony skutecznej ochrony informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemu ochrony bezpieczeństwa informacji niejawnych	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych technologii do kształtowania systemu ochrony bezpieczeństwa informacji niejawnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regulacjami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych	Student potrafi posługiwać się normami i regulacjami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego,	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Terroryzm i antyterroryzm	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zdobycie przez studenta wiedzy na temat zagrożenia terroryzmem w Polsce i na świecie, wpływu terroryzmu na bezpieczeństwo międzynarodowe i bezpieczeństwo Polski; nabycie wiedzy na temat źródeł terroryzmu, genezy problemu i jego rozwoju, zapoznanie ze specyfiką działania ugrupowań terrorystycznych; omówienie form działań antyterrorystycznych oraz prawnych uwarunkowań walki z terroryzmem w Polsce i na świecie.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Międzynarodowe konflikty polityczne, Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

studiów;/		
Wiedza		
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa pod kątem działań związanych z problematyką terroryzmu	P6U_W
W_15	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa antyterrorystycznego w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	P6U_W
W_05	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą znaczenia rozwoju świadomości obywatelskiej do niwelowania globalnych skutków terroryzmu	P6U_W
Umiejętności		
U_14	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie walki z terroryzmem	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące mieć wpływ na rozwój terroryzmu	P6U_U
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w zakresie zagrożenia terroryzmem	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	P6U_K
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja terroryzmu, cechy i mechanizmy terroryzmu. 2h 2. Rodzaje terroryzmu i jego źródła (terroryzm lewacki, prawicowy, etniczno-niepodległościowy, islamski itd.) – 2h 3. Terroryzm w ujęciu historycznym. – 1h 4. Organizacje terrorystyczne w Europie i na świecie. – 2h 	

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Nowe formy i środki stosowane przez terrorystów: walka informacyjna, nowe technologie, cyberterroryzm. – 2h 6. Prawne aspekty walki z terroryzmem: regulacje prawne w ramach Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, NATO – 2h 7. Przeciwdziałanie terroryzmowi w Polsce jako element działań na rzecz bezpieczeństwa RP przed i po 11 września 2001 r. – 2h 8. Główne kierunki działalności antyterrorystycznej – 2h <p>Suma godzin – 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finansowanie terroryzmu na świecie. – 2h 2. Charakterystyka wybranych zamachów terrorystycznych (11.09.2001 – WTC, 23.10.2002 – teatr na Dubrowce, 11.03.2004 – zamach w Madrycie, 01.09.2004 – szkoła w Biesłanie, 07.07.2005 – londyńskie metro, styczeń, listopad 2015 – zamachy w Paryżu) – 3h 3. Zagrożenie terrorystyczne bronią ABC – 2h 4. Terroryzm morski i lotniczy – 2h 5. Działania służb ratunkowo-porządkowych w zakresie zapobiegania/likwidacji szkód ataków terrorystycznych – 2h 6. Terroryzm a media -2h 7. Koordynacja działalności antyterrorystycznej – 2h <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	<p>W ramach wykładu: wykład konwencjonalny, wykład problemowy</p> <p>W ramach ćwiczeń: klasyczna metoda problemowa</p>
Narzędzia dydaktyczne	<p>Tablica, komputer, rzutnik</p>

Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Wojciechowski S., <i>Terroryzm na początku XXI wieku. Pojęcie, istota i przyczyny zjawiska</i>, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz-Poznań 2011. • Liedel K., <i>Zwalczanie terroryzmu międzynarodowego w polskiej polityce bezpieczeństwa</i>, Diffin SA, Warszawa 2010. • Jałoszyński K., <i>Współczesny wymiar antyterroryzmu</i>, Amber, Warszawa 2008. • Zarębski D., <i>Współczesne organizacje terrorystyczne</i>, Lexis, Toruń 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Cupryjak M., <i>Prewencja antyterrorystyczna w świetle współczesnych zagrożeń</i>, Wolumina.pl, Szczecin 2010. • Bolechow B., <i>Terroryzm w świecie dwubiegunowym</i>, Wrocław 2004. • Adamski J., <i>Nowe technologie w służbie terrorystów</i>, TRIO, Warszawa 2007. • Durys P., Jasiński F., <i>Walka z terroryzmem międzynarodowym</i>, Diffin SA, Bielsko-Biała 2005.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	45
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	45
Udział w egzaminie	3
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	153
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy dotyczącej znaczenia rozwoju świadomości obywatelskiej do niwelowania globalnych skutków terroryzmu	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą znaczenia rozwoju świadomości obywatelskiej do niwelowania globalnych skutków terroryzmu		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa pod kątem działań związanych z problematyką terroryzmu	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa pod kątem działań związanych z problematyką terroryzmu		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa antyterrorystycznego w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i		

	temat systemu bezpieczeństwa antyterrorystycznego w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	NATO		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować i porównać rozwiązań w zakresie walki z terroryzmem	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie walki z terroryzmem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących mieć wpływ na	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące mieć wpływ na rozwój terroryzmu		

	rozwój terroryzmu			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom bezpieczeństwa w zakresie zagrożenia terroryzmem	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w zakresie zagrożenia terroryzmem		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	Student jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

	i zjawisk	
--	-----------	--

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Wywiad i kontrwywiad gospodarczy	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą współczesnych teorii wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego w organizacjach rynkowych, organizacją i metodami działania wywiadu gospodarczego. Przedmiot uczy organizacyjnych i technicznych środków ochrony przedsiębiorstw przed wywiadem gospodarczym, ma na celu uświadomienie studentom problemów związanych z charakterem pozyskiwanych informacji.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do ekonomii, Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/		Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_09	Student ma podstawową wiedzę na temat informacji jako kategorii ekonomicznej i znaczenia jej ochrony	P6U_W

W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy informacji gospodarczych	P6U_W
Umiejętności		
U_03	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg tzw. szpiegostwa gospodarczego	P6U_U
U_04	Student potrafi prognozować skutki tzw. szpiegostwa gospodarczego	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_03	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola informacji we współczesnym przedsiębiorstwie; informacja jako kategoria ekonomiczna; znaczenie informacji w procesie decyzyjnym; system informacyjny w przedsiębiorstwie – 3h 2. Pojęcie wywiadu gospodarczego – podstawowe pojęcia, istota, funkcje, zadania wywiadu – 2h 3. Metody rozpoznawania podmiotów gospodarczych; pozyskiwanie materiałów: biały wywiad, szary wywiad, czarny wywiad – 5h 4. Ochrona informacji w przedsiębiorstwie, strategia informacyjna przedsiębiorstwa – 5h <p>Suma godzin - 15</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój wywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie – wybrane problemy i zagadnienia – 4h 2. Źródła i techniki pozyskania informacji; szpiegostwo gospodarcze – 4h 3. Istota i zadania kontrwywiadu gospodarczego w przedsiębiorstwie; techniczne i fizyczne środki ochrony danych – 4h 4. Wywiad gospodarczy a wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw – 3h <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	werbalno-wizualna prezentacja treści programowych; wykład konwencjonalny i problemowy
Narzędzia dydaktyczne	tablica, komputer, rzutnik
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P –zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>System informacji strategicznej. Wywiad gospodarczy a konkurencyjność przedsiębiorstwa</i>, red. R. Borowiecki, M. Romanowska, Warszawa 2001. • Popkin D., <i>Bezpieczeństwo informacji. Ochrona globalnego przedsiębiorstwa</i>, Warszawa 2002. • Ciecierski M., <i>Wywiad gospodarczy w walce konkurencyjnej przedsiębiorstw</i>, Warszawa 2007. • Turaliński K., <i>Wywiad gospodarczy i polityczny. Metodyka, taktyka i źródła pozyskiwania</i>, Warszawa 2011.

<p>uzupełniająca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lorak K., <i>Inwigilacja elektroniczna i bezpośrednia</i>, Gdynia 2003. • Konieczny J., <i>Wprowadzenie do bezpieczeństwa biznesu</i>, Warszawa 2004. • <i>Wywiad i kontrwywiad gospodarczy wobec wyzwań bezpieczeństwa biznesu</i>, red. J. Kaczmarek, M. Kwieciński, Toruń 2010. • Martine B., Marti Y.M., <i>Wywiad gospodarczy, pozyskiwanie i ochrona informacji</i>, Warszawa 1999. • Denning D.E., <i>Wojna informacyjna i bezpieczeństwo informacji</i>, Warszawa 2002. • Korzeniowski L., Peplowski A., <i>Wywiad gospodarczy historia i współczesność</i>, Kraków 2005.
<p>Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)</p>	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat informacji jako kategorii ekonomicznej i znaczenia jej ochrony	Student ma podstawową wiedzę na temat informacji jako kategorii ekonomicznej i znaczenia jej ochrony		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony własności przemysłowej	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony własności przemysłowej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy informacji	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy informacji gospodarczych		

	gospodarczych			
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi analizować przyczyn i przebiegu tzw. szpiegostwa gospodarczego	Student potrafi analizować przyczyny i przebieg tzw. szpiegostwa gospodarczego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prognozować skutków tzw. szpiegostwa gospodarczego	Student potrafi prognozować skutki tzw. szpiegostwa gospodarczego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego		

	wybranych zadań związanych ze sferą wywiadu i kontrwywiadu gospodarczego			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

**Nazwa przedmiotu/
modułu**

Wywiad i kontrwywiad wojskowy

Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	5	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania współczesnych służb wywiadowczych, ze szczególnym uwzględnieniem wywiadu wojskowego. W ramach zajęć przedstawione zostaną podstawy prawne funkcjonowania służb wywiadowczych oraz służb specjalnych w państwach demokratycznych i reżimach niedemokratycznych. Poruszone zostaną kwestie pozyskiwania źródeł informacji, możliwych zagrożeń, głównych operacji wywiadu wojskowego na przykładach m.in. służb polskich, amerykańskich, brytyjskich, rosyjskich, chińskich i izraelskich.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Siły zbrojne, Służby specjalne w systemach politycznych i prawnych wybranych krajów świata	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	P6U_W
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych przez wywiad i kontrwywiad wojskowy	P6U_W
W_15	Student ma podstawową wiedzę na temat roli znaczenia wywiadu i kontrwywiadu dla międzynarodowych systemów bezpieczeństwa	P6U_W

Umiejętności		
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli, istotne z punktu widzenia wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	P6U_U
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P6U_U
U_16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do problematyki służb wywiadowczych; wyjaśnienie pojęć: wywiad, kontrwywiad, służby specjalne; historia wywiadu i kontrwywiadu wojskowego w Polsce – 3h 2. Zarządzanie służbami wywiadowczymi – zadania, struktury, podległość operacyjna – 5h 3. System informacji służb wywiadu i kontrwywiadu wojskowego – źródła, techniki, środki, formy pracy (OSINT, HUMINT, IMINT, SIGINT i inne) – 7h <p>Suma godzin - 15</p>	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strategie działania wywiadu i kontrwywiadu wojskowego – 5h 2. Obszary działania: operacje specjalne, udział w międzynarodowych operacjach pokojowych, zwalczanie zorganizowanej przestępczości zorganizowanej – 5h 3. Wyzwania stojące przed wywiadem i kontrwywiadem wojskowym w XXI w. – 5h 	

	Suma godzin - 15
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, wykład problemowy
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik, komputer
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja uczniów podczas zajęć, aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Żebrowski A., <i>Wywiad i kontrwywiad XXI wieku</i>, Lublin 2010 • Faligot R., Kauffer R., <i>Służby specjalne. Historia wywiadu i kontrwywiadu na świecie</i>, Warszawa 2006. • Herman M., <i>Potęga wywiadu</i>, Warszawa 2002. • Piekalkiewicz J., <i>Dzieje szpiegostwa</i>, Warszawa 1999
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Grajewski A., <i>Tarcza i miecz. Rosyjskie służby specjalne 1991-1998</i>, Warszawa 1998. • Bar-Zohar M., Mishal N., <i>Mossad. Najważniejsze misje izraelskich tajnych służb</i>, Warszawa 2012 • Karpiński M., <i>Historia szpiegostwa</i>, Warszawa 2003 • Weiner T., <i>Dziedzictwo Popiołów. Historia CIA</i>, Warszawa 2009
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-

Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	40
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	131
Punkty ECTS za przedmiot	5

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania wywiadu i kontrwywiadu wojskowego	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania wywiadu i kontrwywiadu wojskowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych przez wywiad i kontrwywiad wojskowy	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych przez wywiad i kontrwywiad wojskowy		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat roli znaczenia wywiadu i kontrwywiadu dla międzynarodowych systemów bezpieczeństwa	Student ma podstawową wiedzę na temat roli znaczenia wywiadu i kontrwywiadu dla międzynarodowych systemów bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych dotyczących bezpieczeństwa państwa i jego obywateli	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane dotyczące bezpieczeństwa państwa i jego obywateli, istotne z punktu widzenia wywiadu i kontrwywiadu wojskowego		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z		

	problematyką wywiadu i kontrwywiadu wojskowego			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczącej wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie ryzykiem
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3
Cel przedmiotu	

	Celem przedmiotu jest uzyskanie podstawowej wiedzy i umiejętności analizowania ryzyka w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa; poznanie podstaw projektowania i optymalizacji działania systemów złożonych oraz współczesnych narzędzi zarządzania ryzykiem w tych systemach; poznanie zasad oceny ryzyka, analizy ryzyka metodami jakościowymi i ilościowymi, sposobów zarządzania ryzykiem.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Technologia informacyjna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_12	Student zna ogólne zasady tworzenia i optymalizacji efektywnych narzędzi zarządzania ryzykiem	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka dla efektywności zarządzania ryzykiem	P6U_W
W_03	Student zna ogólne metody zarządzania ryzykiem	P6U_W
Umiejętności		
U_02	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane służące efektywnemu zarządzaniu ryzykiem	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu matematyki, ekonomii, socjologii, psychologii do analizy problematyki związanej z zarządzaniem ryzykiem	P6U_U
U_11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje służące zarządzaniu ryzykiem z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	P6U_U
Kompetencje społeczne		

K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modelowanie narzędzi systemowych w procesie analizy zagrożeń i zarządzania ryzykiem. Ryzyko jako kategoria bezpieczeństwa 2. Stan niepewności i stan zagrożenia. Źródła ryzyka 3. Metody klasyfikacji zagrożeń 4. Pojęcie i wskaźniki ryzyka. Geneza pojęcia ryzyka i niepewności 5. Istota ryzyka i jego klasyfikacja 6. Zarządzanie ryzykiem jako instrument realizacji polityki bezpieczeństwa informacyjnego, pojęcia i definicje. <p>Suma godzin - 15</p>	
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metody pomiaru ryzyka. 2. Kwalitatywne i kwantytatywne podejście do analizy ryzyka 3. Zarządzanie ryzykiem – obszary, fazy, etapy. Strategie zarządzania ryzykiem. Optymalizacja ryzyka. 4. Matematyczne formuły ryzyka. Pomiar ryzyka w sytuacji zagrożeń terrorystycznych. 5. Matematyczna metoda analizy ryzyka 6. Metody i techniki zarządzania ryzykiem 7. Kryteria i rodzaje akceptacji ryzyka. Rola ubezpieczeń w zarządzaniu ryzykiem 8. Ustalenie poziomów ryzyka dopuszczalnego 9. Zarządzanie ryzykiem w systemach zarządzania bezpieczeństwem 10. Zintegrowane zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie 11. Komputerowe narzędzia analizy ryzyka i zarządzania ryzykiem 	

	Suma godzin – 15
Metody dydaktyczne	Wykłady wspomagane prezentacjami multimedialnymi, dyskusja programowa, przykłady
Narzędzia dydaktyczne	Narzędzia dydaktyczne: wzrokowe; słuchowe; automatyzujące (komputer, rzutnik komputerowy, prezentacja Power Point; testy pomiaru dydaktycznego); Metody dydaktyczne: podające, problemowe (aktywizujące), praktyczne.
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – dyskusja programowa, aktywność P – zaliczenie na ocenę - opracowanie pisemne tematu obejmującego analizę ryzyka oraz propozycje zastosowania środków bezpieczeństwa (zarządzanie ryzykiem)
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Tarczyński W., Mojsiewicz M., <i>Zarządzanie ryzykiem</i>, Warszawa 2001. • Andrukiewicz E. <i>Wybór strategii zarządzania ryzykiem w procesie planowania zabezpieczeń</i>, Warszawa 2000. • Forystek M. <i>Analiza ryzyka infrastruktury IT</i>. Warszawa 2000.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Beck U., <i>Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności</i>, Warszawa 2005 • Kaczmarek T.T., <i>Analiza i zarządzanie ryzykiem</i>, Warszawa 2005 • Matkowski P., <i>Zarządzanie ryzykiem operacyjnym</i>, Kraków 2006

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	81

Punkty ECTS za przedmiot	3
---------------------------------	----------

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	jnej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie na ogólnych zasad tworzenia i optymalizacji efektywnych narzędzi zarządzania ryzykiem	Student na ogólne zasady tworzenia i optymalizacji efektywnych narzędzi zarządzania ryzykiem		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka dla efektywności zarządzania ryzykiem	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka dla efektywności zarządzania ryzykiem		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych metod zarządzania ryzykiem	Student zna ogólne metody zarządzania ryzykiem		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	student nabył podczas zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi zbierać, analizować i opracowywać danych służących efektywnemu zarządzaniu ryzykiem	Student potrafi zbierać, analizować i opracowywać dane służące efektywnemu zarządzaniu ryzykiem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu matematyki, ekonomii, socjologii, psychologii, do analizy problematyki związanej z zarządzaniem ryzykiem	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu matematyki, ekonomii, socjologii, psychologii, do analizy problematyki związanej z zarządzaniem ryzykiem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji służących zarządzaniu ryzykiem z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje służące zarządzaniu ryzykiem z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		

MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY

Zarządzanie organizacjami proobronnymi

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Działania bojowe i rozpoznawcze
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu przygotowanie studenta w zakresie podstaw teoretycznych działań bojowych pododdziału, w tym obrony przeciwlotniczej, rozpoznania oraz ochrony obiektów.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Siły zbrojne

Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_02	Student zna podstawową terminologię z zakresu nauk o obronności,	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	P6U_W
W_15	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	P6U_W
Umiejętności		
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z działaniami bojowymi i rozpoznawczymi SZ RP przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P6U_U
U_03 U_04	Student potrafi analizować przyczyny, przebieg oraz skutki konfliktów zbrojnych	P6U_U
U_18	Student ma umiejętność stosowania obcojęzycznej terminologii wojskowej	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
K_09	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Definicje, elementy składowe oraz podstawowe cechy działań bojowych – 1h	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Struktury i wyposażenie SZ RP – 1h 3. Rozpoznanie – 1h 4. Armie państw świata – 2h <p>Suma godzin: 5h</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie inżynieryjno-saperskie – 4h, 2. Obrona przed bronią masowego rażenia – 4h 3. Powszechna obrona przeciwlotnicza – 2h 4. Ochrona i obrona obiektów – 4h 5. kolokwium zaliczeniowe – 1h <p>Suma godzin: 15h</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, praca własna studentów, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, wyposażenie indywidualne żołnierza
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obecność, aktywność na zajęciach</p> <p>P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Wrzosek M., <i>Rozpoznanie wojskowe: działalność informacyjna</i>, Warszawa 2003. • Wrzosek M., <i>Organizacja rozpoznania w batalionie</i>, Warszawa 2007. • <i>Działania bojowe batalionu: praktyka, teoria – perspektywy</i>, red. nauk. W. Więcek, Warszawa 2015. • <i>Obrona przed bronią masowego rażenia w oddziale: poradnik</i>, red. W. Wątor, Warszawa 2013. • <i>Sterling H., Pawlikowski B., Sprzęt i środki inżynierjno-saperskie</i>, Wrocław 1988.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Radomyski A., <i>Powszechna obrona przeciwlotnicza wojsk</i>, Warszawa 2014. • Radomyski A., <i>Powszechna obrona powietrzna: aspekt wojskowy</i>, Warszawa 2006. • Piwowarski J., Pajorski P., <i>Ochrona obiektów: zarys wybranych zagadnień</i>, Kraków 2015.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	20
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	jnej			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowej terminologii z zakresu nauk o obronności,	Student zna podstawową terminologię z zakresu nauk o obronności,		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej w tym systemu obronnego państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO	Student ma podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w skali globalnej oraz w ramach struktur Unii Europejskiej i NATO		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny

	efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z działaniami bojowymi i rozpoznawczymi SZ RP przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z działaniami bojowymi i rozpoznawczymi SZ RP przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować przyczyn, przebiegu oraz skutków konfliktów zbrojnych	Student potrafi analizować przyczyny, przebieg oraz skutki konfliktów zbrojnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności stosowania obcojęzycznej terminologii wojskowej	Student ma umiejętność stosowania obcojęzycznej terminologii wojskowej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi kierować się obiektywnymi, wolnymi od emocji przesłankami przy analizie wybranych faktów i zjawisk		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Elementy prawa w działalności organizacji proobronnych
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zaznajomienie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi, umożliwiającymi funkcjonowanie organizacji proobronnych oraz mającymi wpływ na różnorakie aspekty ich statutowej działalności

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do prawoznawstwa, Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz prawnych podstaw funkcjonowania organizacji pozarządowych	P6U_W
W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu znaczenie organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań organizacji pozarządowych związanych ze sferą bezpieczeństwa	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	P6U_U
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym i rolą organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa państwa przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K

Treści programowe	
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawne podstawy działania organizacji pozarządowych o profilu proobronnym – Konstytucja RP, ustawa Prawo o stowarzyszeniach, Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, Ustawa o powszechnym obowiązku obrony RP – 6 h 2. Rola organizacji proobronnych w ochronie bezpieczeństwa i pożytku publicznego, zarządzaniu kryzysowym oraz obronie cywilnej kraju – 3 h 3. Rola organizacji proobronnych w systemie obronnym państwa – koncepcje i uregulowania – 3 h 4. Prawne podstawy współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi – 3 h <p>Suma godzin – 15 h</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) • Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.). • Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118) • Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r., poz. 144)
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Decyzja nr 187/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 czerwca 2009 r. w sprawie wprowadzenia zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Załącznik nr 1

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Przewodnik po przedmiocie –

NAKLAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51

Punkty ECTS za przedmiot	2
---------------------------------	----------

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

Załącznik nr 2

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej

	zaliczeniowej/egzaminacyjnej	jnej	jnej	jnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat ustroju i organizacji państwa oraz prawnych podstaw funkcjonowania organizacji pozarządowych	Student ma podstawową wiedzę na temat ustroju i organizacji państwa oraz prawnych podstaw funkcjonowania organizacji pozarządowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu znaczenia organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu znaczenia organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 %

	maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań organizacji pozarządowych związanych ze sferą bezpieczeństwa	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań organizacji pozarządowych związanych ze sferą bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym i rolą	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z bezpieczeństwem narodowym i rolą organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa państwa przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		

	organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa państwa przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE	
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU	
Nazwa przedmiotu/ modułu	Komunikacja medialna i PR
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zaznajomienie studentów z niezbędną wiedzą i umiejętnościami praktycznymi w zakresie działań public relations oraz przedstawienie problematyki kanałów komunikacji interpersonalnej. Program przedmiotu przygotowuje do profesjonalnego budowania strategii komunikacyjnych, zarządzania informacją, rozwiązywania sytuacji kryzysowych, analizowania danych informacyjnych.
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych	brak

kompetencji		
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_04	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych na potrzeby komunikacji społecznej	P6U_W
W_01	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk społecznych i humanistycznych szczególnie w zakresie dyscyplin: nauki o mediach i nauki o poznaniu i komunikacji społecznej	P6U_W
W_02	Student zna podstawowe definicje z zakresu marketingu i reklamy	P6U_W
Umiejętności		
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, dziennikarstwa do przekazywania informacji związanych z obszarem bezpieczeństwa	P6U_U
U_11	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	P6U_U
U_17	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
K_11	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	P6U_K
Treści programowe		

Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje i koncepcje teoretyczne medium i komunikacji – 1h 2. Znaczenie mediów w kulturze i życiu społeczeństwa – 1h 3. Rola mediów w kształtowaniu opinii publicznej – różne oceny – 1h 4. Pojęcie, historia i kierunki rozwoju PR – 1h 5. Modele PR – 1h <p>Suma godzin: 5h</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marketing społeczny i reklama społeczna – 2h 2. PR wewnętrzny i jego znaczenie dla funkcjonowania organizacji oraz konsekwencje dla opinii na zewnątrz – 2h 3. Podstawowe techniki i narzędzia PR. Oficjalne imprezy promujące, spotkania nieformalne, publikacje i materiały informacyjne – 2h 4. Przygotowanie komunikatu prasowego – 2h 5. Organizacja konferencji prasowej – 2h <p>Suma godzin: 10h</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, przykładowe materiały promocyjne, marketingowe, prasowe
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywność na zajęciach P – przygotowanie scenariusza konferencji i materiału prasowego (zaliczenie z oceną)
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Wójcik K., <i>Public relations – wiarygodny dialog z otoczeniem</i>, Warszawa 2001. • Dobek-Ostrowska B., <i>Komunikowanie polityczne i publiczne</i>, Warszawa 2007. • Goban-Klaus T., <i>Public relations czyli promocja reputacji. Praktyka działania</i>, Warszawa 1997. • Rozwadowska B., <i>Public relations. Teoria, praktyka, perspektywy</i>, Warszawa 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Budzyński W., <i>Public relations – zarządzanie reputacją firmy</i>, Warszawa 1997. • Fiske J., <i>Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem</i>, Wrocław 2003. • <i>Public relations – sztuka skutecznej komunikacji w teorii i praktyce</i>, pod red. J. Przybylskiego, Katowice 2004. • <i>Kreowanie przestrzeni społecznej w cyfrowym świecie: wpływ mediów na rzeczywistość polityczną oraz funkcjonowanie ruchów społecznych i religijnych w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej</i>, red. nauk. M. Łyszczarz, S.M. Marcinkiewicz, M. Sokołowski, Toruń 2014. • <i>Media i społeczeństwo: nowe strategie komunikacyjne</i>, red. nauk. M. Sokołowski, Toruń 2008.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	76
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych metod i technik gromadzenia i analizy danych na potrzeby komunikacji społecznej	Student zna podstawowe metody i techniki gromadzenia i analizy danych na potrzeby komunikacji społecznej		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy o charakterze nauk społecznych i humanistycznych szczególnie w zakresie dyscyplin: nauki o mediach i nauki o poznaniu i komunikacji społecznej	Student ma elementarną wiedzę o charakterze nauk społecznych i humanistycznych szczególnie w zakresie dyscyplin: nauki o mediach i nauki o poznaniu i komunikacji społecznej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych definicji z zakresu marketingu i reklamy	Student zna podstawowe definicje z zakresu marketingu i reklamy		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, dziennikarstwa do przekazywania informacji związanych z obszarem bezpieczeństwa	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu socjologii, psychologii, dziennikarstwa do przekazywania informacji związanych z obszarem bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych	Student potrafi gromadzić oraz przetwarzać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień	Student ma umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i pokrewnych zagadnień		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym-	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym-

	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie ma świadomości potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma świadomości praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej	Student ma świadomość praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy teoretycznej		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE

I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Nazwa przedmiotu/ modułu	Logistyka i BHP organizacji proobronnych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przygotowanie kierownictwa i animatorów organizacji proobronnych do zarządzania podległymi jednostkami w oparciu o istniejące przepisy prawne oraz wymogi bezpieczeństwa. Dodatkowo zajęcia mają zaznajomić studentów z podstawami SERE.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu BHP	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu logistycznego w organizacjach proobronnych	P6U_W

W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia czynników indywidualnej i aktywności członków organizacji proobronnych dla efektywności działania tychże organizacji	P6U_W
W_18	Student ma ogólną wiedzę na temat BHP organizacji proobronnych	P6U_W
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w określonych sytuacjach	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska mogące zagrażać poziomowi bezpieczeństwa w organizacji	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą BHP i logistyki	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona środowiska – 2h 2. Profilaktyka pożarowa – 3h 3. Szkolenie BHP – 2h 4. Szkolenie prawne – 8h <p>Suma godzin – 15h</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. SERE (Survival, Evasion, Resistance, Escape – Przetwanie, unikanie, opór w niewoli, ucieczka) – 9h <ol style="list-style-type: none"> a. działania żołnierza podczas izolacji (przymusowego przebywania na terytorium wroga) b. nowoczesne wyposażenie ratowniczo-survivalowe c. planowanie ucieczki i ewakuacja d. survival (ogień, woda, budowa schronień, pożywienie) e. sygnalizacja f. kamuflaż 2. Pozyskiwanie środków i wyposażenia (współpraca z MON, administracją samorządową, prywatnym biznesem) – 3h 3. Administracja zasobami ludzkimi – 1h 4. Osłona kontrwywiadowca (działalność wewnętrzna organizacji) – 2h <p>Suma godzin – 15h</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, akty prawne, wyposażenie SERE
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywność na zajęciach, uczestnictwo w projektach P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aktywność ruchowa i zdrowie w kontekstach probronnych</i>, pod red. M. Marcinkowskiego i M. Sokołowskiego, Poznań 2003. • <i>Zadania organów administracji w zakresie ochrony środowiska</i>, oprac. pod red. J.E. Bukowskiej, współaut. A. Baran, M. Ganczar, Białystok 2005. • <i>Bezpieczeństwo pożarowe i ewakuacja: obowiązkowe instrukcje postępowania w sytuacjach kryzysowych wraz z numerami alarmowymi</i>, pod red. J. Kielina, Poznań 2008. • <i>Podstawy prawne funkcjonowania organizacji pozarządowych</i>, pod red. M. Wyrzykowskiego, Warszawa 1999. • <i>Darman P., Podręcznik survivalu</i>, Warszawa 2000.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Chełchowski W., Czuba A., <i>Militarni: już wojskowi czy jeszcze cywile</i>, Warszawa 2016. • Rzeńca A., <i>Kształcenie kadr w zakresie ochrony środowiska na przykładzie szkół wyższych regionu łódzkiego</i>, „Handel Wewnętrzny : marketing, rynek, przedsiębiorstwo”, [R.] 58, lip./sierp., t. 3 (2012), s. 347-357. • Jabłoński M., <i>Organizacja ochrony środowiska w Polsce</i>, „Studia Ecologiae et Bioethicae” T. 11, [nr] 3 (2013), s. 109-119.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu logistycznego w organizacjach proobronnych	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu logistycznego w organizacjach proobronnych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia czynników indywidualnej i aktywności członków organizacji proobronnych dla efektywności działania tychże organizacji	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia czynników indywidualnej i aktywności członków organizacji proobronnych dla efektywności działania tychże organizacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat BHP organizacji proobronnych	Student ma ogólną wiedzę na temat BHP organizacji proobronnych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi określać czynników wyznaczających poziom	Student potrafi określać czynniki wyznaczające poziom bezpieczeństwa w określonych sytuacjach		

	bezpieczeństwa w określonych sytuacjach			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk mogących zagrażać poziomowi bezpieczeństwa w organizacji	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska mogące zagrażać poziomowi bezpieczeństwa w organizacji		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą BHP i logistyki	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych ze sferą BHP i logistyki		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań,	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		

	wyznaczając priorytety i skutecznie organizując pracę	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Łączność i Terenoznawstwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi środkami łączności, formami przekazu i odbioru informacji oraz dostarczenie wiedzy z zakresu terenoznawstwa i topografii, obejmującej praktyczne wykorzystanie w życiu codziennym terenu i mapy, a zwłaszcza nabycie umiejętności poruszania się w terenie i posługiwania się mapą.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_08	Student ma podstawową wiedzę na temat współczesnych środków łączności	P6U_W
W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat terenoznawstwa	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	P6U_W
Umiejętności		
U_02 U_09	Student nabywa podstawową umiejętność poruszania się w terenie i posługiwania się mapą.	P6U_U
U_05	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych środków łączności	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Łączność – 1 h: <ol style="list-style-type: none"> a. podział środków łączności – 1h 2. Terenoznawstwo – 4h: <ol style="list-style-type: none"> a. przedmiot terenoznawstwa: teren i jego elementy topograficzne – 2h b. mapa: budowa mapy, skala, podziałka znaki topograficzne; kompas i busola – 2h 	

	Suma godzin: 5
Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Łączność – 4h <ol style="list-style-type: none"> a. łączność alarmowa: rodzaje alarmów, obwieszczenie/odwoływanie alarmu – 1h b. zasady prowadzenia łączności radiowej – 1h c. międzynarodowy kod radiowy (kod Morse'a) – 1h d. międzynarodowy kod sygnałowy, międzynarodowy alfabet fonetyczny – 1h 2. Terenoznawstwo – 6h <ol style="list-style-type: none"> a. orientowanie mapy i terenu (teoria i praktyka w oparciu o zdjęcia, szkice itp.) – 1h b. obliczanie odległości, powierzchni i wysokości w terenie – 1h c. praktyczne orientowanie się w terenie z mapą i bez mapy – 1h d. wyznaczanie azymutu – 1h e. marsz na azymut – 2h <p>Suma godzin: 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, zajęcia w grupach i indywidualne
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, mapa, busola, kompas, środki łączności
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obecność, aktywność na zajęciach P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Mazur S., <i>Podręcznik terenoznawstwa</i>, Katowice 2007. • Wojtycza J., <i>Podręcznik terenoznawstwa</i>, Kraków 2003. • Pliżys J., <i>Łączność w systemach zarządzania kryzysowego i ratownictwa w Polsce – teoria i praktyka</i>, Szczecin 2015.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Barszczak M., Guziński A., <i>Wojskowe mapy topograficzne</i>, Warszawa 1962. • Kardaś R., <i>Topografia i terenoznawstwo</i>, Warszawa 2010 • Kosiński A., <i>Wojskowa łączność na morzu</i>, Toruń 2001. • Marczyk M., <i>Łączność na poziomie strategiczno-operacyjnym w SZ RP: stan aktualny i perspektywy rozwoju</i>, Warszawa 2015.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	10
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat współczesnych środków łączności	Student ma podstawową wiedzę na temat współczesnych środków łączności		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat terenoznawstwa	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat terenoznawstwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy zespołowej dla efektywności wybranych systemów bezpieczeństwa		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie nabył podstawowej umiejętności poruszania się w terenie i posługiwania się mapą.	Student nabywa podstawową umiejętność poruszania się w terenie i posługiwania się mapą.		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych środków	Student potrafi ocenić przydatność i wskazać możliwości zastosowania nowoczesnych środków łączności		

	łącznie			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Metodyka pracy z młodzieżą	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zaznajomienie studenta z teoretycznymi uwarunkowaniami pracy z młodzieżą, przedstawienie skuteczności oddziaływania poszczególnych metod pracy w grupie oraz wskazanie zalet i ograniczeń pracy grupowej z młodzieżą. Studenci podczas zajęć zdobędą umiejętności niezbędne do pracy w grupie i prowadzenia zróżnicowanych grup.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Brak	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_03	Student zna ogólną metodykę pracy z dziećmi i młodzieżą	P6U_W
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych przy pracy z dziećmi i młodzieżą	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą	P6U_W
Umiejętności		
U_09	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod wychowawczych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą	P6U_U
U_12	Student potrafi pracować zespołowo, postępując adekwatnie do wymagań związanych z pracą z dziećmi i młodzieżą	P6U_U
U_14	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Słuchacz jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	P6U_K
K_07	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwarunkowania pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą – 6 h; 2. Etapy rozwoju grupy i sposoby kształtowania struktur grupowych – 3h; 3. Pedagogika czasu wolnego – 3h; 4. Problematyka pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie – 3h; <p>Suma godzin – 15</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drama jako metoda wspierająca pracę w grupie – 3 h; 2. Socjoterapia jako metoda grupowej pomocy dzieciom i młodzieży – 3h; 3. Terapia behawioralna i poznawczo-behawioralna i jej praktyczne zastosowania w pracy z dziećmi i młodzieżą – 3h; 4. Arteterapia - terapia przez sztukę – 3 h; 5. Muzykoterapia i jej wykorzystanie w pracy z dziećmi i młodzieżą – 3h; <p>Suma godzin - 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, dyskusja, studium przypadku
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, mapa, atlas statystyczny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obecność, aktywność na zajęciach/aktywność</p> <p>P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Dąbrowska-Jabłońska I., <i>Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej</i>, Kraków 2008 • Jagieła J., <i>Socjoterapia w szkole</i>, Kraków 2007 • Vopel K., <i>Poradnik dla prowadzących grupy</i>, Kielce 1999

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Geldard K., Geldard D., <i>Jak pracować z dziećmi w grupach terapeutycznych</i>, Gdańsk 2006 • Stallard P., <i>Czujesz tak, jak myślisz, Praktyczne zastosowania terapii poznawczo-behawioralnej w pracy z dziećmi i młodzieżą</i>, Poznań 2006 • Kaja B., <i>Zarys terapii dziecka.</i>, Bydgoszcz 2001
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	20
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	111
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna ogólnej metodyki pracy z dziećmi i młodzieżą	Student zna ogólną metodykę pracy z dziećmi i młodzieżą		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych przy pracy z dziećmi i młodzieżą		

	niezbędnych przy pracy z dziećmi i młodzieżą			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia pracy grupowej z dziećmi i młodzieżą		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności wykorzystania podstawowych metod wychowawczych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą	Student ma umiejętność wykorzystania podstawowych metod wychowawczych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować i porównać rozwiązań w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi analizować i porównać rozwiązań w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Słuchacz nie jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	Słuchacz jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych	Student rozumie potrzebę profesjonalnego zachowania w momencie pełnienia obowiązków służbowych		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zaznajomienie studentów z zasadami organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, z uwzględnieniem takich aspektów jak podstawy prawne, prawidłowe rozplanowanie zajęć oraz zasady bezpieczeństwa zdrowia i życia uczestników wypoczynku	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Wychowanie fizyczne	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat prawnych, administracyjnych oraz pedagogicznych uwarunkowań organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia indywidualnych cech osobowych oraz nabytych kompetencji dla efektywności pracy z dziećmi i młodzieżą	P6U_W
W_10	Ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych do pracy z dziećmi i młodzieżą	P6U_W
Umiejętności		
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży	P6U_U
U_14	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży i zapewnienia uczestnikom wypoczynku bezpieczeństwa	P6U_U
U_06	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące wpłynąć na poziom bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_03	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu wypoczynku dzieci i młodzieży	P6U_K
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Formalno-prawne zasady organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży – 3 h 2. Organizacja zajęć, planowanie pracy opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej – 6 h 3. Bezpieczeństwo zdrowia i życia uczestników wypoczynku – 8 h 4. Zagadnienia etyczne w pracy z dziećmi i młodzieżą – 3 h. <p>Suma godzin – 20</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	1. Metodyka zajęć (Ruch i rekreacja, Turystyka i krajoznawstwo, Zajęcia kulturalno-oświatowe, Zajęcia praktyczno-techniczne, Prace społecznie użyteczne) – 20 h. Suma godzin – 20
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacja, film
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Brański A., <i>Organizacja wypoczynku wakacyjnego dzieci i młodzieży szkolnej</i>, „Dyrektor Szkoły”, 1997, nr 4, • Juskiewicz A., <i>Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży na wycieczkach szkolnych</i>, Jelenia Góra 1992 • Kuranowski A., <i>Wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej</i>, Warszawa 2013
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Dziurla B., <i>Organizowanie różnych form wypoczynku zorganizowanego: kompendium wiedzy nauczyciela</i>, „Wychowanie Komunikacyjne” 2005, nr 11 • Mańkowski L., <i>Zabawy i gry ruchowe: zeszyt metodyczny</i>, Płock 2003 • Nawara H., Nawara U., <i>Wypoczynek dzieci i młodzieży na obozach i koloniach. Scenariusze imprez</i>, Wrocław 2011

Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	
--	--

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	20
Udział w ćwiczeniach	20
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	40
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	40
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	151
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat prawnych, administracyjnych oraz pedagogicznych uwarunkowań organizacji	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat prawnych, administracyjnych oraz pedagogicznych uwarunkowań organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży		

	wypoczynku dzieci i młodzieży			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia indywidualnych cech osobowych oraz nabytych kompetencji dla efektywności pracy z dziećmi i młodzieżą	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia indywidualnych cech osobowych oraz nabytych kompetencji dla efektywności pracy z dziećmi i młodzieżą		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych niezbędnych do pracy z dziećmi i młodzieżą	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych niezbędnych do pracy z dziećmi i młodzieżą		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z organizacją wypoczynku dzieci i młodzieży		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi analizować i porównać rozwiązań w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży i zapewnienia uczestnikom wypoczynku bezpieczeństwa	Student potrafi analizować i porównać rozwiązania w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży i zapewnienia uczestnikom wypoczynku bezpieczeństwa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi prawidłowo interpretować zjawisk społecznych mogących wpłynąć na poziom bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży	Student potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne mogące wpłynąć na poziom bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie

	niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu wypoczynku dzieci i młodzieży	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu wypoczynku dzieci i młodzieży		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	Student ma potrzebę odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Organizacje pozarządowe	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: 5	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	6	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu zaznajomienie studentów z teoretycznymi podstawami oraz praktyką funkcjonowania organizacji pozarządowych w Polsce, z uwzględnieniem takich aspektów jak: prawne podstawy działania organizacji pozarządowych, rola i znaczenie organizacji pożytku publicznego, praktyka funkcjonowania trzeciego sektora w Polsce.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Organizacja i zarządzanie, Wstęp do prawoznawstwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_05	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału organizacji pozarządowych i ich roli w budowie społeczeństw obywatelskiego	P6U_W
W_07	Student ma podstawową wiedzę na temat stanu i znaczenia organizacji pozarządowych w Polsce	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności funkcjonowania organizacji pozarządowych	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	P6U_U
U_16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z praktycznym funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_03	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	P6U_K
K_12	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie organizacji pozarządowej i jej roli w społeczeństwie obywatelskim, typologia i systematyka organizacji pozarządowych; 2. Organizacje pozarządowe we współczesnej Polsce – liczba, rola, znaczenie, praktyczna działalność; 3. Prawne podstawy funkcjonowania trzeciego sektora w Polsce; 4. Współpraca organizacji pozarządowych z administracją publiczną – zasady, formy, modele; 	

	<p>5. Kapitał ludzki i otoczenie społeczne organizacji pozarządowych;</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Zakładanie fundacji i stowarzyszeń – podstawy prawne i praktyka (ćwiczenie 1 – uchwalanie statutu)</p> <p>2. Działalność fundacji i stowarzyszeń - wymogi formalne (ćwiczenie 2 – składanie wniosków do KRS)</p> <p>3. Realizacja założonych celów przez organizacje pozarządowe (ćwiczenie 3 – składanie wniosku o realizację zadania publicznego)</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacja,
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873 z późn. zm.) • Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz.U. 1984 nr 21 poz. 97 z późn. zm.) • Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. 1989 nr 20 poz. 104 z późn. zm.)

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Izdebski H., Fundacje i stowarzyszenia, Krasnobród 2004 • Suski P., Stowarzyszenia i fundacje, Warszawa 2011
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	20
Przygotowanie do egzaminu	40
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	151
Punkty ECTS za przedmiot	6

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy dotyczącej wykorzystania potencjału organizacji pozarządowych i ich roli w budowie społeczeństw obywatelskiego	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą wykorzystania potencjału organizacji pozarządowych i ich roli w budowie społeczeństw obywatelskiego		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat stanu i znaczenia organizacji pozarządowych w Polsce	Student ma podstawową wiedzę na temat stanu i znaczenia organizacji pozarządowych w Polsce		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności funkcjonowania organizacji pozarządowych	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka i pracy zespołowej dla efektywności funkcjonowania organizacji pozarządowych		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z praktycznym funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z praktycznym funkcjonowaniem organizacji pozarządowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik

	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy prawne ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	3	
Cel przedmiotu	Zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu ogólnej problematyki bezpieczeństwa informacji oraz aspektów prawnych bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych, rola i zadania ABI, rola i zadania GODO. Nabycie przez studentów umiejętności w zarządzaniu systemami ochrony informacji niejawnych, w tym: bezpieczeństwem osobowym i bezpieczeństwem fizycznym, a także organizacji pionu ochrony, pionu bezpieczeństwa teleinformatycznego i ochrony aktywów informacyjnych przedsiębiorstwa, ochrony danych osobowych.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do prawoznawstwa oraz Prawne podstawy bezpieczeństwa	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_02	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	P6U_W
W_11	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	P6U_U
U_10	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych w zakresie prawa	P6U_U
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_10	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Pojęcie informacji, typologia, regulacje ochronne, źródła regulacji – 3h 2. Informacje niejawne – pojęcie, wprowadzenie historyczne, ochrona informacji niejawnych (klauzule tajności, obieg dokumentacji niejawnej, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, bezpieczeństwo przemysłowe i in.), udostępnianie informacji niejawnych – 4h 3. Dane osobowe – pojęcie, wprowadzenie historyczne, ochrona danych osobowych, (GIODO, obieg dokumentacji, ochrona fizyczna, bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych, ABI), udostępnianie danych osobowych – 4h 4. Tajemnica zawodowa, funkcyjna i inne, pojęcie tajemnicy zawodowej, zakres, źródła tajemnicy zawodowej, tajemnica	

	<p>bankowa, giełdowa i handlowa, tajemnice zawodów prawniczych, tajemnice zawodów medycznych, tajemnica dziennikarska, tajemnica skarbowa i statystyczna, inne obowiązki dyskrekcji – tajemnica niejawniej rozprawy, tajemnica narady sędziowskiej, tajemnica spowiedzi – 1h</p> <p>5. Odpowiedzialność za naruszenie zasad ochrony informacji, odpowiedzialność karna, odpowiedzialność cywilna, odpowiedzialność administracyjna i administracyjno-karna, odpowiedzialność zawodowa i służbowa – 1h</p> <p>6. Wykorzystanie informacji chronionych w postępowaniach przed organami władzy publicznej, postępowanie karne, karne skarbowe, wykroczeniowe, postępowanie cywilne, postępowanie administracyjne i podatkowe – 1h</p> <p>7. Inne problemy ochrony i dostępu do informacji, dostęp do informacji gospodarczej, bazy danych, teleinformatyczne aspekty ochrony informacji, inwigilacja i infiltracja – granice legalnych działań państwa – 1h</p> <p>Suma godzin - 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	W ramach wykładu: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny
Narzędzia dydaktyczne	Tablica, komputer, rzutnik, wzory urządzeń ewidencyjnych
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Hoc S., <i>Karnoprawna ochrona informacji</i>, Opole 2012. • Liderman K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i>, Warszawa 2012. • Iwaszko B., <i>Ochrona informacji w praktyce</i>, Wrocław 2012. • Dennig D.E., <i>Wojna informacyjna i bezpieczeństwo informacji</i>, Warszawa 2002. • Krzysztofek M., <i>Ochrona Danych Osobowych w Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2014 • Banyś T.A.J., Łuczak J., <i>Ochrona danych osobowych w praktyce. Jak uniknąć błędów i ich konsekwencji prawnych</i>, Wrocław 2013 • Barta J., Fajgielski P., Markiewicz R., <i>Ochrona danych osobowych. Komentarz</i>, Warszawa 2015
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Theim P., <i>Bezpieczeństwo osobowe w ochronie informacji niejawnych</i>, Wrocław 2011 • Jabłoński M., Radziszewski T., <i>Bezpieczeństwo fizyczne i teleinformatyczne informacji niejawnych</i>, Wrocław 2012. • Cygan T., <i>Podręcznik administratora bezpieczeństwa informacji</i>, Wrocław 2011. • <i>Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem</i>, red. K. Liedel, P. Piasecka, T.R. Aleksandrowicz., Warszawa 2013. • Liedel K., <i>Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń bezpieczeństwa narodowego</i>, Toruń 2006. • Stankowska I., <i>Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz</i>, Warszawa 2011.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	2
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	77
Punkty ECTS za przedmiot	3

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstawowych definicji prawnych z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student zna podstawowe definicje prawne z zakresu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma elementarnej wiedzy na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa	Student ma elementarną wiedzę na temat problematyki ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w świetle obowiązującego prawa		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych w Polsce		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić przydatności obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi ocenić przydatność obowiązujących w Polsce reguł, zasad i procedur funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych i danych osobowych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych kompetencji zawodowych w zakresie prawa	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych w zakresie prawa		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi w obszarze zagadnień związanych z ochroną informacji niejawnych i danych osobowych		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta

	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	egzaminu/zaliczenia	podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi w sposób krytyczny formułować ocen dotyczących wybranych faktów i zjawisk	Student potrafi w sposób krytyczny formułować oceny dotyczące wybranych faktów i zjawisk		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Podstawy wychowania obywatelskiego i wojskowego	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 2 Semestr studiów: VI	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest przybliżenie studentom i analiza wybranych zagadnień z zakresu postaw obywatelskich, wychowania obywatelskiego w wojsku i w życiu codziennym, historii i genezy polskiego munduru wojskowego, polskich sztandarów, orderów oraz odznaczeń wojskowych, tradycji wojskowej, roli i znaczenia miejsc pamięci narodowej w kształtowaniu postaw patriotycznych i obywatelskich.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Siły Zbrojne, Nauka o Państwie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_05	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą znaczenia wychowania obywatelskiego w systemie obronnym państwa	P6U_W
W_06	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych i administracyjnych uwarunkowań wychowania obywatelskiego i obronnego	P6U_W
W_15	Student ma podstawową wiedzę na temat polskich i międzynarodowych aktów prawnych oraz uregulowań z dziedzin wiedzy związanych z obronnością i bezpieczeństwem, a stanowiących elementy kształcenia obywatelskiego	P6U_W
Umiejętności		
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do realizacji zadań związanych z wychowaniem patriotycznym i obywatelskim młodzieży	P6U_U
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, prawa, falerystyki, stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z wychowaniem obywatelskim i wojskowym	P6U_U
U_16	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wychowania obywatelskiego i wojskowego	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_04	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	P6U_K
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	1. Regulaminy – 8h 2. Profilaktyka i dyscyplina wojskowa - zasady i przebieg postępowania dyscyplinarnego w trybie zwykłym i uproszczonym – 2h - odpowiedzialność żołnierzy za naruszenia honoru i godności żołnierskiej – 2h	

	<p>- wojskowe przepisy dyscyplinarne – 3h</p> <p>Suma godzin: 15h</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	<p>1. Kształcenie obywatelskie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ochrona dóbr kulturalnych w czasie działań wojennych. Konflikty wewnętrzne - Konwencja Haska z 1954 roku (II Protokół Dodatkowy) – 3 h - Etyka żołnierska. Zasady i normy moralne w służbie wojskowej. Etyka w dowodzeniu – 3 godz. - Polskie ordery i odznaczenia wojskowe. Order Wojenny Virtuti Militari oraz Order Krzyża Wojskowego - tradycje i współczesność – 2 godz. - Ochrona środowiska w resorcie obrony narodowej – 2 godz. <p>2. Wychowanie wojskowe – „Bóg, honor, ojczyzna” – dziedziczenie tradycji wojskowych – 5 h</p> <p>Suma godzin: 15h</p>
Metody dydaktyczne	Wykład konwencjonalny, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, regulaminy wojskowe
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	<p>F – obecność na zajęciach, aktywność, prezentacja</p> <p>P – zaliczenie pisemne na ocenę</p>
Literatura	

podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Gurba A., <i>Elementy teorii i praktyki wychowania w warunkach środowiska wojskowego</i>, Wrocław 1997. • Jarmoszko S., <i>Podstawy pedagogiki w kształceniu oficerów</i>, Toruń 2002. • <i>Dylematy wychowania wojskowego</i>, red. T. Jemioło i R. Stępień, Warszawa 1997. • <i>Żołnierz jako człowiek i obywatel: wychowanie wojskowe w państwach członkowskich NATO</i>, red. K. Korab, Warszawa 1996. • <i>O wychowaniu w wojsku</i>, red. K. Loranty i A. Pieczywok, Warszawa 2011. • <i>Wychowanie patriotyczno-obronne: tradycje i współczesność</i>, red. nauk. R. Kalinowski, J. Kunikowski, L. Wyszczelski, Siedlce 2006.
uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Bednarek J. i in., <i>Pedagogiczne podstawy wychowania wojskowego</i>, Warszawa 1997. • <i>Wartości, rodzina, szkoła: patriotyzm na co dzień i od święta: materiały z konferencji na temat edukacji patriotycznej i obywatelskiej</i>, pod red. W. Balińskiego, Kraków 2010. • „<i>Moja mała Ojczyzna</i>”: <i>program wychowania patriotycznego i społecznego</i>, red. R. Wardecka, Warszawa 2007.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	15
Studiowanie literatury	30
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	106
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma podstawowej wiedzy dotyczącej znaczenia wychowania obywatelskiego w systemie obronnym państwa	Student ma podstawową wiedzę dotyczącą znaczenia wychowania obywatelskiego w systemie obronnym państwa		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma uporządkowanej wiedzy na temat historycznych, politycznych i administracyjnych uwarunkowań wychowania obywatelskiego i obronnego	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat historycznych, politycznych i administracyjnych uwarunkowań wychowania obywatelskiego i obronnego		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat polskich i międzynarodowych aktów prawnych oraz uregulowań z dziedzin wiedzy związanych z obronnością i bezpieczeństwem, a stanowiących elementy kształcenia obywatelskiego	Student ma podstawową wiedzę na temat polskich i międzynarodowych aktów prawnych oraz uregulowań z dziedzin wiedzy związanych z obronnością i bezpieczeństwem, a stanowiących elementy kształcenia obywatelskiego		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które

	jnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć	student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych oraz wychowania patriotycznego i obywatelskiego w działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych oraz wychowania patriotycznego i obywatelskiego w działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, prawa, falerystyki, stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z wychowaniem obywatelskim i wojskowym	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu historii, prawa, falerystyki, stosunków międzynarodowych do analizy problematyki związanej z wychowaniem obywatelskim i wojskowym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie ma umiejętności przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wychowania obywatelskiego i	Student ma umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej zagadnień szczegółowych związanych z problematyką wychowania obywatelskiego i wojskowego		

	wojskowego			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi efektywnie realizować postawionych zadań, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę	Student potrafi efektywnie realizować postawione zadania, wyznaczając sobie priorytety i skutecznie organizując pracę		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie rozumie potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa narodowego		

**Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Rachunkowość stowarzyszeń	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	4	
Cel przedmiotu	Zdobycie przez studentów wiedzy na temat funkcjonowania rachunkowości stowarzyszeń. Nabycie umiejętności jej wykorzystania do oceny dokonań tych organizacji	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Podstawy ekonomii	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_03	Student zna podstawy rachunkowości	P6U_W
W_09	Student ma podstawową wiedzę na temat znaczenie kwestii ekonomicznych dla efektywności funkcjonowania sektora organizacji pozarządowych	P6U_W
W_12	Student zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	P6U_W
Umiejętności		
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy zagadnień związanych z efektywnym funkcjonowaniem organizacji pozarządowej	P6U_U
U_07	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z rachunkowością stowarzyszeń	P6U_U
U_10	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych w obszarze rachunkowości i finansów	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_05	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności	P6U_K
K_08	Student rozumie potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań na rzecz stowarzyszenia	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stowarzyszenia jako podmioty systemu rachunkowości – 1 h 2. Specyfika systemu rachunkowości stowarzyszeń – 1 h 3. Uregulowania prawne stowarzyszeń – 1 h 4. Wybrane problemy rachunkowości stowarzyszeń – 2 h <p>Suma godzin - 5</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy rachunkowości – 4 h 2. Dokumentacja przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stowarzyszeń – 2 h 3. Koszty i przychody działalności statutowej organizacji pozarządowych – 2 h 4. Zasady generowania i komunikowania informacji finansowych – 2 h <p>Suma godzin - 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, dyskusyjny, ćwiczenia programowe, praca w grupach
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacje multimedialne, podręczniki
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – egzamin pisemny
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Czubakowska K., Winiarska K., <i>Rachunkowość fundacji, stowarzyszeń i innych jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej</i>, PWE, Warszawa 2015 • Nawrocki R., <i>Rachunkowość fundacji i stowarzyszeń</i>, Wydaw. ODDK, Gdańsk 2013

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Dworowska W., <i>Rachunkowość fundacji, stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego</i>, Wydaw. ODDK, Gdańsk 2008 • <i>Poradnik organizacji non-profit</i> – miesięcznik, Wydawca Infor Pl S.A.
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	30
Studiowanie literatury	25
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	30
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	101
Punkty ECTS za przedmiot	4

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie zna podstaw rachunkowości	Student zna podstawy rachunkowości		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma podstawowej wiedzy na temat znaczenia kwestii ekonomicznych dla	Student ma podstawową wiedzę na temat znaczenie kwestii ekonomicznych dla efektywności funkcjonowania sektora organizacji pozarządowych		

	efektywności funkcjonowania sektora organizacji pozarządowych			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie zna ogólnych zasad tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości	Student zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzoi dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy zagadnień związanych z efektywnym funkcjonowaniem organizacji pozarządowej	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu ekonomii do analizy zagadnień związanych z efektywnym funkcjonowaniem organizacji pozarządowej		

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi ocenić przydatności określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z rachunkowością stowarzyszeń	Student potrafi ocenić przydatność określonych reguł, zasad i procedur do wybranych zadań związanych z rachunkowością stowarzyszeń		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych kompetencji zawodowych w obszarze rachunkowości i finansów	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji zawodowych w obszarze rachunkowości i finansów		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie potrafi uzupełniać nabytej wiedzy oraz posiadanych umiejętności	Student potrafi uzupełniać nabytą wiedzę oraz posiadane umiejętności		

Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie ma potrzeby posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań na rzecz stowarzyszenia	Student ma potrzebę posiadania wiedzy interdyscyplinarnej w celu efektywnego wykonywania zadań na rzecz stowarzyszenia
---	--	--

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Współpraca organizacji proobronnych z samorządem	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Przedmiot na celu zaznajomienie studentów z prawnymi uwarunkowaniami oraz praktycznymi możliwościami współpracy organizacji pozarządowych o profilu proobronnym z samorządem terytorialnym na rzecz realizacji wspólnych zadań z zakresy bezpieczeństwa i obronności.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotów: Wstęp do prawoznawstwa, Administracja publiczna	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów; /	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK
Wiedza		

W_16	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach	P6U_W
W_17	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	P6U_W
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia współpracy poszczególnych podmiotów i instytucji dla efektywności systemu bezpieczeństwa RP	P6U_W
Umiejętności		
U_13	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi stanowiącymi podstawę współpracy organizacji pozarządowych z samorządem	P6U_U
U_12	Student potrafi wskazać prawidłowej zasady współdziałania organizacji proobronnych z samorządem na rzecz efektywnego wykonywania zadań związanych z bezpieczeństwem publicznym	P6U_U
U_15	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z rolą proobronną organizacji pozarządowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_02	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	P6U_K
K_06	Student ma świadomość potrzeby odpowiedzialnego działania w realizacji zadań związanych z kwestią bezpieczeństwa państwa	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadania samorządu terytorialnego w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa – 2 h 2. Zadania organizacji pozarządowych o profilu proobronnym w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa – 2h 3. Podstawy prawne współpracy organów samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi o charakterze proobronnym – 2 h 4. Współpraca organów samorządu terytorialnego z organizacjami proobronnymi w czasie pokoju – 3 h 	

	<p>5. Współpraca organów samorządu z organizacjami proobronnymi w czasie kryzysu o charakterze militarnym i wojny – 3 h</p> <p>6. Współpraca organów samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w świetle koncepcji systemu obrony terytorialnej kraju – 1 h</p> <p>Suma godzin – 15</p>
Forma zajęć : ćwiczenie	Nd.
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny,
Narzędzia dydaktyczne	Komputer, rzutnik, prezentacja
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja podczas zajęć/aktywność P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Bonisławska B., <i>Zadania administracji samorządowej w zakresie bezpieczeństwa lokalnego</i>, „Zeszyty Naukowe WSEI: Administracja”, 2012, nr 2(1), • Soloch P., Żurawski vel Grajewski P., Dryblak Ł., <i>Organizacje proobronne w systemie bezpieczeństwa państwa</i>, Instytut Sobieskiego 2015

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.). • Ustawa z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 1990 r. Nr 142, poz. 1591 z późn zm.). • Ustawa z 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.).
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	-
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	-
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	20
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	51
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych	Student ma zasadniczą wiedzę na temat mechanizmów działania oraz kompetencji i zadań organów władzy publicznej i instytucji państwa w sytuacjach kryzysowych oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach		

	oraz roli, jaką organizacje pozarządowe powinny spełnić w takich sytuacjach			
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie zna podstawowych zagadnień z zakresu roli organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu roli organizacji pozarządowych w systemie bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia współpracy poszczególnych podmiotów i instytucji dla efektywności systemu bezpieczeństwa RP	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia współpracy poszczególnych podmiotów i instytucji dla efektywności systemu bezpieczeństwa RP		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

	student nabył podczas zajęć			
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi stanowiącymi podstawę współpracy organizacji pozarządowych z samorządem	Student potrafi posługiwać się normami i regułami prawnymi stanowiącymi podstawę współpracy organizacji pozarządowych z samorządem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi wskazać prawidłowej zasady współdziałania organizacji proobronnych z samorządem na rzecz efektywnego wykonywania zadań związanych z bezpieczeństwem publicznym	Student potrafi wskazać prawidłowej zasady współdziałania organizacji proobronnych z samorządem na rzecz efektywnego wykonywania zadań związanych z bezpieczeństwem publicznym		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z rolą proobronną organizacji pozarządowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej	Student potrafi odnieść się do dyskursu dotyczącego problematyki związanej z rolą proobronną organizacji pozarządowych przy właściwym wykorzystaniu zdobytej wiedzy teoretycznej i praktycznej		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 1	Student nie rozumie znaczenia wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania	Student rozumie znaczenie wypracowywania wspólnych rozwiązań, negocjacji, kompromisu i współdziałania		
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego	Student jest gotów do działań w interesie społeczeństwa i bezpieczeństwa publicznego		

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

PRZEWODNIK PO PRZEDMIOCIE/ MODULE		
I. KARTA PRZEDMIOTU/ MODUŁU		
Nazwa przedmiotu/ modułu	Zarządzanie i przywództwo	
Rok studiów, semestr	Rok studiów: 3 Semestr studiów: V	
Studia: pierwszego stopnia	Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe	
Punkty ECTS (Załącznik 1)	2	
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu przekazanie studentom wiedzy na temacie teoretycznych koncepcji przywództwa oraz funkcjonowania człowieka jako lidera w strukturze społecznej, a także wykształcenie umiejętności wykorzystania potencjału przywódczego dzięki wykorzystaniu adekwatnych metod aktywizujących.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	Zaliczenie przedmiotu: Organizacja i zarządzanie	
Symbol odniesienia do efektów kształcenia dla kierunku studiów;/	Opis efektów kształcenia	Symbol odniesienia do uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia PRK

Wiedza		
W_14	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka dla skutecznego zarządzania zespołem ludzkim	P6U_W
W_13	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie i rozwiązywanie konfliktów w zespole	P6U_W
W_10	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych warunkujących skuteczne przewodnictwo w grupie	P6U_W
Umiejętności		
U_08	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej ze skutecznym przywództwem	P6U_U
U_10	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji organizacyjnych przywódczych	P6U_U
U_12	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując rolę lidera w grupie	P6U_U
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	P6U_K
K_03	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	P6U_K
Treści programowe		
Forma zajęć : wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota, poziomy, typy i sposoby definiowania przywództwa – 2h 2. Kompetencje przywódcze – 2h 3. Przywództwo a zarządzanie (przywódca a menadżer) – 1 h <p>Suma godzin - 5</p>	

Forma zajęć : ćwiczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Potencjał przywódczy – analiza, charakterystyka, diagnozowanie (test diagnostyczny) – 2h 2. Style przywództwa – analiza, charakterystyka, diagnozowanie (test diagnostyczny) – 2h 3. Narzędzia przywódcze - narzędzia psychologiczne, mediacje, negocjacje – 2h 4. Rozwój umiejętności przywódczych – podstawy coachingu i mentoringu – 2h 5. Zarządzanie konfliktem – diagnoza, efektywne oddziaływanie – 2h <p>Suma godzin - 10</p>
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, konwersatorium
Narzędzia dydaktyczne	Rzutnik, komputer, prezentacja, test diagnostyczny
Sposoby oceny (F- formująca, P- podsumowująca)	F – obserwacja aktywności podczas zajęć; P – zaliczenie pisemne na ocenę
Literatura	
podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> • Goleman D. D., Boyatzis R., McKee A., <i>Naturalne przywództwo</i>, Wrocław 2002 • Mrówka R., <i>Przywództwo organizacyjne. Analiza najlepszych praktyk</i>, Kraków 2010 • Piotrowski W., <i>Kierowanie i przywództwo</i> [w:]: Bogdanienko J., i Piotrowski W. (red.), <i>Zarządzanie. Tradycja i nowoczesność</i>, Warszawa 2013

uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • Avery G.C., <i>Przywództwo w organizacji. Paradygmaty i studia przypadków</i>, Warszawa 2009 • Lenzion J.P., Stankiewicz-Mróż A., <i>Wprowadzenie do organizacji i zarządzania</i>, Kraków 2005
Prowadzący przedmiot (imię, nazwisko, adres e-mail)	

Załącznik nr 1 *Nakład pracy - bilans punktów ECTS*

Załącznik nr 2 *Formy oceny* Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Uwaga Załączniki 1 i 2 do niniejszego przewodnika stanowią jego integralną część

Przewodnik po przedmiocie –

NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

Forma aktywności*	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	5
Udział w ćwiczeniach	10
Udział w ...	-
Samodzielne przygotowanie do ćwiczeń	10
Studiowanie literatury	15
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie do egzaminu	15
Udział w egzaminie	1
...	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	56
Punkty ECTS za przedmiot	2

*Podane formy aktywności stanowią jedynie przykład, wykładowca wpisuje formy aktywności w zależności od tego w jakiej formie dydaktycznej prowadzony jest przedmiot.

II. FORMY OCENY – SZCZEGÓŁY

Opis potwierdzania – weryfikowania efektów kształcenia z przedmiotu

Efekt kształcenia	Ocena			
	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
WIEDZA				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91%-1000% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 1	Student nie ma ogólnej wiedzy dotyczącej znaczenia aktywności człowieka dla skutecznego zarządzania zespołem ludzkim	Student ma ogólną wiedzę dotyczącą znaczenia aktywności człowieka dla skutecznego zarządzania zespołem ludzkim		

Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 2	Student nie ma ogólnej wiedzy na temat czynników determinujących powstawanie i rozwiązywanie konfliktów w zespole	Student ma ogólną wiedzę na temat czynników determinujących powstawanie i rozwiązywanie konfliktów w zespole		
Efekt przedmiotowy z zakresu wiedzy nr 3	Student nie ma zasadniczej wiedzy na temat norm i reguł etycznych warunkujących skuteczne przewodnictwo w grupie	Student ma zasadniczą wiedzę na temat norm i reguł etycznych warunkujących skuteczne przewodnictwo w grupie		
UMIEJĘTNOŚCI				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w maksymalnie 50% na poziomie niedostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 51-70 % na poziomie dostatecznym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 71-90 % na poziomie dobrym-wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia w 91-1000 % na poziomie bardzo dobrym - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej/egzaminacyjnej oraz praktycznych umiejętności które student nabył podczas zajęć

Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 1	Student nie ma umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej ze skutecznym przywództwem	Student ma umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu psychologii do analizy problematyki związanej ze skutecznym przywództwem		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 2	Student nie potrafi planować systematycznego rozwoju własnych kompetencji organizacyjnych przywódczych	Student potrafi planować systematyczny rozwój własnych kompetencji organizacyjnych przywódczych		
Efekt przedmiotowy z zakresu umiejętności nr 3	Student nie potrafi pracować zespołowo	Student potrafi pracować zespołowo, przyjmując rolę lidera w grupie		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie niedostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dostatecznym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia	Student osiągnął przedmiotowy efekt kształcenia na poziomie bardzo dobrym- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi wynik obserwacji pracy i nastawienia studenta podczas zajęć i w trakcie egzaminu/zaliczenia
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji	Student nie jest przygotowany do	Student jest przygotowany do przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego		

społecznych nr 1	przestrzegania dobrego imienia funkcjonariusza publicznego	
Efekt przedmiotowy z zakresu kompetencji społecznych nr 2	Student nie potrafi ocenić znaczenia norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu	Student potrafi ocenić znaczenie norm i reguł etycznych w procesach decyzyjnych i działaniach służących bezpieczeństwu narodowemu